

## Uppsala kommunfullmäktiges tryck 2012

### Ser A nr 81-114

#### Kallelse

Uppsala kommunfullmäktige kallas härmed att sammanträda i Uppsala Konsert & Kongress, Sal B, Vaksala torg 1, måndagen den 28 maj 2012, kl 16.30 för behandling av ärenden enligt nedan.

81. Val av justerare och bestämmande av tid för justering av protokollet
82. Uppsala kommuns kvalitetspris
83. Eventuella anmälningsärenden

#### Beslutsärenden

84. Valärenden
85. Förändring av Uppsala Vatten och Avfall AB:s låneportfölj (bordlagt KF 2012-04-23)
86. Förlängning av borgen för Björkjärnet AB (bordlagt KF 2012-04-23)
87. Redovisning av motioner som inte slutgiltigt behandlats av fullmäktige (bordlagt KF 2012-04-23)
88. Detaljplan för sydöstra Fullerö, **handling separat**
89. Motion av Jeannette Escanilla (V) om att förbättra bemötandet av äldre HBT-personer genom att minst ett äldreboende i Uppsala kommun HBT-certifieras (bordlagt KF 2012-04-23)
90. Motion av Ulrik Wärnsberg (S) om att klyftorna ökar i Uppsala (bordlagt KF 2012-04-23)
91. Motion av Pavel Gamov (SD) om insynsplatser i kommunstyrelsen (bordlagt KF 2012-04-23)
92. Motion av Erik Pelling m fl (alla S) om att skapa Årike Störvreta (bordlagt KF 2012-04-23)
93. Motion av Ulrik Wärnsberg (S) om kostpolitiskt program
94. Motion av Stavros Giangozoglou (S) om lika villkor för alla utförare av skattefinansierad pedagogisk verksamhet

95. Motion av Malena Ranch och Maria Gardfjell (båda MP) om att införa pilotverksamhet av bostad först-modellen i Uppsala
96. Motion av Erik Pelling m fl (alla S) och Johan Lundqvist m fl (alla MP) om arkitekturpolitik för ett Uppsala i tiden
97. Motion av Erik Pelling och Göran Svanfeldt (båda S) om att göra småskalig kommersiell trädgårdsodling möjlig i Uppsala
98. Motion av Emma Wallrup (V) om att skicka ut ett informationsblad om klimatfrågan till hushållen i Uppsala kommun
99. Motion av Erik Pelling (S) om att inrätta ett mobilitetskontor för hållbart resande i Uppsala kommun
100. Motion av Johan Lundqvist (MP) om digital cykelkarta med planeringsfunktion

#### Frågor och interpellationer

101. Interpellation av Liza Boëthius (V) om hyressättning i LSS-boenden (bordlagt KF 2012-04-23)
102. Interpellation av Lisa Skiöld (V) om studievägledning i Uppsala kommun (bordlagt KF 2012-04-23)
103. Interpellation av Erik Pelling och Carl Lindberg (båda S) om vad som händer med cykelvägen till Ulva kvarn (bordlagt KF 2012-04-23)
104. Interpellation av Jeannette Escanilla (V) om äldres situation inom äldreomsorgen i Uppsala kommun (bordlagt KF 2012-04-23)
105. Interpellation av Maria Gardfjell (MP) om riktlinjer för resor i tjänsten, **svaret separat**
106. Interpellation av Malena Ranch (MP) om konkurrensutsättning av träffpunkter för personer med psykiska funktionsnedsättningar, **svaret separat**
107. Interpellation av Daniel Fredriksson (V) om Uppsalahems renoveringar, **svaret separat**
108. Interpellation av Malena Ranch (MP) om behandling av män som utövar våld i nära relationer, **svaret separat**

109. Interpellation av Loa Mothata och Erik Pelling (båda S) om hur Sunnerstastugan värnas, **svaret separat**
110. Interpellation av Johan Lundqvist (MP) om länsstyrelsens beslut angående ny bilbro vid Studenternas IP, **svaret separat**
111. Interpellation av Frida Johnsson (MP) om hur vi främjar mångfalden bland friskolorna, **svaret separat**
112. Interpellation av Johan Lundqvist (MP) om tillsyn av försäljning av receptfria läkemedel utanför apotek, **svaret separat**
113. Interpellation av Peter Gustavsson (S) om hur vi utvecklar torghandeln på Vaksala torg, **svaret separat**
114. Interpellation av Erik Pelling (S) om vad som görs för basketens framtid i Uppsala, **svaret separat**

Handlingarna till sammanträdet finns tillgängliga i Stadshuset, kommunledningskontoret och kommuninformationen, stadsbiblioteket samt på [uppsala.se](http:// uppsala.se)

Kommunfullmäktiges sammanträde direktsänds i TV Uppsala och på [uppsala.se](http:// uppsala.se)

Uppsala den 14 maj 2012

Lars Bäcklund  
ordförande

Astrid Anker  
sekreterare

**Nr 85. Förändring av Uppsala Vatten  
och Avfall AB:s låneportfölj  
KSN-2012-0472**

Kommunfullmäktige

*Förslag till beslut*

*Kommunstyrelsen* föreslår kommunfullmäktige besluta

att bevilja amorteringsfrihet på upprättade lånereverser per likviddag 2009-02-01 respektive 2009-05-01, samt

att fortsättningsvis delegera till kommunstyrelsen att besluta om förändring av Uppsala Vatten och Avfall AB:s lån.

Uppsala den 11 april 2012

På kommunstyrelsens vägnar

**Fredrik Ahlstedt/Astrid Anker**

I avgörandet deltagande: Fredrik Ahlstedt, Liv Hahne, Magnus Åkerman, Mats Gyllander (alla M), Mohamad Hassan, Cecilia Hamenius (båda FP), Stefan Hanna (C), Ebba Busch (KD), Marlene Burwick, Erik Pelling, Ulrik Wärnsberg, Hilde Klasson (alla S), Maria Gardfjell, Frida Johnsson (båda MP) och Ilona Szatmari Waldau (V).

Dessutom närvarande: Andreas Bergman, Simone Falk (båda M), Peter Nordgren (FP), Karin Ericsson (C), Irene Zetterberg (S) och Emma Wallrup (V).

*Ärendet*

Uppsala Vatten och Avfall AB har inkommit med en begäran om amorteringsfrihet på lånereverser vilka upprättades i samband med bolagiseringen av vatten- och avfallsverksamheten i Uppsala kommun år 2009, (*Bilaga*). Beslut om reverserna med räntenivåbestämning samt löptid på dessa var en del i kommunfullmäktiges beslut om att bolagiseras VA-verksamheten varför förändring av villkoren bör underställas kommunfullmäktiges prövning.

*Föredragning*

Uppsala Vatten och Avfall AB:s beräknade investeringsbehov kommande fyra år beräknas till en miljard kronor. Av detta belopp behöver bolaget finansiera mellan 5-600 miljoner kronor genom lån.

Bolaget har från det att det bildades haft en skuld på nära 900 miljoner kronor till Uppsala kommun. Denna skuld är uppdelad på fem reverslån. På dessa lån amorterar bolaget årligen cirka 52 miljoner kronor. För att inte behöva låna upp pengar till amorteringarna, utöver det som bolaget behöver låna för sina nyinvesteringar, önskar bolaget slippa kravet om amortering som skrevs in i de ursprungliga reverserna. Mot detta är bolaget redo att förkorta lånens löptid avsevärt. Genom att förkorta löptiden kan den ränta som reversen har åsatts bli mer marknadsmässig. Marknadsmässigheten åstadkoms genom att kapitallöftet, den tid som pengarna disponeras, kortas och därigenom blir räntan som löper på reversen en bättre spegling av vad kostnaden är för ett lån med motsvarande ränte- och kapitalbindning.

Uppsala Vatten och Avfall AB:s nuvarande låneskuld till Uppsala kommun är 944 miljoner kronor, exklusive tillgodohavande eller skuld på koncernkontot. Av lånen är 200 miljoner kronor amorteringsfria och knutna till specifika lån som Uppsala kommun har på marknaden. Övriga 744 miljoner kronor är ursprungliga lånereverser med amorteringskrav där reverserna har slutförfall som ligger mellan 6 och 26 år framåt i tiden. Det är för dessa reverser bolaget önskar amorteringsfrihet och då är villiga att förkorta löptiden. Reverserna är knutna till bolagets verksamhet och omfattar både VA-verksamhet och avfallshantering.

Genom att förkorta löptiden kan bolaget successivt bygga en skuldportfölj som speglar bolagets faktiska lånekostnad. Det finns krav på en kommuns utlåning till bolag som driver konkurren utsatt verksamhet att räntan ska spegla upplåningsräntan för bolaget vid varje upplåningstillfälle.

Med den konstruktion som finns idag har avfallsverksamheten hos bolaget inte en individuellt fastställd ränta. I dag sätts räntan på reverserna som kommunens genomsnittliga ränta för hela den kommunala skuldportföljen. På denna ränta erlägger bolaget en marginal om 25 räntepunkter, 0.25 procentenheter. Denna konstruktion kan vara i strid med kravet på marknadsmässigt anpassad ränta. Det förslag som nu läggs löser på sikt detta dilemma.





Datum

1 feb 2012

Handläggare

Torsten Skatt

Diarienummer

2012-0039

Kommunfullmäktige

## Finansieringsrekonstruktion av låneportfölj

Styrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta

**att** bevilja amorteringsfrihet på upprättade lånereverser per likviddag 2009-02-01 respektive 2009-05-01 i samband med bolagiseringen av Uppsala Vatten och Avfall AB.

### Bakgrund

I samband med bolagiseringen av Uppsala Vatten och Avfall AB ingick även att tillgodose bolagets ekonomiska mellanhavanden i kommunkoncernen genom att upprätta reverser för övertagna tillgångar. Det sammanlagda beloppet uppgick till 882 miljoner kronor motsvarande fem reverser på olika löptid. Den årliga amorteringen uppgår till ca 52 miljoner kronor. Samtidigt upprättades en checkräkningskredit på 100 miljoner kronor för att hantera likviditetsflödet i bolaget.

### Ärendet

Diskussioner pågår med kommunledningen om att se över bolagets låneportfölj i syfte att förbättra villkor och planeringsförutsättningar. Som ett led i detta arbete behövs ett fullmäktigebeslut om amorteringsfrihet på dessa fem reverser.

Uppsala kommun är ett starkt tillväxtområde och som ett led i den utvecklingen behöver infrastrukturen byggas ut. Uppsala Vatten är en viktig aktör i Uppsalas samhällsutveckling och bolagets investeringar utförs i regel initialt i ett utbyggnadsområde. Bolagets investeringsvolym beräknas uppgå till ungefär 1 miljard de närmaste fyra åren. Det innebär att bolagets nettoupplåning ökar med ca 60 procent av beräknad investeringsvolym.

Med en planerad utveckling på medellång sikt är det inte motiverat att både amortera och parallellt också öka upplåningen. Målsättningen är att uppnå stabilare förutsättningar, minska administrationen och fokusera mer på nettolånebehovet.

Uppsala Vatten och Avfall AB

Kristian P Ljungberg

Ordförande

Ann-Marie Pernebro

Sekreterare

### Uppsala Vatten och Avfall AB

Besöksadress	Postadress	Växel	Kundtjänst	Orgnr
Uppsala Business Park	Box 1444	018-727 93 00	018-727 94 00	556025-0051
Rapskatan 7	751 44 Uppsala	Fax 018-727 93 10	Fax 018-727 94 10	Hemsida www.upsalavatten.se
		upsalavatten@upsalavatten.se	kundtjanst@upsalavatten.se	

**Nr 86. Förlängning av borgen för Björkjärnet AB**  
**KSN-2012-0495**

Kommunfullmäktige

*Förslag till beslut*

*Kommunstyrelsen* föreslår kommunfullmäktige besluta

*att* förlänga kommunens borgen för Björkjärnet AB:s banklån på 2 000 608 kronor i ytterligare sex år att gälla till och med 2018-07-26,

*att* borgen är enkel borgen och löper på högst sex år

*att* Björkjärnet AB så länge borgen löper varje årsskifte betalar en borgensavgift motsvarande 0,5 procent av återstående lånebelopp till kommunen

*att* kommunen utser en representant och en revisor vilka ska följa Björkjärnet AB:s ekonomi

*att* den kommunala representanten ska kallas till Björkjärnet AB:s samtliga sammanträden, samt

*att* Björkjärnet AB årligen överlämnar årsbokslut till kommunens revisor.

Uppsala den 11 april 2012

På kommunstyrelsens vägnar

**Fredrik Ahlsted/Astrid Anker**

I avgörandet deltagande: Fredrik Ahlstedt, Liv Hahne, Magnus Åkerman, Mats Gyllander (alla M), Mohamad Hassan, Cecilia Hamenius (båda FP), Stefan Hanna (C), Ebba Busch (KD), Marlene Burwick, Erik Pelling, Ulrik Wärnsberg, Hilde Klasson (alla S), Maria Gardfjell, Frida Johnsson (båda MP) och Ilona Szatmari Waldau (V).

Dessutom närvarande: Andreas Bergman, Simone Falk (båda M), Peter Nordgren (FP), Karin Ericsson (C), Irene Zetterberg (S) och Emma Wallrup (V).

*Ärendet*

Björkjärnet AB som driver ishallen i Björklinge har inkommit med en förfrågan om förlängning av kommunens borgen för bolagets lån på 2 000 608 SEK. (*bilaga*)

*Föredragning*

Kommunfullmäktige beslutade vid sitt sammanträde den 29-30 maj 2006 att bevilja Björkjärnet AB borgen för ett lån på 2,5 mnkr för finansiering av en kylanläggning i ishallen i Björklinge. Bolaget har amorterat 0,5 mnkr på lånet fram till 2011-12-31. Återstår av det ursprungliga lånet 2 000 608 kronor vilket bolaget nu lämnat en framställan om att kommunens ska gå i borgen för.

Det tidigare beslutet om borgen baserades på att det som bolaget investerat i är en anläggning som kommuner oftast själva uppför, driver och finansierar. I det aktuella fallet har bolaget uppfört ishall och driver den.

En förlängd borgen ger bolaget möjlighet att fortsätta sitt engagemang och åtagande till en lägre kostnad än utan borgen.

Villkoren i förslaget är i enlighet med Uppsala kommuns borgensprinciper som säger att borgen kan lämnas i de fall en tredje part bedriver verksamhet som är av samhällsnyttig karaktär som är av intresse för kommunen och dess medlemmar enligt de prioriteringar som finns i styrdokument. Borgen ska begränsas till att endast gälla investeringar.

## Bilaga

Uppsala Kommun

Kommunledningskontoret

Silja Marandi

UPPSALA KOMMUNSTYRELSE	
Ink.	2012-03-06
Diarienum	KSN-2012-0495
	11

2012-03-01

### Uppsala Kommuns borgen för Björkjärnet AB's lån hos Handelsbanken.

Här med önskar Björkjärnet AB, 556316-1123, förlängning av Uppsala Kommuns borgen för rubricerat bolag's lån hos Handelsbanken. Lånet gäller finansiering av kylanläggning i ishallen i Björklinge.

Lånet är per idag till storleken av 1 981 024 kronor då amortering om knappa 10 000 kronor görs varje månad.

Med vänlig hälsning



Stig Åstrand

Kassör, Björkjärnet AB

**Nr 87. Redovisning av motioner som inte slutgiltigt behandlats av fullmäktige**

**KSN-2012-0564**

Kommunfullmäktige

*Förslag till beslut*

*Kommunstyrelsen* föreslår kommunfullmäktige besluta

att lägga redovisningen till handlingarna.

Uppsala den 11 april 2012

På kommunstyrelsens vägnar

**Fredrik Ahlstedt/Astrid Anker**

I avgörandet deltagande: Fredrik Ahlstedt, Liv Hahne, Magnus Åkerman, Mats Gyllander (alla M), Mohamad Hassan, Cecilia Hamenius (båda FP), Stefan Hanna (C), Ebba Busch (KD), Marlene Burwick, Erik Pelling, Ulrik Wärnsberg, Hilde Klasson (alla S), Maria Gardfjell, Frida Johnsson (båda MP) och Ilona Szatmari Waldau (V).

Dessutom närvarande: Andreas Bergman, Simone Falk (båda M), Peter Nordgren (FP), Karin Ericsson (C), Irene Zetterberg (S) och Emma Wallrup (V).

*Ärendet*

I reglementet för kommunstyrelsen och nämnderna i Uppsala kommun anges i § 15 (Kommunstyrelsens uppgifter) bl a ”Kommunstyrelsen skall före 1 april varje år lämna kommunfullmäktige en redovisning över motioner som kommit in till fullmäktige t o m året dessförinnan och som inte slutgiltigt behandlats av fullmäktige”

Kommunledningskontoret har utarbetat *bilagda* redovisning som är uppdaterad t o m kommunfullmäktiges sammanträde 28 februari 2011. Redovisningen omfattar 20 motioner, vilket är fler jämfört med tidigare år.

Kommunledningskontoret avser att bereda motionsärendena till kommunstyrelsens arbetsutskott under våren. Detta förutsätter att begärda remissvar inkommer i tid.

*Ekonomiska konsekvenser*

Inte aktuellt i detta ärende

## Bilaga

Väckt/Dnr	Motion angående	Inlämnad av	kommentar
2011-05-02 2011-0245	Inrätta ett mobilitetskontor för ett hållbart resande i Uppsala	Erik Pelling (S)	
2011-05-02 2011-0285	Gör heltid till en rättighet i Uppsala	Marlene Burwick m fl (alla S)	
2011-05-02 2011-0301	Digital karta med planeringsfunktion	Johan Lundqvist (MP)	
2011-08-30 2011-0470	Om att skicka ut ett informationsblad om klimatfrågan till hushållen i Uppsala kommun	Emma Wallrup (V)	
2011-08-30 2011-0444	Handlingsplan mot den växande barnfattigdomen i Uppsala	Marlene Burwick och Erik Pelling (båda S)	Behandlas av kommunstyrelsen den 11 april
2011-09-26 2011-0480	Skapa Årike Storvreta	Erik Pelling m fl (alla S)	Behandlas av kommunstyrelsen den 11 april
2011-09-26 2011-0500	Lika villkor för alla utförare av skattefinansierad pedagogisk verksamhet	Stavros Giangozoglou (S)	
2011-09-26 2011-0502	Klyftorna ökar i Uppsala	Ulrik Wärnsberg (S)	Behandlas av kommunstyrelsen den 11 april
2011-09-26 2011-0503	Kostpolitiskt program	Ulrik Wärnsberg (S)	
2011-09-26 2011-0513	Cykelförmåner för kommunens medarbetare	Johan Lundqvist (MP)	
2011-09-26 2011-0525	Arkitekturpolitik för ett Uppsala i tiden	Erik Pelling m fl (alla S) och Johan Lundqvist m fl (alla MP)	
2011-09-26 2011-0525	HBT-certifiera minst ett äldreboende i Uppsala kommun	Jeanette Escanilla (V)	Behandlas av kommunstyrelsen den 11 april
2011-09-26 2011-0527	Erbjuda boendialternativ på dövas villkor i teckenspråkig miljö	Iiona Szatmari Waldau m fl (alla V)	
2011-10-31 2011-0535	Öka makten över arbetstiden	Frida Johnsson (MP)	
2011-10-31 2011-0585	Införa pilotprojekt av Bostad-först-modellen mot hemlöshet i Uppsala	Malena Ranch och Maria Gardfjell (båda MP)	

<b>Väckt/Dnr</b>	<b>Motion angående</b>	<b>Inlämnad av</b>	<b>kommentar</b>
2011-10-31 2011-0609	Behovet av e-tjänster för information om fysisk miljö och tillgänglighet	Johan Lundqvist och Malena Ranch (båda MP)	
2011-10-31 2011-0610	Gör småskalig kommersiell trädgårdsodling möjlig i Uppsala	Erik Pelling och Göran Svandfeldt (båda S)	
2011-10-31 2011-0619	Inför rösträtt från 16 år från och med kommunalvalet 2014	Kristin Lillieqvist (MP)	Remisstiden till VLN går ut 2 april
2011-10-31 2011-0621	Rätt till heltid	Iona Szatmari Waldau (V)	
2011-11-28 2011-0665	Se över habiliteringsersättningen	Malena Ranch (MP)	Remisstiden till HVO går ut 20 april

**Nr 89. Motion av Jeannette Escanilla (V) om att förbättra bemötandet av äldre HBT-personer genom att minst ett äldreboende i Uppsala kommun HBT-certifieras  
KSN-2011-0526**

Kommunfullmäktige

*Förslag till beslut*

*Kommunstyrelsen* föreslår kommunfullmäktige besluta

att avslå motionen.

Marlene Burwick, Erik Pelling, Ulrik Wärnsberg, Hilde Klasson (alla S), Maria Gardfjell, Frida Johnsson (båda MP) och Ilona Sztamari Waldau (V) reserverar sig till förmån för bifall till motionen.

Uppsala den 11 april 2012

På kommunstyrelsens vägnar

**Fredrik Ahlstedt/Astrid Anker**

I avgörandet deltagande: Fredrik Ahlstedt, Liv Hahne, Magnus Åkerman, Mats Gyllander (alla M), Mohamad Hassan, Cecilia Hamenius (båda FP), Stefan Hanna (C), Ebba Busch (KD), Marlene Burwick, Erik Pelling, Ulrik Wärnsberg, Hilde Klasson (alla S), Maria Gardfjell, Frida Johnsson (båda MP) och Ilona Sztamari Waldau (V).

Dessutom närvarande: Andreas Bergman, Simone Falk (båda M), Peter Nordgren (FP), Karin Ericsson (C), Irene Zetterberg (S) och Emma Wallrup (V).

*Ärendet*

I en motion av Jeannette Escanilla (V), väckt den 27 september 2011, föreslås att minst ett äldreboende i Uppsala kommun HBT-certifieras. I motionen anfördes att kommunen bör gå ut med informationen och verksamheterna får därefter anmäla sitt intresse. Arbetet föreslås därefter utvärderas och vid avsett resultat läggs en plan upp för ytterligare certifieringar. Bakgrunden är behovet av en äldre-

omsorg fri från fördomar och diskriminerande attityder och förhållningssätt på grund av bland annat könsöverskridande identitet och sexuell läggning (*bilaga 1*).

*Remissbehandling*

Motionen har remitterats till äldrenämnden samt styrelsen för vård och bildning.

Äldrenämnden ser det som mycket angeläget att alla behandlas utifrån vars och ens förutsättningar och att gruppen äldre HBT-personer synliggörs och kan känna tillhörighet och gemenskap med andra. En satsning i form av ökad HBT-kunskap inom verksamheterna ser nämnden som angeläget och har därför för avsikt att i kommande förfrågningsunderlag föra in denna fråga i kvalitetskraven (*bilaga 2*). (S), (MP) och (V) avger *reservation*.

Styrelsen för vård och bildning avstyrker ett särskilt fullmäktigebeslut angående HBT-certifiering av äldreomsorg. Styrelsen för vård och bildning arbetar utifrån uppdrag som ges av uppdragsnämnderna samt utifrån brukarnas önskemål. Om uppdrag ges eller om brukarna anser att det innebär ett mervärde för verksamheten att bli HBT-certifierad så ställer sig styrelsen positiv till det. Styrelsen har den 9 juni 2011 beslutat att Vård & bildnings arbete ska utgå från samtliga sju diskrimineringsgrunder, vilket innebär att det målinriktade strategiska arbetet också avser sexuell läggning och könsöverskridande identitet eller uttryck. Delar av verksamheten har uttryckt intresse för HBT-certifiering men certifiering är också förenat med en kostnad för verksamheten (*bilaga 3*). (S), (V) och (MP) avger *reservation*.

*Föredragning*

Motionen avser ett förslag om en HBT-certifiering av minst ett äldreboende som ett led i att satsa på ökad HBT-kunskap hos alla anställda inom äldreomsorgen och synliggöra äldre HBT-personer. Syftet är att skapa en god arbetsmiljö där man kan vara öppen med sin sexualitet, om man vill, och där medarbetarna har kunskap att bemöta vårdtagare på ett respektfullt sätt utifrån ett HBT-perspektiv. Efter certifieringen är förslaget att den utvärderas.

Enligt diskrimineringslagen är tre av de sju diskrimineringsgrunderna; kön, könsidentitet eller

könsöverskridande uttryck och sexuell läggning. Det är en mänsklig rättighet att inte bli diskriminerad. I Uppsala kommuns hållbarhetspolicy är en av utgångspunkterna de mänskliga rättigheterna som betonar allas lika värde, delaktighet och inflytande. Uppsala kommun ska enligt policyn kännetecknas av att verka för mänskliga rättigheter i all sin verksamhet och det innebär att samtliga diskrimineringsgrunder skall beaktas. HBT-personers situation är således ett exempel på en sådan fråga.

Formen för att särskilt följa upp kommunens arbete med de mänskliga rättigheterna finns i och med hållbarhetsboks slutet.

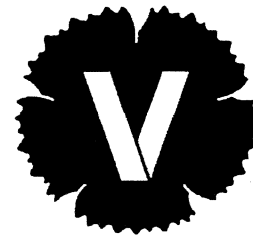
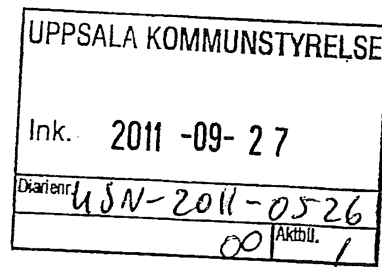
Det är viktigt att mänskliga rättigheter synliggörs och att kunskapen därom ökar. Utifrån detta perspektiv bör även gruppen äldre HBT-personer synliggöras och kunskapen därom höjas.

Äldrenämnden ser en satsning i form av ökad HBT-kunskap inom verksamheterna som angelägen och har därför för avsikt att i kommande förfrågningsunderlag föra in denna fråga i kvalitetskraven. Med denna åtgärd får HBT-frågorna sägas ha möjlighet till stor spridning och kommer därmed många brukare till del. Utförare/producenter är fria att själva välja att HBT-certifiera sin verksamhet eller att välja annan åtgärd för att uppfylla de krav uppdragen kräver. Styrelsen för Vård & bildning ger exempel på verksamheter som redan utbildar sin personal i HBT-frågor och vissa verksamhetsområden har där visat intresse för certifiering. Det senare torde vara ett uttryck för att utföraren/producenten kan och vill utföra sitt uppdrag utifrån sina egna beslut och förutsättningar. Med hänvisning till föredragningen och äldrenämndens avsikt att ta in denna fråga i kvalitetskraven föreslås avslag på motionen.

#### *Ekonomiska konsekvenser*

Inte aktuellt med föreliggande förslag till beslut.





Vänsterpartiet

## Förbättra bemötandet av äldre Hbt- personer genom att — minst ett äldreboende i Uppsala kommun HBT-certifieras

Äldreomsorgen ska vara fri från fördomar och diskriminerande attityder och förhållningssätt på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning och ålder.

Att behandla alla lika kan i praktiken innebära ett stort osynliggörande av alla som exempelvis inte är heterosexuella, medelålders, med full funktionsförmåga, födda i Sverige och passar in i den traditionella kvinno-/mansrollen. Målet ska vara att bemöta alla utifrån var och ens förutsättningar.

Behovet av att förbättra bemötandet av hbt-personer blev väldigt tydligt efter Socialstyrelsens kartläggning "Sexuell läggning och bemötande i Socialtjänsten" (2004). Kartläggningen visar att det största problemet är att homo- och bisexuella personer är osynliga och att socialtjänsten i de flesta kontakter utgår från att alla lever ett heterosexuellt liv.

Forskning visar att den gruppen upplevt en större utsatthet och ett större utanförskap än yngre hbt-personer. De har vuxit upp i ett ännu mer homofobt samhälle än det vi har i dag. En rapport från Folkhälsoinstitutet (*homosexuella, bisexuellas och transpersoners hälsosituation rapport nr A 2005:19*) visar att hbt- personer har betydligt sämre psykisk hälsa än den övriga befolkningen. Studier visar att bemötandet av hbt-personer har stora brister inom både vård och omsorg.

Äldre hbt-personers behov inom hemtjänsten, på äldreboenden och kring anhörigstöd ska därför tillgodoses. Grunden är förstås att aktivt lyssna på de äldre men det kräver också satsningar på ökad hbt-kunskap hos alla anställda inom äldreomsorgen.

Vänsterpartiets föreslår därför att Uppsala kommun börjar med att certifiera minst ett äldreboende. Information bör gå ut från kommunen och verksamheterna får anmäla sitt intresse. Arbetet ska utvärderas och om man är nöjd med resultatet läggs en plan upp för ytterligare certifieringar.

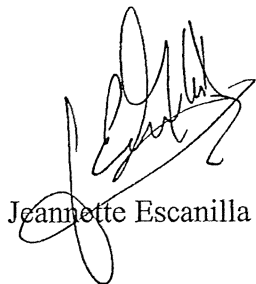
Utbildning och HBT-certifiering erbjuds av RFSL (Riksförbundet För Homosexuellas, bisexuellas och transpersoners rättigheter) sedan 2008. Syftet är att skapa en god arbetsmiljö där man kan vara öppen med sin sexualitet, om man vill, och där de anställda har kunskap att bemöta vårdtagare på ett respektfullt sätt utifrån ett HBT-perspektiv.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår Vänsterpartiet/vi att fullmäktige beslutar

Motion till Uppsala kommunfullmäktige

att HBT-certifiera minst ett äldreboende i Uppsala kommun

att certifieringen utvärderas när den är genomförd



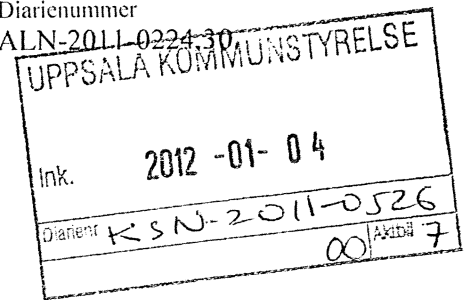
Jeannette Escanilla (V)

Mera 52 Walde

Uppsala 26 september 2011

Handläggare  
Kjell HolmDatum  
2011-12-15Diarienummer  
ALN-2011-0224-30

Kommunstyrelsen



## Yttrande angående motion av Jeanette Escanilla (v) om att förbättra bemötandet av äldre HBT-personer genom att minst ett äldreboende i Uppsala kommun HBT-certifieras (d nr KSN-2011-0526)

Äldrenämnden har tagit del av rubricerad motion och har följande synpunkter att anföra. Nämnden ser det som mycket angeläget att alla personer som har beröring med nämndens verksamheter behandlas utifrån vars och ens förutsättningar och att gruppen äldre HBT-personer synliggörs och kan känna tillhörighet och gemenskap med andra. Ett första steg måste vara att erkänna människans okränkbara rätt till den egna personen, som sexuell och könslig varelse utifrån sin egen definition. En framtidsvision kan vara att sexuell läggning ska ha så liten betydelse för hur människor blir bemötta att man inte behöver identifiera sig som hetero-, bi- eller homosexuell.

Nämnden ser en satsning i form av ökad HBT-kunskap inom verksamheterna som angelägen och har därför för avsikt att i kommande förfrågningsunderlag föra in denna fråga i kvalitetskraven.

Ebba Busch  
OrdförandeAnnie Arkeback-Moren  
sekreterare

## SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum: 2011-12-15

## § 188

**Yttrande angående motion av Jeanette Escanilla (V) om att förbättra bemötandet av äldre Hbt-personer genom att - minst ett äldreboende i Uppsala kommun HBT-certifieras**  
**ALN-2011-0224.30**

**Beslut**

Äldrenämnden beslutar

att avge yttrande till kommunstyrelsen i enlighet med upprättat förslag.

**Reservationer**Caroline Andersson (S), Eva Adler (MP) och Jeannette Escanilla (V) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande enligt **bilaga 10**.**Ärendet**

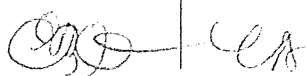
Förslag till skrivelse föreligger 2011-12-15 från kontoret för hälsa, vård och omsorg.

Kommunstyrelsen hemställer om nämndens yttrande i rubricerat ärende. I motionen pekas på behovet av en äldreomsorg fri från fördomar och diskriminerande attityder och förhållningssätt på grund av bl a könsöverskridande identitet och sexuell läggning. Motionären föreslår att minst ett äldreboende i Uppsala kommun HBT-certifieras.

**Yrkande**Caroline Andersson (S), Eva Adler (MP) och Jeannette Escanilla (V) yrkar avslag på föreliggande yttrande till förmån för eget förslag till yttrande enligt **bilaga 10**.**Beslutsgång**

Ordföranden ställer proposition på liggande förslag till yttrande och på yrkandet från (S), (MP) och (V) och finner bifall för liggande förslag till yttrande.

Justerandes sign



Utdragsbestyrkande



(Idagård, § 189, äldrenämndens 2011-12-15)

Förslag till beslut  
Uppsala 2011-12-15

Äldrenämnden ALN-2011-0224.30

**Yttrande till kommunstyrelsen avseende motion om att förbättra bemötandet av äldre HBT- personer genom att minst ett äldreboende i Uppsala kommun HBT- certifieras**

**Vänsterpartiet, Socialdemokraterna och Miljöpartiet** föreslår äldrenämnden besluta

att avge yttrande till kommunstyrelsen enligt följande förslag

**Yttrande**

Äldrenämnden har ett äldre politiskt ansvar för alla Uppsalabor 65 år och äldre. Äldreomsorgen ska självklart välkomna alla äldre. För att man ska kunna göra det måste man inse att äldre inte är en homogen grupp.

Inom vård och omsorg gäller heteronormen och HBT-personer osynliggörs. Därför är det angeläget att äldreomsorgen är öppen för alla och att äldre hbt- personer synliggörs och kan känna tillhörighet och gemenskap med andra. I motionen pekas på behovet av en äldreomsorg fri från fördomar och diskriminerande attityder och förhållningssätt på grund av bl. a könsöverskridande identitet och sexuell läggning.

Forskning visar att hbt- personer har betydligt sämre psykisk hälsa än den övriga befolkningen och studier visar på att bemötandet av hbt- personer har stora brister inom vård och omsorgen.

Därför ska äldre hbt- personers behov inom hemtjänsten, på äldreboenden och kring anhörigstöd tillgodoseas.

Personalen inom äldreomsorgen ska ha tillräckligt kompetens och kunskap och bemöta äldre hbt- personer med respekt.

Syftet är också att skapa en god arbetsmiljö där man kan om man vill vara öppen med sin sexualitet och där anställda har kunskap att bemöta vårdtagare på ett respektfullt sätt utifrån ett HBT- perspektiv.

Nämnden föreslår därför

- att Uppsala kommun börjar med att certifiera minst ett äldreboende i kommunen.
- att informationen bör gå ut till verksamheterna att anmäla intresse till certifiering
- att arbetet utvärderas
- att en plan läggs i nämnden för ytterligare certifieringar

*Mot ovanstående bakgrund ställer sig äldrenämnden positiv till motionen och förordar således att kommunstyrelsen bifaller densamma.*

För Vänsterpartiet i Äldrenämnden  
Jeannette Escanilla (V)

För Socialdemokraterna i Äldrenämnden  
Caroline Andersson (S)

För Miljöpartiet I Äldrenämnden  
Eva Adler (MP)



2011-12-01

SVD-2011-1461

UPPSALA KOMMUNSTYRELSE	
Ink.	2011-12-27
Diarium	KSN-2011-0526
	00 Arkiv 6

Kommunstyrelsen

## Remissvar angående motion av Jeanette Escanilla(V) om att förbättra bemötandet av äldre hbt-personer genom att minst ett äldreboende i Uppsala kommun hbt-certifieras KSN -2011-0526

### Sammanfattning

Styrelsen för Vård och bildning avstyrker ett särskilt fullmäktigebeslut angående hbt-certifiering av äldreomsorgen.

Styrelsen för vård och bildning arbetar utifrån uppdrag som ges av uppdragsnämnderna samt utifrån brukarnas önskemål. Om uppdrag ges eller om brukarna anser att det innebär ett mervärde för verksamheten att bli hbt-certifierad så ställer sig styrelsen positiv till det.

### Inom Vård & bildning respekteras alla människors höga och lika värde

Inom Vård & bildning pågår ett strategiskt och långsiktigt arbete som utgår från diskrimineringslagens kapitel 3 om aktiva åtgärder.

Lagens krav avseende arbetslivet är att arbetsgivaren ska arbeta målinriktat utifrån de tre diskrimineringsgrunderna kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning. Styrelsen har 9 juni 2011 beslutat att Vård & bildnings arbete ska utgå från samtliga 7 diskrimineringsgrunder, vilket innebär att det målinriktade strategiska arbetet också avser sexuell läggning och könsöverskridande identitet eller uttryck.

Diskrimineringslagens krav avseende utbildning är att samtliga förskolor, skolor, fritidshem, fritidsklubbar och vuxenundervisningen ska ha en egen likabehandlingsplan, som utgår från fem diskrimineringsgrunder (kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning).

Vård & bildning beslutade hösten 2010 att utbildningsanordnarna även ska arbeta med diskrimineringsgrunderna ålder och könsöverskridande identitet eller uttryck i sitt främjande arbete. Ett stödmaterial med mallar finns framtaget och används.

Alla verksamheter kan få stöd i sitt arbete av Vård & bildnings stab. Samordnaren för jämställdhet & mångfald är ofta på olika arbetsplatser och genomför seminarier utifrån diskrimineringslagen. I dessa seminarier tas alltid hbt-frågorna upp. Dessutom har Vård & bildnings medarbetare erbjudits flera föreläsningar och seminarier som berör hbt-frågor.

Hbt-frågorna ingår i Vård & bildnings likabehandlingsarbete inom förskolan, skolan, vuxenundervisningen och fritidsklubbarna. Likaså i våra aktiva åtgärder för bättre arbetsförhållande för medarbetare.

Samtliga chefer och medarbetare på fritidsgårdar och fritidsklubbar har utbildats i hbt-frågor under hösten 2011.

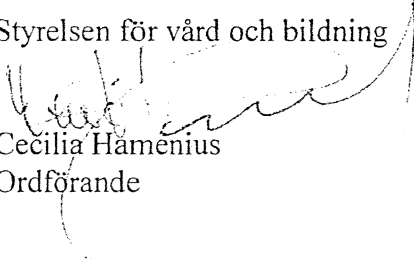
### **Hbt-certifiering inom Vård & bildning**

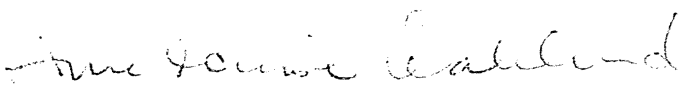
Inom fritidsverksamheten pågår ett arbete med att utbilda all personal i hbt-frågor och intressen finns för hbt-certifiering. Däremot är inga beslut fattade.

Även affärsområde Kultur har uttryckt intresse för hbt-certifiering.

Hbt- certifiering av en verksamhet är förenat med kostnad för verksamheten.

Styrelsen för vård och bildning

  
Cecilia Hamenius  
Ordförande

  
Anne-Louise Wahlund  
Sekreterare

**Nr 90. Motion av Ulrik Wärnsberg (S) om att klyftorna ökar i Uppsala KSN-2011-0502**

Kommunfullmäktige

*Förslag till beslut*

*Kommunstyrelsen* föreslår kommunfullmäktige besluta

att besvara motionen med föredragningen i ärendet.

Marlene Burwick, Erik Pelling, Ulrik Wärnsberg, Hilde Klasson (alla S), Maria Gardfjell, Frida Johnsson (båda MP) och Ilona Szatmari Waldau (V) reserverar sig till förmån för bifall till motionen.

Uppsala den 11 april 2012

På kommunstyrelsens vägnar

**Fredrik Ahlstedt/Astrid Anker**

I avgörandet deltagande: Fredrik Ahlstedt, Liv Hahne, Magnus Åkerman, Mats Gyllander (alla M), Mohamad Hassan, Cecilia Hamenius (båda FP), Stefan Hanna (C), Ebba Busch (KD), Marlene Burwick, Erik Pelling, Ulrik Wärnsberg, Hilde Klasson (alla S), Maria Gardfjell, Frida Johnsson (båda MP) och Ilona Szatmari Waldau (V).

Dessutom närvarande: Andreas Bergman, Simone Falk (båda M), Peter Nordgren (FP), Karin Ericsson (C), Irene Zetterberg (S) och Emma Wallrup (V).

*Ärende*

I motion väckt den 26 september 2011 av Ulrik Wärnsberg (S) yrkar motionären att kommunfullmäktige beslutar att kommunen tar initiativ till att kontinuerligt genomföra en socioekonomisk kartläggning som ett underlag och planeringsinstrument för att underlätta för kommunens nämnders, styrelser och bolags planering och genomförande av olika insatser, *bilaga 1*.

*Remissbehandling*

Motionen har remitterats till barn och ungdoms-

nämnden (BUN), socialnämnden för barn och unga (SBN) och utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden (UAN), äldrenämnden (ÄLN) samt nämnden för vuxna med funktionshinder (VFN, nuvarande nämnden för hälsa och omsorg),

BUN, SBN samt UAN framhåller i sitt till stora delar gemensamma yttrande, *bilaga 2-4*, att de tillsammans har ett särskilt ansvar för barn och unga. Kring arbetet med stadsdelsutveckling anför BUN, SBN och UAN att de är aktiva i ett sådant arbete och att en social rapport tagits fram av SBN kring skillnaderna mellan olika stadsdelar. Inom ramen för nätverket Healthy city ingår också Uppsala kommun i en förstudie gällande socioekonomisk analys av en stadsdel, Sävja. Utifrån denna studie förväntas ytterligare kunskap erhållas. BUN och UAN ställer sig positiva till intentionen i motionen men bifaller inte förslaget med hänvisning till redan pågående arbete. SBN skriver att de förslag motionären framför tillgodoses av redan pågående arbete, angivna inriktningsmål och givna uppdrag.

Nämnden för vuxna med funktionshinder, *bilaga 5*, anför i sitt yttrande att Uppsala kommuns medverkan i Healthy city-nätverket och den redan ovan nämnda förstudien kring socioekonomisk analys av en stadsdel bör samordnas med den föreslagna socioekonomiska kartläggningen som motionärerna föreslår.

Äldrenämnden, *bilaga 6*, anför att en kartläggning som efterlyses i motionen kräver en fungerande modell att arbeta efter. Nämnden framhåller kommunens medverkan i nätverket Healthy city och menar att en sådan socioekonomisk kartläggning som efterlyses i motionen samordnas med detta och andra projekt.

*Reservationer*

Reservationer har avgivits i samtliga nämnder av S, V, MP.

*Föredragning*

Uppsala ingår sedan 2010 i nätverket Healthy city vari pågår en socioekonomisk kartläggning i en stadsdel. Av nämndernas yttranden framgår att mycket sker där men att det finns frågor som kan vara angelägna att ta ett tydligare grepp kring för ökad kunskap om vilka grupper och områden som



behöver extra stöd. En angelägen fråga är att utveckla samsyn mellan de olika aktörer som på olika sätt har ansvar för stadsutvecklingen. Det handlar om att utveckla former för att beakta frågor av social karaktär med de mer fysiska bebyggelsefrågorna och samtidigt involvera andra viktiga aktörer som kan bidra. Ett sådant utvecklingsarbete pågår bl a i den samverkansorganisation för stadsdelsutvecklingen under SBN:s ledning.

Utifrån resultaten i den redan pågående socioekonomiska kartläggningen inom ramen för nätverket Healthy city är det också viktigt att dra slutsatser och vidareutveckla metoderna för att skapa bättre kunskap om de socioekonomiska frågorna. En modell för arbetet är på väg att tas fram.

Med hänvisning till föredragningen i frågan föreslås därför motionen vara besvarad.

*Ekonomiska konsekvenser*

Ej aktuellt med föreliggande förslag till beslut

bil 1

Kommunfullmäktige i Uppsala

UPPSALA KOMMUNSTYRELSE  
2011-09-22  
KSN-2011-0502  
1

Motion till kommunfullmäktige

## Klyftorna ökar i Uppsala

I ett nyhetsreportage i UNT den 2011-08-29 kunde man läsa om ökade inkomstklyftor mellan stadsdelarna. De variabler som redovisades i denna jämförelse var andel hushåll med socialbidrag, medianinkomst och andel personer med utländsk bakgrund. Jämförelser gjordes mellan åren 2007 och 2009. Den utveckling som visar sig i jämförelsen är att medianinkomsten i välbeställda områden har ökat mer än kommunsnittet. I mer utsatta områden har medianinkomsten till och med minskat. Det vill säga ökande skillnader och klyftor i Uppsala. Samtidigt finns det en utveckling som pekar på att medianinkomsten i en del utsatta områden ökar. Även vad gäller arbetslöshet och socialbidrag finns det stora skillnader mellan olika stadsdelar i Uppsala.

Vi menar att denna typ av grundläggande information och fakta om olika förhållanden och skillnader i kommunen, måste belysas på ett ordentligt och systematiskt sätt genom att kommunen själv tar initiativ till att göra en sådan kartläggning. Även om det är bra att det finns en aktiv lokal tidning som granskar förhållandena i kommunen, så bör kommunen själv kunna ha initiativet i denna fråga genom att ta fram relevanta fakta om skillnader mellan olika områden och stadsdelar i kommunen.

Detta har även betydelse för att få en bättre träffsäkerhet i de insatser som kommunens olika nämnder är inblandade i.

### *Inkomstjämlighet*

Ett officiellt mått för att mäta inkomstjämlighet är den så kallade Ginikoefficienten. Enkelt uttryckt innebär ett Gini-tal på 0,0 att inkomsterna är helt jämnt fördelade, och 1,0 en total ojämlikhet.

En sammanställning över de 10 kommunerna i Sverige med det högsta Ginitalet år 2008, det vill säga den största inkomstjämligheten ser ut som följande.



Kommun	Gini 2008
Danderyd	0,513
Lidingö	0,471
Lund	0,425
Malmö	0,412
Nacka	0,412
Täby	0,412
Stockholm	0,405
Sollentuna	0,399
Vellinge	0,392
Lomma	0,385
Uppsala	0,385

Här finns kommuner i Stockholmsområdet, kring Malmö och Uppsala kommun. En kanske inte helt smickrande placering. Det ligger i kommunens intresse att närmare undersöka detta. Är det den utveckling som redovisas i UNT-artikeln med en ökande spridning av medianinkomsten mellan olika områden? Eller är det den stora andelen studenter i staden som påverkar kommunens Ginital? Studenter lever under en begränsad tid på små inkomster för att få framtida högre inkomster. Detta skiljer sig markant från familjer i utsatta områden som under en rad av år lever under knappa omständigheter.

I en nyligen publicerad rapport från kommunrevisionen pekas även på en utveckling med ett ökat utanförskap i utsatta områden i kommunen.

**Med anledning av ovanstående föreslås kommunfullmäktige besluta:**

Att kommunen tar initiativ till att kontinuerligt genomföra en socioekonomisk kartläggning som ett underlag och planeringsinstrument för att underlätta för kommunens nämnder, styrelser och bolags planering och genomförande av olika insatser.

Socialdemokraterna

2011-09-21

Ulrik Wärnsberg (S)

Handläggare

Datum  
2011-12-08Diarienummer  
BUN 2011-0451.00  
BUN 2011-0476.00

Ink. 2012 -01- 02

Kommunstyrelsen

Diarienummer  
KSN-2011-0502  
Arkiv 6**Yttrande:**

- 1. Motion av Marlene Burwick och Erik Pelling (båda S) Det är dags för en handlingsplan mot den växande barnfattigdomen i Uppsala (dnr KSN-2011-0444)**
- 2. Motion av Ulrik Wärnsberg (S) Klyftorna ökar i Uppsala (dnr KSN-2011-0502)**

Kommunstyrelsen har i skrivelse 2011-09-07 och 2011-10-07 hemställt om yttrande från barn- och ungdomsnämnden med anledning av motioner väckta i kommunfullmäktige genom Marlene Burwick (S) och Erik Pelling (S) att det är dags för en handlingsplan mot den växande barnfattigdomen i Uppsala och av Ulrik Wärnsberg (S) klyftorna ökar i Uppsala.

I motionen kring växande barnfattigdom yrkar motionärerna att Kommunfullmäktige beslutar att ge kommunstyrelsen i uppdrag att tillsammans med ledande forskare och praktiker och i samverkan med berörda nämnder och intresseorganisationer ta fram en handlingsplan för hur barnfattigdomen ska avskaffas i Uppsala.

I motionen om ökade klyftor i Uppsala yrkar motionären att Kommunfullmäktige beslutar att kommunen tar initiativ till att kontinuerligt genomföra en socioekonomisk kartläggning som ett underlag och planeringsinstrument för att underlätta för kommunens nämnder, styrelser och bolags planering och genomförande av olika insatser.

Nämnden bedömer att de båda motionerna i delar berör varandra och besvarar båda motionerna med detta yttrande.

Fullmäktiges styrning syftar till att påverka levnadsvillkoren för Uppsalas medborgare. Nämndernas åtagande är att genomföra sina uppdrag i enlighet med de policier, planer, program, inriktningsmål och uppdrag som fullmäktige beslutat om. Detta sker på olika sätt i arbete som riktar sig direkt till individer som exempelvis arbetsmarknadsinsatser, skola och socialtjänst och på mer övergripande nivå som i arbetet med stadsdelsutveckling för att nämna endast något.

När det gäller barn och ungas levnadsvillkor har nämnden tillsammans med socialnämnden för barn och unga och utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden ett särskilt ansvar.

Det av fullmäktige antagna barn- och ungdomspolitiska programmet har följts upp per år 2010 (dnr KSN-2011-0244). Programmets övergripande inriktningsmål är bland annat likvärdiga villkor och att olika typer av verksamheter och aktiviteter ska vara tillgängliga för barn och ungdomar, vilket nämnder och kommunalt helägda bolag ska arbeta för. Uppföljningen visar många goda exempel på att kommunen arbetar för likvärdiga villkor för barn och ungdomar. Strukturering ges för att skapa likvärdiga förutsättningar mellan förskolorna och grundskolorna i kommunen. Resurser styrs till barn och unga i prioriterade stadsdelar. Det finns också exempel på att nämnder och bolag genom kompletterande försörjningsstöd till barn och ungas fritid, genom olika prissättningar på aktiviteter för barn och ungdomar och riktade arbetsmarknadsinsatser gör det möjligt att ta del av kommunens utbud för flera.

Men - uppföljningen ger inte svar på hur stor del av alla barn och ungdomar som skulle vilja ta del av aktiviteter men inte har ekonomiska möjligheter till detta eller begränsas av kommunikationer. Det går därför inte att bedöma i vilken utsträckning kommunens utbud av aktiviteter och insatser når barn i fattiga familjer och därmed utjämnar för de konsekvenser av barnfattigdom som motionärerna visar på i sin skrivelse. I uppföljningen föreslås detta som ett utvecklingsområde att undersöka.

Riksdagen fattade i december 2010 beslut om en nationell strategi – Strategi för att stärka barnets rättigheter i Sverige. Strategin ska vara en utgångspunkt för offentliga aktörer på statlig och kommunal nivå, som i sina verksamheter ska säkerställa barnets rättigheter. Strategin kommer att ses över och följas upp för att säkerställa att den är effektiv.

Några principer i strategin är att:

- aktuell kunskap om barns levnadsvillkor ska ligga till grund för beslut och prioriteringar som rör barn och
- beslut och åtgärder som rör barn ska följas upp och utvärderas utifrån ett barnrättsperspektiv.

Sveriges Kommuner och Landsting har i överenskommelse med regeringen utformat en handlingsplan för att stärka arbetet med barnets rättigheter i Sverige. I handlingsplanen anges att det ska ske med långsiktiga och strukturerade insatser för kompetens- och metodutveckling i kommuner, landsting och regioner för strategiska personer. Målgruppen är ledande politiker, tjänstemän på olika nivåer och personal som direkt möter barn. Konventionen ska vidare bli synlig i kommuners, landstings och olika verksamheters styrdokument. Genomförandet av handlingsplanen påbörjas under hösten 2011 och avslutas den 30 november 2013.

När det gäller stadsdelsutvecklingen medverkar nämnden bland annat i de mötesplatser som skapats i olika stadsdelar, ex. vis Mötesplats Treklangen i Gottsunda och i planeringen inför kulturcentrum i Sävja. Stora skillnader mellan kommunens stadsdelar finns beskrivet i en social rapport som nämnden tidigare tagit fram. Socialnämnden för barn och unga har kartlagt kommunens planeringsområden ur ett socialpolitiskt perspektiv där det också framgår att det finns stora skillnader mellan kommunens stadsdelar (planeringsområden) vad gäller människors sociala och ekonomiska resurser. Rapporten visar även på stora skillnader inom vissa av de planeringsområden som har de sämsta sociala och ekonomiska förutsättningarna.

Kommunstyrelsen beslutade i oktober 2010 att Uppsala kommun ska ingå i WHO-nätverket Healthy Cities. Nätverket arbetar för bland annat jämlik folkhälsa och social hållbarhet. Inom ramen för nätverket pågår en förstudie gällande socioekonomiska analyser med utgångspunkt i bostadsområden. Denna förstudie ska ge svar på frågan om det är möjligt att bygga socioekonomiska modeller utifrån bostadsområden. Kommunstyrelsen beslutade att Sävja skulle kartläggas för denna förstudie.

### Förslag

Motionärernas förslag bedöms ligga i linje med nämndens ansvar, inriktning och pågående arbete för mer likvärdiga villkor för barn och ungdomar, vilket nämnden också beskriver i sin uppdragsplan. Nämnden samverkar därtill med andra sociala nämnder inom ramen för såväl det barn- och ungdomspolitiska programmet som stadsdelsutvecklingen för att förbättra ungas livsvillkor i ett brett perspektiv.

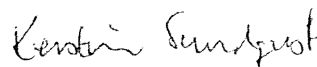
Det är viktigt att kommunen har tillgång till ett planeringsunderlag som är lätt att överblicka inför prioriteringar av resurser och insatser och att genomförda aktiviteter och insatser går att följa upp i relation till fullmäktiges inriktningsmål med tydliga indikatorer. Att sammanföra alla nämnder och bolags bidrag för att uppnå en samlad bild av hur fullmäktiges mål uppnås är därför angeläget. De berörda nämnderna har ett pågående utvecklingsarbete vad gäller uppföljning och framtagande av planeringsunderlag.

Nämnden ställer sig positiv till intentionen i motionerna men bifaller inte förslagen med hänvisning till redan pågående arbete för mer likvärdiga villkor för barn och ungdomar och att samordning sker inom nämndernas pågående arbete.

Barn- och ungdomsnämnden



Cecilia Forss  
Ordförande



Kerstin Sundqvist  
Sekreterare

## § 313

**Remisser – Motion av Marlene Burwick och Erik Pelling (båda S) Det är dags för en handlingsplan mot den växande barnfattigdomen i Uppsala och Motion av Ulrik Wärnsberg (S) Klyftorna ökar i Uppsala (handling). Dnr BUN-2011-0451 och BUN-2011-0476**

**Beslut**

**att** till kommunstyrelsen avge yttrande enligt föreliggande förslag samt

**att** föreslå kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige att besluta att motionerna anses besvarade med hänvisning till vad nämnden anfört. De förslag motionärerna framför tillgodoses av redan pågående arbete och samordning inom nämndernas nuvarande arbete.

**Reservationer**

Bengt Sandblad (S), Tomas Lindh (S), Helen Sverkel (S), Miriam Tiljander Hollmer (MP) och Lisa Skiöld (V) reserverar sig till förmån för Bengt Sandblads (S) yrkande.

**Ärendet**

I ärendet föreligger kontorets förslag 2011-11-30 till beslut.

Motionärernas förslag bedöms ligga i linje med nämndens ansvar, inriktning och pågående arbete för mer likvärdiga villkor för barn och ungdomar, vilket nämnden också beskriver i sin uppdragsplan. Nämnden samverkar därtill med andra sociala nämnder inom ramen för såväl det barn- och ungdomspolitiska programmet som stadsdelsutvecklingen för att förbättra ungas livsvillkor i ett brett perspektiv.

Nämnden ställer sig positiv till intentionen i motionerna men bifaller inte förslagen med hänvisning till redan pågående arbete för mer likvärdiga villkor för barn och ungdomar och att samordning sker inom nämndernas pågående arbete.

**Yrkanden**

Bengt Sandblad (S) yrkar att nämnden föreslår kommunfullmäktige att bifalla motionerna.

Cecilia Forss (M) yrkar i enlighet med kontorets förslag till beslut.

**Beslutsgång**

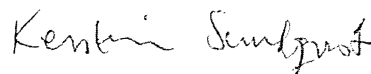
Ordföranden ställer proposition på Bengt Sandblads (S) yrkande mot eget och finner bifall till eget yrkande.

...

Justerandes sign



Utdragsbestyrkande



Handläggare

UPPSALA KOMMUNSTYRELSE	
Ink.	2011 -11- 28
Dianect	KSN-2011-0502
Aktbil	5

Datum  
2011-11-16Diarienummer  
SBN 2011-0130  
SBN 2011-0136

Kommunstyrelsen

**Yttrande:**

- 1. Motion av Marlene Burwick och Erik Pelling (båda S) Det är dags för en handlingsplan mot den växande barnfattigdomen i Uppsala (dnr KSN-2011-0444)**
- 2. Motion av Ulrik Wärnsberg (S) Klyftorna ökar i Uppsala (dnr KSN-2011-0502)**

Kommunstyrelsen har i skrivelse 2011-09-07 och 2011-10-07 hemställt om yttrande från socialnämnden för barn och unga med anledning av motioner väckta i kommunfullmäktige genom Marlene Burwick (S) och Erik Pelling (S) att det är dags för en handlingsplan mot den växande barnfattigdomen i Uppsala och av Ulrik Wärnsberg (S) klyftorna ökar i Uppsala.

I motionen kring växande barnfattigdom yrkar motionärerna att kommunfullmäktige beslutar **att** ge kommunstyrelsen i uppdrag att tillsammans med ledande forskare och praktiker och i samverkan med berörda nämnder och intresseorganisationer ta fram en handlingsplan för hur barnfattigdomen ska avskaffas i Uppsala.

I motionen om ökade klyftor i Uppsala yrkar motionären att kommunfullmäktige beslutar **att** kommunen tar initiativ till att kontinuerligt genomföra en socioekonomisk kartläggning som ett underlag och planeringsinstrument för att underlätta för kommunens nämnder, styrelser och bolags planering och genomförande av olika insatser.

Nämnden bedömer att de båda motionerna i delar berör varandra och besvarar båda motionerna med detta yttrande.

Fullmäktiges styrning syftar till att påverka levnadsvillkoren för Uppsalas medborgare. Nämndernas åtagande är att genomföra sina uppdrag i enlighet med de policier, planer, program, inriktningsmål och uppdrag som fullmäktige beslutat om. Detta sker på olika sätt i arbete som riktar sig direkt till individer som exempelvis arbetsmarknadsinsatser, skola och socialtjänst och på mer övergripande nivå som i arbetet med stadsdelsutveckling för att nämna endast något.

När det gäller barn och ungas levnadsvillkor har nämnden tillsammans med barn- och ungdomsnämnden och utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden ett särskilt ansvar.



Det av fullmäktige antagna barn- och ungdomspolitiska programmet har följts upp per år 2010 (dnr KSN-2011-0244). Programmets övergripande inriktningsmål är bland annat likvärdiga villkor och att olika typer av verksamheter och aktiviteter ska vara tillgängliga för barn och ungdomar, vilket nämnder och kommunalt helägda bolag ska arbeta för. Uppföljningen visar många goda exempel på att kommunen arbetar för likvärdiga villkor för barn och ungdomar. Strukturering ges för att skapa likvärdiga förutsättningar mellan förskolorna och grundskolorna i kommunen. Resurser styrs till barn och unga i prioriterade stadsdelar. Det finns också exempel på att nämnder och bolag genom kompletterande försörjningsstöd till barn och ungas fritid, genom olika prissättningar på aktiviteter för barn och ungdomar och riktade arbetsmarknadsinsatser gör det möjligt att ta del av kommunens utbud för flera.

Men – uppföljningen ger inte svar på hur stor del av alla barn och ungdomar som skulle vilja ta del av aktiviteter men inte har ekonomiska möjligheter till detta eller begränsas av kommunikationer. Det går därför inte att bedöma i vilken utsträckning kommunens utbud av aktiviteter och insatser når barn i fattiga familjer och därmed utjämnar för de konsekvenser av barnfattigdom som motionärerna visar på i sin skrivelse. I uppföljningen föreslås detta som ett utvecklingsområde att undersöka.

Riksdagen fattade i december 2010 beslut om en nationell strategi – Strategi för att stärka barnets rättigheter i Sverige. Strategin ska vara en utgångspunkt för offentliga aktörer på statlig och kommunal nivå, som i sina verksamheter ska säkerställa barnets rättigheter. Strategin kommer att ses över och följas upp för att säkerställa att den är effektiv.

Några principer i strategin är att:

- aktuell kunskap om barns levnadsvillkor ska ligga till grund för beslut och prioriteringar som rör barn och
- beslut och åtgärder som rör barn ska följas upp och utvärderas utifrån ett barnrättsperspektiv.

Sveriges Kommuner och Landsting har i överenskommelse med regeringen utformat en handlingsplan för att stärka arbetet med barnets rättigheter i Sverige. I handlingsplanen anges att det ska ske med långsiktiga och strukturerade insatser för kompetens- och metodutveckling i kommuner, landsting och regioner för strategiska personer. Målgruppen är ledande politiker, tjänstemän på olika nivåer och personal som direkt möter barn. Konventionen ska vidare bli synlig i kommuners, landstings och olika verksamheters styrdokument. Genomförandet av handlingsplanen påbörjas under hösten 2011 och avslutas den 30 november 2013.

När det gäller stadsdelsutvecklingen medverkar nämnden bland annat i de mötesplatser som skapats i olika stadsdelar, ex. vis Mötesplats Treklängen i Gottsunda och i planeringen inför kulturcentrum i Sävja. Socialnämnden för barn och unga har kartlagt kommunens planeringsområden ur ett socialpolitiskt perspektiv. Det framgår att det finns stora skillnader mellan kommunens stadsdelar (planeringsområden) vad gäller människors sociala och ekonomiska resurser. Rapporten visar också på stora skillnader inom vissa av de planeringsområden som har de sämsta sociala och ekonomiska förutsättningarna. Stora skillnader mellan kommunens stadsdelar finns också beskrivet i en tidigare social rapport från

barn- och ungdomsnämnden. Uppdrag om olika slags uppföljningar och kompletterande underlag har givits av nämnden.

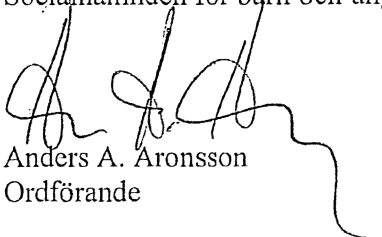
Kommunstyrelsen beslutade i oktober 2010 att Uppsala kommun ska ingå i WHO-nätverket Healthy Cities. Nätverket arbetar för bland annat jämlik folkhälsa och social hållbarhet. Inom ramen för nätverket pågår en förstudie gällande socioekonomiska analyser med utgångspunkt i bostadsområden. Denna förstudie ska ge svar på frågan om det är möjligt att bygga socioekonomiska modeller utifrån bostadsområden. Kommunstyrelsen beslutade att Sävja skulle kartläggas för denna förstudie. Ett heldagsseminarium kring temat socioekonomi genomfördes i Sävja den 10 november 2011 som ett led i arbetet.


### Förslag

Motionärernas förslag bedöms ligga i linje med nämndens ansvar, inriktning och pågående arbete, vilket nämnden också beskriver i sin uppdragsplan. Beslut har dessutom redan tidigare fattats om att ta fram kompletterande underlag som motsvarar vad motionärerna föreslår. Det är viktigt att kommunen har tillgång till ett planeringsunderlag som är lätt att överblicka inför prioriteringar av resurser och insatser och att genomförda aktiviteter och insatser går att följa upp i relation till fullmäktiges inriktningsmål med tydliga indikatorer. Att sammanföra alla nämnder och bolags bidrag för att uppnå en samlad bild av hur fullmäktiges mål uppnås är därför angeläget.

Nämnden föreslår att kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att motionerna anses besvarade med hänvisning till vad nämnden anfört. De förslag motionärerna framför tillgodoses av redan pågående arbete, angivna inriktningsmål och givna uppdrag.

Socialnämnden för barn och unga

  
Anders A. Aronsson  
Ordförande

  
Ann-Chatrin Eriksson  
Sekreterare

## SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum: 2011-11-16

## § 150

**Motion av Marlene Burwick och Erik Pelling (båda S) "Det är dags för en handlingsplan mot den växande barnfattigdomen i Uppsala" samt Motion av Ulrik Wärnsberg (S) "Klyftorna ökar i Uppsala"**

SBN-2011-0130

SBN-2011-0136

**Beslut**

Socialnämnden för barn och unga beslutar

att avge yttrande till kommunstyrelsen enligt upprättat förslag samt

att föreslå kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta att motionerna anses besvarade med hänvisning till vad nämnden anfört. De förslag motionärerna framför tillgodoses av redan pågående arbete, angivna inriktningsmål och givna uppdrag.

**Reservation**

Lars Persson (S), Hanna Karpmyr (S), Birgitta L Johansson (S), Rezene Tesfazion (S), Ahmad Orfali (MP), Eva Berglund (MP) och Edip Akay (V) reserverar sig enligt bilaga 1.

**Sammanfattning**

Motionärernas förslag bedöms ligga i linje med socialnämndens för barn och unga ansvar, inriktning och pågående arbete, vilket nämnden också beskriver i sin uppdragsplan. Beslut har dessutom redan tidigare fattats om att ta fram kompletterande underlag som motsvarar vad motionärerna föreslår. Det är viktigt att kommunen har tillgång till ett planeringsunderlag som är lätt att överblicka inför prioriteringar av resurser och insatser och att genomförda aktiviteter och insatser går att följa upp i relation till fullmäktiges inriktningsmål med tydliga indikatorer. Att sammanföra alla nämnders och bolags bidrag för att uppnå en samlad bild av hur fullmäktiges mål uppnås är därför angeläget.

**Yrkanden**

Lars Persson (S) yrkar, med instämmande av Birgitta L Johansson (S) att motionerna ska bifallas.

Torsten Tornberg (M) yrkar bifall till kontorets förslag.

**Beslutsgång**

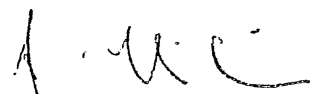
Ordföranden ställer yrkandena mot varandra och finner bifall till Torsten Tornbergs (M) yrkande.

Omröstning begärs och verkställs. Den som röstar för Torsten Tornbergs (M) yrkande röstar ja och den som röstar för Lars Perssons (S) yrkande röstar nej.

Justerandes sign




Utdragsbestyrkande



**SAMMANTRÄDESPROTOKOLL**

Sammanträdesdatum: 2011-11-16

Torsten Tornberg (M), Lars-Olof Bäckman (M), Rolf Söderlund (M), Sara Sätterström (M), Isak Bergdahl (FP), Ulf Schmidt (C) Leif Boström (KD) och Anders A. Aronsson (FP) röstar ja.

Lars Persson (S), Hanna Karpmyr (S), Birgitta L Johansson (S), Rezene Tesfazion (S), Ahmad Orfali (MP), Eva Berglund (MP) och Edip Akay (V) röstar nej.

Nämnden bifaller Torsten Tornbergs (M) yrkande med åtta ja-röster mot sju nej-röster.

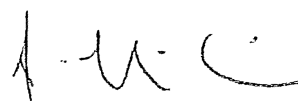
**Beslutsunderlag**

Kontorets förslag daterat 27 oktober 2011.

Justerandes sign



Utdragsbestyrkande



Reservation

Bilaga 1, SBN 2011-11-16, § 150

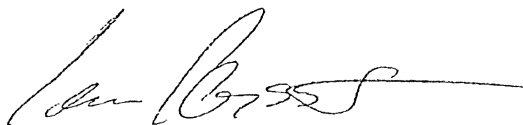
Motionen om barnfattigdom vill att Uppsala ska ta en handlingsplan för att minska barnfattigdomen i kommunen. Handlingsplanen ska ha sin grund i de ytterligare kunskaperom vi kan få genom att ta ledande forskare och praktiker till hjälp. En del i detta kan vara att kontinuerligt göra socioekonomiska kartläggningar, vilket föreslås i den andra motionen.

Socialnämnden för barn och unga gör en del i bl.a. stadsdelsutvecklingsarbetet, men det är långt ifrån tillräckligt. För att kunna göra konkreta, verkningsfulla insatser är det nödvändigt att vi har en plan i likhet med den motionären föreslår.

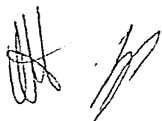
Vi föreslår därför kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att bifalla motionen.

För

S-U-MP



Mats Persson



Handläggare  
Rosa HaraldssonDatum  
2011-11-10Diarienummer  
UAN-2011-0347

UPPSALA KOMMUNSTYRELSE	
Ink.	2011 -11- 25
Diarienumr	KSN-2011-0502
	Aktbil 4

Kommunstyrelsen

**Yttrande:**

- 1. Motion av Marlene Burwick och Erik Pelling (båda S) Det är dags för en handlingsplan mot den växande barnfattigdomen i Uppsala (dnr KSN-2011-0444)**
- 2. Motion av Ulrik Wärnsberg (S) Klyftorna ökar i Uppsala (dnr KSN-2011-0502)**

Kommunstyrelsen har i skrivelse 2011-09-07 och 2011-10-07 hemställt om yttrande från utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden med anledning av motioner väckta i kommunfullmäktige genom Marlene Burwick (S) och Erik Pelling (S) att det är dags för en handlingsplan mot den växande barnfattigdomen i Uppsala och av Ulrik Wärnsberg (S) klyftorna ökar i Uppsala.

I motionen kring växande barnfattigdom yrkar motionärerna att kommunfullmäktige beslutar

**att** ge kommunstyrelsen i uppdrag att tillsammans med ledande forskare och praktiker och i samverkan med berörda nämnder och intresseorganisationer ta fram en handlingsplan för hur barnfattigdomen ska avskaffas i Uppsala.

I motionen om ökade klyftor i Uppsala yrkar motionären att kommunfullmäktige beslutar

**att** kommunen tar initiativ till att kontinuerligt genomföra en socioekonomisk kartläggning som ett underlag och planeringsinstrument för att underlätta för kommunens nämnder, styrelser och bolags planering och genomförande av olika insatser.

Nämnden bedömer att de båda motionerna i delar berör varandra och besvarar båda motionerna med detta yttrande.

Fullmäktiges styrning syftar till att påverka levnadsvillkoren för Uppsalas medborgare. Nämndernas åtagande är att genomföra sina uppdrag i enlighet med de policier, planer, program, inriktningsmål och uppdrag som fullmäktige beslutat om. Detta sker på olika sätt i arbete som riktar sig direkt till individer som exempelvis arbetsmarknadsinsatser, skola och socialtjänst och på mer övergripande nivå som i arbetet med stadsdelsutveckling för att nämna endast något.

När det gäller barn och ungas levnadsvillkor har nämnden tillsammans med barn- och ungdomsnämnden och socialnämnden för barn och unga ett särskilt ansvar.

Det av fullmäktige antagna barn- och ungdomspolitiska programmet har följts upp per år 2010 (dnr KSN-2011-0244). Programmets övergripande inriktningsmål är bland annat likvärdiga villkor och att olika typer av verksamheter och aktiviteter ska vara tillgängliga för barn och ungdomar, vilket nämnder och kommunalt helägda bolag ska arbeta för. Uppföljningen visar många goda exempel på att kommunen arbetar för likvärdiga villkor för barn och ungdomar. Strukturering ges för att skapa likvärdiga förutsättningar mellan förskolorna och grundskolorna i kommunen. Resurser styrs till barn och unga i prioriterade stadsdelar. Det finns också exempel på att nämnder och bolag genom kompletterande försörjningsstöd till barn och ungas fritid, genom olika prissättningar på aktiviteter för barn och ungdomar och riktade arbetsmarknadsinsatser gör det möjligt för flera att ta del av kommunens utbud.

Men - uppföljningen ger inte svar på hur stor del av alla barn och ungdomar som skulle vilja ta del av aktiviteter men inte har ekonomiska möjligheter till detta eller begränsas av kommunikationer. Det går därför inte att bedöma i vilken utsträckning kommunens utbud av aktiviteter och insatser når barn i fattiga familjer och därmed utjämnar för de konsekvenser av barnfattigdom som motionärerna visar på i sin skrivelse. I uppföljningen föreslås detta som ett utvecklingsområde att undersöka.

När det gäller stadsdelsutvecklingen medverkar nämnden bland annat i de mötesplatser som skapats i olika stadsdelar, ex. vis Mötesplats Treklängen i Gottsunda och i planeringen inför kulturcentrum i Sävja. Socialnämnden för barn och unga har kartlagt kommunens planeringsområden ur ett socialpolitiskt perspektiv. Det framgår att det finns stora skillnader mellan kommunens stadsdelar (planeringsområden) vad gäller människors sociala och ekonomiska resurser. Rapporten visar också på stora skillnader inom vissa av de planeringsområden som har de sämsta sociala och ekonomiska förutsättningarna. Stora skillnader mellan kommunens stadsdelar finns också beskrivet i en tidigare social rapport från barn- och ungdomsnämnden.

### **Förslag**

Motionärernas förslag bedöms ligga i linje med nämndens ansvar, inriktning och pågående arbete, vilket nämnden också beskriver i sin uppdragsplan. Nämnden samverkar med andra sociala nämnder inom ramen för såväl det barn- och ungdomspolitiska programmet som



stadsdelsutvecklingen för att förbättra ungas livsvillkor i ett brett perspektiv som också inkluderar ekonomiska förutsättningar. Nämnden anser därför inte att det behövs en särskild handlingsplan för hur barnfattigdomen ska avskaffas i Uppsala kommun.

Det är viktigt att kommunen har tillgång till ett planeringsunderlag som är lätt att överblicka inför prioriteringar av resurser och insatser och att genomförda aktiviteter och insatser går att följa upp i relation till fullmäktiges inriktningsmål med tydliga indikatorer. Att sammanföra alla nämnder och bolags bidrag för att uppnå en samlad bild av hur fullmäktiges mål uppnås är därför angeläget. De berörda nämnderna har ett pågående utvecklingsarbete vad gäller uppföljning och framtagande av planeringsunderlag som också kommer att inkludera den typen av underlag som motionären avser.

Nämnden ställer sig positiv till intentionen i motionerna men bifaller inte förslagen med hänvisning till att det redan sker en samordning inom nämndernas pågående arbete.

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden



Mohamad Hassan  
Ordförande



Lotta von Wowern  
Sekreterare



**SAMMANTRÄDESPROTOKOLL**

Sammanträdesdatum: 2011-11-10

## § 236

**Kommunstyrelsen:**

1. Motion av Marlene Burwick och Erik Pelling (båda S) om att det är dags för en handlingsplan mot den växande barnfattigdomen i Uppsala, UAN-2011-0347
2. Motion av Ulrik Wärnsberg (S) Klyftorna ökar i Uppsala, UAN-2011-0387

**Beslut**

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden beslutar

att till kommunstyrelsen avge yttrande enligt förslag samt

att föreslå kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige att med hänvisning till nämndens yttrande anse motionerna besvarade.

**Reservationer**

Ulrik Wärnsberg (S), Irene Söderhäll (S), Jan-Åke Carlsson (S), Frida Johnsson (MP) och Clemens Lilliesköld (V) reserverar sig enligt bilaga 1.

**Sammanfattning**

Kommunstyrelsen har med anledning av rubricerade två motioner hemställt om yttrande hos utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden. I motionen kring växande barnfattigdom yrkar motionärerna att Kommunfullmäktige beslutar att ge kommunstyrelsen i uppdrag att tillsammans med ledande forskare och praktiker och i samverkan med berörda nämnder och intresseorganisationer ta fram en handlingsplan för hur barnfattigdomen ska avskaffas i Uppsala.

I motionen om ökade klyftor i Uppsala yrkar motionären att Kommunfullmäktige beslutar att kommunen tar initiativ till att kontinuerligt genomföra en socioekonomisk kartläggning som ett underlag och planeringsinstrument för att underlätta för kommunens nämnder, styrelser och bolags planering och genomförande av olika insatser.

Nämnden ställer sig positiv till intentionen i motionerna men bifaller inte förslagen med hänvisning till att det redan sker en samordning inom nämndernas pågående arbete.

**Yrkanden**

Ulrik Wärnsberg (S) yrkar med stöd av Irene Söderhäll (S), Jan-Åke Carlsson (S), Frida Johnsson (MP) och Clemens Lilliesköld (V) att nämnden ska föreslå kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige att bifalla motionerna.

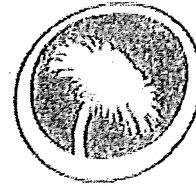
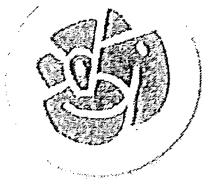
Mohamad Hassan (FP) yrkar avslag på Ulrik Wärnsbergs (S) yrkande samt bifall till kontorets förslag.

Justerandes sign




Utdragsbestyrkande





## Reservation

UAN 2011-11-10

### Ärende 3.2: Yttrande över motioner: Handlingsplan mot den växande barnfattigdomen, Marlene Burwick och Erik Pelling (båda S), och Klyftorna ökar i Uppsala, Ulrik Wärnsberg (S)

Vi vill reservera oss mot nämndens beslut att inte tillstyrka motionerna om en handlingsplan mot den växande barnfattigdomen, och om de ökande klyftorna i Uppsala.

I en motion väckt av Marlene Burwick och Erik Pelling (båda S) föreslås det att kommunen tillsammans med forskare och intresseorganisationer ska ta fram en handlingsplan för hur barnfattigdomen i Uppsala ska avskaffas.

I en motion väckt av Ulrik Wärnsberg (S) föreslås att kommunen ska ta initiativ till att kontinuerligt genomföra en socioekonomisk kartläggning som planeringsunderlag för kommunens olika insatser.

Den borgerliga alliansen i nämnden valde att inte tillstyrka dessa motioner. Detta trots att båda dessa motioner handlar om centrala delar av nämndens ansvarsområden.

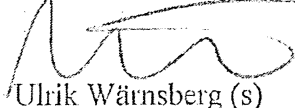
För att bekämpa barnfattigdomen krävs aktiva åtgärder för att minska arbetslöshet och socialbidragsberoende, och öka barnfamiljers försörjningsmöjligheter. Det kan även handla om att ge alla ungdomar i gymnasieålder möjlighet till feriearbete under sommaren. Att se till att det finns en tydlig policy mot avgifter i skolan. Att det finns ett tydligt barnperspektiv i riktlinjerna för försörjningsstöd.

Att kommunen skaffar sig ett aktuellt planeringsunderlag om relevanta socioekonomiska variabler som till exempel arbetslöshet, socialbidragsberoende, inkomstnivåer, utbildningsnivåer, ohälsotal, mm är helt självklart av yttersta intresse för Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden.

Vi ser det som ytterst anmärkningsvärt att den borgerliga majoriteten i nämnden inte vill tillstyrka dessa båda motioner.

Mot bakgrund av ovanstående vill vi reservera oss mot nämndens beslut att inte tillstyrka ovanstående motioner.

För Socialdemokraterna

  
Ulrik Wärnsberg (s)

För Miljöpartiet

Frida Johnsson (mp)

För Vänsterpartiet

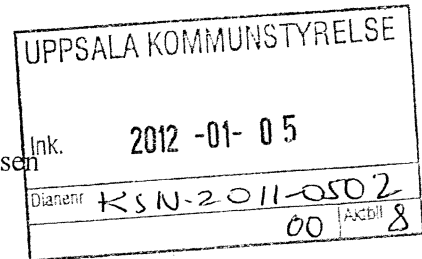
Clemens Lilliesköld (v)

409



Handläggare  
Kjell HolmDatum  
2011-12-21Diarienummer  
VFN-2011-0166.00

Kommunstyrelsen



## Yttrande angående motion av Ulrik Wärnsberg (s) om Klyftorna ökar i Uppsala, d nr KSN-2011-0502

Nämnden för vuxna med funktionshinder har tagit del av rubricerad motion och har följande synpunkter att anföra. En sådan socioekonomisk kartläggning som efterlyses i motionen kräver en fungerande modell att arbeta efter. Sedan cirka ett år medverkar Uppsala kommun i ett nationellt projekt för socioekonomisk analys inom ramen för nätverket "Healthy cities" som är ett WHO-nätverk som arbetar för att orientera mot miljömässiga, sociala och ekonomiska aspekter av jämlik folkhälsa och hållbar utveckling. Kommunstyrelsen har tidigare beslutat om Uppsala kommuns medverkan i nätverket.

Arbetet består bland annat i att tillsammans med andra kommuner i nätverket genomföra en förstudie gällande socioekonomiska analyser med utgångspunkt i bostadsområden. I Uppsala har kommunstyrelsen valt att sätta särskilt fokus på Sävja för denna förstudie som ska ge svar på frågan om det är möjligt att bygga socioekonomiska modeller utifrån bostadsområden. För detta arbete svarar Ingvar Nilsson och Anders Wadeskog, båda forskare och nationalekonomer. Arbetet bygger på tidigare forskning kring vetenskapliga samband när det gäller frågor som ohälsa, utanförskap och marginalisering. Lokala rapporter kommer att tas fram för varje kommun som deltar.

Angeläget är att en sådan socioekonomisk kartläggning som efterlyses i motionen samordnas med detta projekt och andra pågående kartläggningar och projekt runt om i kommunen.

Stig Rådahl  
OrdförandeAnnie Arkeback-Morén  
sekreterare

**SAMMANTRÄDESPROTOKOLL**

Sammanträdesdatum: 2011-12-21

## § 204

**Yttrande angående motion av Ulrik Wärnsberg (S) om Klyftorna ökar i Uppsala VFN-2011-0166.00****Beslut**

Nämnden för vuxna med funktionshinder beslutar

att avge yttrande till kommunstyrelsen i enlighet med upprättat förslag.

**Reservationer**

Eva Christiernin (S), Ove Hjorth (S), Jonny Husén (S), Malena Ranch (MP) och Liza Boëthius (V) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande.

**Ärendet**

Förslag till skrivelse föreligger 2011-10-31 från kontoret för hälsa, vård och omsorg.

Kommunstyrelsen hemställer om nämndens yttrande i rubricerat ärende. I motionen hänvisas till ett nyhetsreportage i UNT angående ökade inkomstklyftor mellan stadsdelarna i Uppsala. Motionären efterlyser ett "kontinuerligt genomförande av en socioekonomisk kartläggning som ett underlag och planeringsinstrument för att underlätta för kommunens nämnder, styrelser och bolags planering och genomförande av olika insatser".

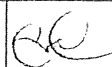
**Yrkande**

Eva Christiernin (S) yrkar med stöd av Ove Hjorth (S), Jonny Husén (S), Malena Ranch (MP) och Liza Boëthius (V) att nämnden i yttrandet bifaller motionen.

**Beslutsgång**

Ordföranden ställer proposition på liggande förslag och yrkandet från Eva Christiernin (S), Ove Hjorth (S), Jonny Husén (S), Malena Ranch (MP) och Liza Boëthius (V) och finner att nämnden bifaller liggande förslag.

Justerandes sign


Utdragsbestyrkande



Handläggare  
Kjell Holm

Datum  
2011-12-15

Diariumnummer  
ALN 2011-022930

Kommunstyrelse	
Ink.	2012-01-04
Diarium	KSN-2011-0502
	00 Arkbil 7


Kommunstyrelsen


## Yttrande angående motion av Ulrik Wärnsberg (s) "Klyftorna ökar i Uppsala", d nr KSN-2011-0502

Äldrenämnden har tagit del av rubricerad motion och har följande synpunkter att anföra. En sådan socioekonomisk kartläggning som efterlyses i motionen kräver en fungerande modell att arbeta efter. Sedan cirka ett år medverkar Uppsala kommun i ett nationellt projekt för socioekonomisk analys inom ramen för nätverket "Healthy cities" som är ett WHO-nätverk som arbetar för att orientera mot miljömässiga, sociala och ekonomiska aspekter av jämlik folkhälsa och hållbar utveckling. Kommunstyrelsen har tidigare beslutat om Uppsala kommuns medverkan i nätverket.

Arbetet består bland annat i att tillsammans med andra kommuner i nätverket genomföra en förstudie gällande socioekonomiska analyser med utgångspunkt i bostadsområden. I Uppsala har kommunstyrelsen valt att sätta särskilt fokus på Sävja för denna förstudie som ska ge svar på frågan om det är möjligt att bygga socioekonomiska modeller utifrån bostadsområden. För detta arbete svarar Ingvar Nilsson och Anders Wadeskog, båda forskare och nationalekonomer. Arbetet bygger på tidigare forskning kring vetenskapliga samband när det gäller frågor som ohälsa, utanförskap och marginalisering. Lokala rapporter kommer att tas fram för varje kommun som deltar.

Angeläget är att en sådan socioekonomisk kartläggning som efterlyses i motionen samordnas med detta projekt och andra pågående kartläggningar och projekt runt om i kommunen.

  
Ebba Busch  
Ordförande

  
Annie Arkebäck-Morén  
sekreterare

**SAMMANTRÄDESPROTOKOLL**

Sammanträdesdatum: 2011-12-15

## § 186

**Yttrande angående motion av Ulrik Wärnsberg (s) om Klyftorna ökar i Uppsala ALN-2011-0222.30****Beslut**

Äldrenämnden beslutar

att avge yttrande till kommunstyrelsen i enlighet med upprättat förslag.

**Ärendet**

Förslag till skrivelse föreligger 2011-10-31 från kontoret för hälsa, vård och omsorg.

**Reservationer**Caroline Andersson (S), Staffan Yngve (S), Kerstin Holmberg (S), Eva Adler (MP) och Jeannette Escanilla (V) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande enligt **bilaga 8**.

Kommunstyrelsen hemställer om nämndens yttrande i rubricerat ärende. I motionen hänvisas till ett nyhetsreportage i UNT angående ökade inkomstklyftor mellan stadsdelarna i Uppsala. Motionären efterlyser ett "kontinuerligt genomförande av en socioekonomisk kartläggning som ett underlag och planeringsinstrument för att underlätta för kommunens nämnder, styrelser och bolags planering och genomförande av olika insatser".

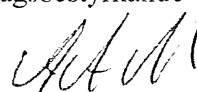
**Yrkande**Caroline Andersson (S), Staffan Yngve (S), Kerstin Holmberg (S), Eva Adler (MP) och Jeannette Escanilla (V) yrkar avslag på föreliggande yttrande till förmån för eget förslag till yttrande enligt **bilaga 8**.**Beslutsgång**

Ordföranden ställer proposition på liggande förslag till yttrande och på yrkandet från (S), (MP) och (V) och finner bifall för liggande förslag till yttrande.

Justerandes sign



Utdragsbestyrkande



(Bilagor 8, § 187, äldrenämnden 2011-12-15)

## FÖRSLAG TILL BESLUT

1 (1)

Äldrenämnden  
Ärende 3.15  
Socialdemokraterna, Miljöpartiet,  
Vänsterpartiet

2011-12-15

Yttrande avseende motion av Ulrik Wärnsberg (S)  
"Klyftorna ökar i Uppsala" d nr KSN-2011-0502

### Förslag till beslut

Socialdemokraterna, Miljöpartiet och Vänsterpartiet föreslår  
äldrenämnden besluta

att avge yttrande till kommunstyrelsen enligt upprättat förslag.

### Yttrande

Det förslag som Ulrik Wärnsberg och Socialdemokraterna väcker i sin motion är en angelägen fråga för Uppsala kommun. Samhällsklyftorna ökar mellan individer och stadsdelar, bland annat manifesterat genom ökade inkomstskillnader. Även bland den äldre generationen kan dessa samhällsklyftor noteras. Äldrenämnden ser det som angeläget att kommunen tar initiativ till att kontinuerligt genomföra en socioekonomisk kartläggning som ett underlag och planeringsinstrument vid genomförande av olika insatser för att minska samhällsklyftorna. Angeläget är förstås att en sådan socioekonomisk kartläggning samordnas med andra berörda projekt och pågående kartläggningar, däribland WHO:s nätverk "Healthy cities".

Mot ovanstående bakgrund ställer sig äldrenämnden positiv till motionen och förordar således att kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att bifalla densamma.



**Nr 91. Motion av Pavel Gamov (SD)  
om insynsplats i kommunstyrelsen  
KSN-2012-0464**

Kommunfullmäktige

*Förslag till beslut*

*Kommunstyrelsen* föreslår kommunfullmäktige besluta

*att avslå motionen*

Uppsala den 11 april 2012

På kommunstyrelsens vägnar

**Fredrik Ahlstedt/Astrid Anker**

I avgörandet deltagande: Fredrik Ahlstedt, Liv Hahne, Magnus Åkerman, Mats Gyllander (alla M), Mohamad Hassan, Cecilia Hamenius (båda FP), Stefan Hanna (C), Ebba Busch (KD), Marlene Burwick, Erik Pelling, Ulrik Wärnsberg, Hilde Klasson (alla S), Maria Gardfjell, Frida Johnsson (båda MP) och Ilona Szatmari Waldau (V).

Dessutom närvarande: Andreas Bergman, Simone Falk (båda M), Peter Nordgren (FP), Karin Ericsson (C), Irene Zetterberg (S) och Emma Wallrup (V).

*Ärendet*

Pavel Gamov (SD) har i motion, väckt vid sammanträde den 27 februari 2012, föreslagit att Sverigedemokraterna erhåller en insynsplats genom att en ledamot med närvarorätt i kommunstyrelsen utses samt ersättare för denna. Motionen återges i *bilaga*

*Föredragning*

Möjligheten för partier som är representerade i kommunfullmäktige att få representation i nämnder och styrelser är avhängig antalet mandat partiet har och nämndens/styrelsens storlek. Det är inte ovanligt att mindre partier samarbetar för att få representation i nämnder och styrelser. Lagen om proportionellt valsätt (1992:339) innebär att Sverigedemokraterna inte av egen kraft – 2 mandat av 81 i kommunfullmäktige – kan erhålla representa-

tion i organ med färre än 27 platser som utses av kommunfullmäktige.

Frågan om mindre partiers möjligheter att få representation i nämnder prövades i 1991 års kommunallagsrevision. I propositionen, 1990/91: 117 (sid 75-76), framfördes att valutslaget bör ha företräde framför minoritetsintresset.

De ärenden som skrivs fram till kommunens beslutande organ ska innehålla en bred och fullständig information. Detta är särskilt viktigt när det gäller de övergripande beslut som kommunfullmäktige fattar. Det är kommunstyrelsens bedömning att kommunfullmäktige har tillgång till ett fullvärdigt beslutsunderlag. Det ska inte bygga på muntligt given information. Då skulle allmänhetens möjligheter till insyn i kommunens verksamhet försämrats.

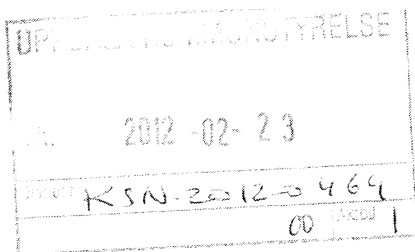
Det finns ingen erfarenhet som visar att fullmäktiges arbete effektiviseras av att ytterligare ett parti får närvarorätt vid kommunstyrelsens sammanträden. Samtidigt ska också beaktas den risk för mindre effektivitet i kommunstyrelsens arbete som föreligger om styrelsen utökas ytterligare från idag 15 ledamöter och 11 ersättare.

*Ekonomiska konsekvenser*

Ej aktuellt med föreliggande förslag till beslut. Ett bifall till motionen skulle medföra kostnader för ersättning till förtroendevalda.

---





## Motion om insynsplats i kommunstyrelsen

Ur både ett demokratiskt och ett kommunpolitiskt perspektiv är det en nackdel att inte samtliga partier som är representerade i kommunfullmäktige har direkt insyn i hur de kommunala styrelserna och nämnderna arbetar. Som medborgare och kommunfullmäktigeledamot kan vem som helst genom de förda protokollen se vilka beslut som fattas men tyvärr inte vilka argument och resonemang som ligger bakom dessa, såvida inte de berörda styrelseledamöterna tillfrågas.

Resultatet av dagens system innebär att de av kommunfullmäktiges ledamöter som inte är representerade i exempelvis kommunstyrelsen får en ofullständig informationsbild av de ärenden som framläggs kommunfullmäktige. Det ligger nära till hands att anta att detta medför förlängda debatter i fullmäktige, som istället skulle kunna besparas sammanträderna genom att samtliga partier har direkt tillgång till fullvärdiga beslutsunderlag.

Dagens beslutsunderlag kan knappast anses tillräckliga, då de ledamöter som endast bereds tillgång till debatten i fullmäktige skall stå till svars inför medborgarna för de av fullmäktige fattade beslut, som på vägen dit har passerat en lång rad instanser vars överväganden i somliga avseenden är höljda i dunkel.

Det torde ligga i alla demokratiskt sinnade individers intresse att samtliga folkvalda har tillgång till så mycket information som möjligt i de frågor de är framröstade att besluta i eftersom ingen tjänar på bräckliga eller till och med irrationella överväganden av beslutsfattarna. Varken medborgarna, de berörda ledamöterna eller övriga fullmäktigeledamöter som söker vinna majoritet för sin mening.

Införandet av insynsplats i kommunstyrelsen skulle således leda till både en effektivisering och en besparing jämfört med systemet av idag. Det skulle dessutom innebära ett stort lyft för den kommunala demokratin i Uppsala.

Med bakgrund av ovanstående yrkar vi

- att Sverigedemokraterna erhåller en insynsplats genom en ledamot med närvarorätt i kommunstyrelsen i Uppsala kommun, samt
- att en ersättare för denne utses

Sverigedemokraternas fullmäktige-grupp

genom

Pavel Gamov (SD)  
Gruppledare

**Nr 92. Motion av Erik Pelling m fl  
(alla S) om att skapa Årike Storstvreta  
KSN-2011-0480**

Kommunfullmäktige

*Förslag till beslut*

*Kommunstyrelsen* föreslår kommunfullmäktige besluta

att uppdra till gatu- och samhällsmiljönämnden att inom ramen för nämndens ansvar för natur- och parkfrågor hantera frågan om att utveckla årummet i Storstvreta, mellan Fyrisåns dalgång i väster och Storskogens skogslandskap i öster, enligt de ambitioner som beskrivs i den fördjupade översiktsplanen för Storstvreta, samt

att därmed besvara motionen.

Marlene Burwick, Erik Pelling, Ulrik Wärnsberg, Hilde Klasson (alla S), Maria Gardfjell, Frida Johnsson (båda MP) och Ilona Szatmari Waldau (V) reserverar sig till förmån för bifall till motionen.

Uppsala den 11 april 2012

På kommunstyrelsens vägnar

**Fredrik Ahlstedt/Astrid Anker**

I avgörandet deltagande: Fredrik Ahlstedt, Liv Hahne, Magnus Åkerman, Mats Gyllander (alla M), Mohamad Hassan, Cecilia Hamenius (båda FP), Stefan Hanna (C), Ebba Busch (KD), Marlene Burwick, Erik Pelling, Ulrik Wärnsberg, Hilde Klasson (alla S), Maria Gardfjell, Frida Johnsson (båda MP) och Ilona Szatmari Waldau (V).

Dessutom närvarande: Andreas Bergman, Simone Falk (båda M), Peter Nordgren (FP), Karin Ericsson (C), Irene Zetterberg (S) och Emma Wallrup (V).

*Ärendet*

Erik Pelling m fl (alla S) har i en motion väckt den 26 september 2011 föreslagit att dåvarande fritids- och naturvårdsnämnden får i uppdrag att i samråd med berörda parter ta fram ett program för hur ett

Årike Storstvreta med ett promenadstråk längs Fyrisån kan skapas. Se *ärendets bilaga 1*.

*Remissbehandling*

Motionen är remitterad till fritids- och naturvårdsnämnden som anser att motionen ligger i linje med de ambitioner som redovisas i den fördjupade översiktsplanen (FÖP) för Storstvreta och som godkändes av kommunstyrelsen den 7 mars 2012. Detta under förutsättning att kommunfullmäktige antar planen. Se *ärendets bilaga 2*

*Föredragning*

I översiktsplanen (ÖP) som antogs i juni 2010 finns tydliga mål för att bevara och utveckla de värdefulla kultur- och naturmiljöerna längs Fyrisåns stränder. I ÖP står följande angående Storstvreta:

”Nuvarande badplats i Fyrisån bör uppgraderas. En bred grönkil från Storskogen bör behållas från samhället i höjd med idrottsplatsen. Beredskap bör finnas för ytterligare expansion med idrottsytor och friluftsanläggningar.”

I FÖP Storstvreta har ÖP:s mål vidareutvecklats och stämmer väl överens med motionärernas förslag. Detta framgår också av remissvaret från fd fritids- och naturvårdsnämnden.

Ambitionerna i den nu antagna FÖP Storstvreta överensstämmer med den utveckling av området som föreslås i motionen. Ansvar för att realisera dessa intentioner ligger inom gatu- och samhällsmiljönämndens ansvarsområde.

*Ekonomiska konsekvenser*

Gatu- och samhällsmiljönämnden har att hantera de ekonomiska konsekvenser som en utvecklingsplan för området innebär. En del av investeringarna bör kunna rymmas inom ramen för framtida exploateringar i Storstvreta.



Uppsala 2011-07-21

bilaga 1

UPPSALA KOMMUNSTYRELSE	
Ink.	2011-09-05
Dokument	KSN-2011-0480
	43

Kommunfullmäktige i Uppsala

Motion till kommunfullmäktige

## Skapa Årike Storvreta!

Storvreta mellan Fyrisåns dalgång i väster och Storskogens skogslandskap i öster beräknas växa betydligt från dagens 6300 invånare. I Storvreta med sina goda buss- och tågförbindelser finns goda möjligheter att skapa hållbara och attraktiva boendemiljöer för fler. Det är en välkommen utveckling men det kräver också investeringar i en god lokal service och en sammanhållen grön infrastruktur.

Fyrisån som rinner förbi omedelbart väster om Storvreta har potential att bli vad åstråket är i centrala Uppsala, det vill säga ett populärt utflykts- och promenadstråk. Området på båda sidor om ån från Ärentunavägens bro i norr till Ekeby Qvarn i söder rymmer många fina kulturhistoriska miljöer och naturvärden.

Tyvärr är årummet i Storvreta inte tillgängligt för vare sig Storvretaborna själva eller för besökare utifrån. Den tidigare populära badplatsen har legat i träda under många år och det finns inga iordninggjorda promenadstigar i den vackra men svårtillgängliga naturen längs den slingrande ån.

Att det behövs ett antal nya stigar för att bättre knyta ihop och öppna upp Storvretas fina miljöer för fler har varit känt länge. Att ge nuvarande och kommande Storvretabor ett vackert promenadstråk längs ån vore en bra början. Ett Årike Storvreta!

En promenadväg utmed ån skulle binda samman de befintliga promenadvägar/stigar som finns i Storskogen, vilka Friluftsrådet och Storvreta IK tillsammans med kommunen har jobbat med. PRO Storvreta-Ärentuna har gemensamt med Sveriges Pensionärsförbunds lokalavdelning i Storvreta, SPF Norunda pekat på flera fördelar med en promenadväg längs ån i Storvreta:

- I de västra delarna av Storvreta bor många äldre som tycker att det är för långt att gå upp till IP men önskar att promenera i skogen.
- Den föreslagna vägen längs ån skulle vara tillgänglig från Fullerövägen vid åtminstone 4 punkter (Ärentunaskolan, Stens stig, vägen vid Fullerö förskola samt vid Ekeby kvarn).
- Den gamla fina miljön vid Ekeby kvarn med anor från 1700-talet och det rikliga fågellivet längs ån skulle bli tillgänglig även för dem som inte kan ta sig fram i åkerkanter eller klättra över stock och sten.
- En gångväg längs ån skulle också vara en tillgång för våra skolor för undervisning i det fria och dessutom i ett intressant naturrum.



En lämplig första sträckning för en promenadväg längs ån är Ärentunavägens bro i norr och Ekeby Qvarn i söder. Vill man sen gå vidare finns möjligheten att via Ärentunavägen västerut över bron göra i ordning en stig som förbinder Ärentunavägen och gamla landsvägen söderut vid Kull Gränby mot Ekeby Qvarn. Det skulle också kunna vara möjligt att öppna upp gamla landsvägen norrut via Husby för att möjliggöra en cykelväg till Vattholma.

Storvretabadet är idag åter öppet för bad i ån och en upprustning är utlovad. I samband med detta bör kommunen tillsammans med det lokala föreningslivet och andra berörda gå vidare med att öppna upp ett promenadstråk i det omgivande årummet.

Med anledning av ovanstående föreslås kommunfullmäktige besluta:

Att uppdra till fritids- och naturvårdsnämnden att i samråd med berörda parter ta fram ett program för hur ett Årike Storvreta med ett promenadstråk längs Fyrisån kan skapas.

Socialdemokraterna

Erik Pelling

Kia Solid

Bengt Westman

Monica Östman

Handläggare  
Agvald-Jägborn MiaDatum  
2011-12-19Diarienummer  
ENN-2011-0300

Kommunstyrelsen

UPPSALA KOMMUNSTYRELSE

Ink. 2011-12-22

Dieneri KSN-2011-0480

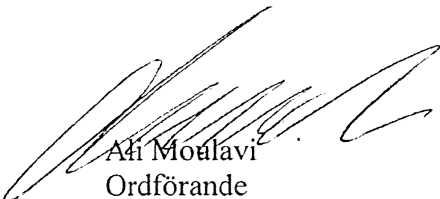
43 Akbil 4

**Remiss - Motion av Erik Pelling med flera (alla S) om att skapa Årike Storvreta**


Motionärernas förslag är helt i linje med ambitionerna i den fördjupade översiktsplan (FÖP) för Storvreta som har passerat utställningsskedet och är på väg mot godkännande. Badet är för närvarande (november 2011) under upprustning och i FÖP-en föreslås bl.a. anläggning av ett gångstråk mellan samhället, badet och Ekeby kvarn samt en flytbrygga tvärs över ån vid badet, för att få en förbindelse till den östra stranden. En grov kostnads kalkyl är framtagen i samband med FÖP-en och åtminstone en del av kostnaderna bör kunna rymmas inom ramen för framtida exploateringar i Storvreta. Det är lämpligt att nu gå vidare med en mer detaljerad utvecklingsplan med kostnads kalkyl och etappindelning för hela å-stråket i Storvreta. Därvid måste även å-stråkets betydelse för rastande fåglar uppmärksammas.

Fritids- och naturvårdsnämnden konstaterar att motionärernas förslag ligger helt i linje med FÖP för Storvreta. Motionen bifalles och ärendet överlämnas till kommunstyrelsen för handläggning.

Fritids- och naturvårdsnämnden



Ali Moulavi  
Ordförande



Ann-Sofie Hååg  
Sekreterare

**Nr 93. Motion av Ulrik Wärnsberg  
(S) om kostpolitiskt program  
KSN-2011-0503**

Kommunfullmäktige

*Förslag till beslut*

*Kommunstyrelsen* föreslår kommunfullmäktige besluta

att avslå motionen.

Marlene Burwick, Erik Pelling, Ulrik Wärnsberg, Hilde Klasson (alla S) och Ilona Sztatmari Waldau (V) reserverar sig till förmån för bifall till motionen.

Maria Gardfjell och Rickard Malmström (båda MP) reserverar sig enligt *bilaga A*.

Uppsala den 2 maj 2012  
På kommunstyrelsens vägnar

**Fredrik Ahlstedt/Astrid Anker**

I avgörandet deltagande: Fredrik Ahlstedt, Cecilia Forss, Liv Hahne, Magnus Åkerman (alla M), Mohamad Hassan, Cecilia Hamenius (båda FP), Stefan Hanna (C), Ebba Busch (KD), Marlene Burwick, Erik Pelling, Ulrik Wärnsberg, Hilde Klasson (alla S), Maria Gardfjell, Rickard Malmström (båda MP) och Ilona Sztatmari Waldau (V).

Dessutom närvarande: Mats Gyllander, Christopher Lagerqvist, Andreas Bergman, Simone Falk (alla M), Peter Nordgren (FP), Karin Ericsson (C), Bengt Westman, Irene Zetterberg, Milischia Rezai (alla S) och Emma Wallrup (V).

*Ärendet*

I motion väckt den 26 september 2011 av Ulrik Wärnsberg (S) yrkar motionären att kommunfullmäktige beslutar att ta initiativ till att utarbeta ett policydokument eller kostpolitiskt program om måltider för all kommunfinansierad verksamhet, *ärendets bilaga 1*.

*Remissbehandling*

Motionen har remitterats till barn och ungdomsnämnden (BUN), utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden (UAN), äldrenämnden (ÄLN) samt styrelsen för vård och bildning (SVB).

BUN och UAN innehåller till stora delar gemensamma synpunkter, *bilaga 2-3*. Båda nämnderna instämmer med motionären att en näringsriktig skolmåltid är viktig för att eleverna ska klara skoldagen. Nämnderna anser dock inte att ytterligare riktlinjer innebär någon större skillnad mot dagens situation. Nämnderna hänvisar i sina yttranden till *Liv och hälsa ung* undersökningen som visar att en övervägande majoritet av barnen i både grundskola och gymnasium äter minst ett lagat mål mat om dagen antingen i skolan eller på kvällen, för majoriteten av barn både i skolan och hemma på kvällen. BUN anför också att oavsett producent så styrs den pedagogiska verksamheten av skollagen där det framgår att eleverna ska erbjudas näringsriktiga måltider i grundskolan. För uppföljning av de fristående skolorna, såväl grund- som gymnasieskolan, är skolinspektionen ansvarig och tillstånd kan dras in om det finns anmärkningar på att inte skollagen följs.

I skollagen för gymnasieskolan står inget gällande kost varför UAN beslutat att även gymnasieelever i kommunala skolor ska erbjudas kost på sätt som anges för grundskolan. Livsmedelsverkets rekommendationer följs enligt uppgift från styrelsen för vård och bildning.

UAN uppger också i sitt svar att de i sin uppdragsplan för 2011-2014 tagit fram effektmål som lyder: Frågor om motion, sund kosthållning och övervikt ska prioriteras i skolan och andra sysselsättningar. Även i uppdragsplan för 2012-2015 har nämnden formulerat mål om att personer som deltar i utbildning och riktade insatser ska få information om vikten av kost, motion samt fysisk och psykisk hälsa. Nämnden föreslår därför att man istället för ett kostpolitiskt program ska ställa krav för att nå

ökad kvalitet och hänvisar till att flera kommuner arbetat med sin upphandling och lyckats bra. Kommunen skulle därmed kunna styra många av de krav som efterfrågas.

Äldrenämnden, *bilaga 4*, anför i sitt yttrande att ett övergripande kostpolitiskt policydokument blir alltför övergripande och inte något tydligt styrdokument. De skäl nämnden visar är att behoven hos barn, ungdom och äldre med behov av vård och omsorg skiljer sig betydande och frågorna är väsentligt olika och komplexa. Äldrenämnden ställer sig också frågande till om ett övergripande kostpolitisk program får förväntad effekt. Nämnden menar att det sannolikt är mer effektivt att respektive nämnd tar fram egna riktlinjer för berörda målgrupper och att sådana riktlinjer skulle bli ett tydligare styrdokument.

Styrelsen för vård och bildning, *bilaga 5*, anser att frågan är viktig men vill också lyfta fram att verksamheten redan idag är reglerad av flera lagar och riktlinjer. Styrelsen för vård och bildning ställer sig huvudsakligen positiv till förslaget men med vissa synpunkter och förslag. De fördelar som SVB ser är att det skulle kunna kopplas till en positiv folkhälsoutveckling, kvalitetssäkrande effekter och en förstärkning av det kommunala varumärket. SVB anser att det kan bidra till gemensamma spelregler och ökad tydlighet för alla intressenter. Styrelsen anser att innan ett sådant arbete påbörjas kundnyttan bör övervägas och även eventuell kostnadsekonomisk effekt. SVB anför slutligen att en policy inte bör vara för reglerande och styrande i detalj.

#### *Reservationer*

Reservationer har avgivits i BUN och UAN av S, V, MP.

#### *Föredragning*

Motionären föreslår att Uppsala kommun ska ta fram ett policydokument eller ett kostpolitiskt program med syfte att utveckla styrningen avseende de kommunfinansierade måltiderna. Tillgången till näringsriktig skolmat är numera inskrivet i skollagen för grund-

skolan och UAN har beslutat att även gymnasieelever ska erbjudas detta på sätt som anges för grundskolan. Äldrenämnden har sedan tidigare antagit riktlinjer inom äldreomsorgen för mat, måltider och nutrition.

Att göra ett kostpolitiskt program som når alla målgruppers olika behov är sannolikt komplicerat. Ett alternativ är att respektive nämnd tar fram egna riktlinjer för sina respektive målgrupper och även beaktar frågorna i samband med upphandling. Genom att ställa tydliga krav i samband med upphandling kan kvaliteten på maten säkerställas och utvecklas kontinuerligt. Varje nämnd är fri att anta riktlinjer för den egna nämndens verksamhet.

Med hänvisning till föredragningen föreslås därför att motionen avslås.

#### *Ekonomiska konsekvenser*

Ej aktuellt med föreliggande förslag till beslut.

#### *Bilaga A*

##### *MP-reservation*

God mat är a och o. Är maten inte god så spelar det ingen roll om den är näringsberäknad på tallriken. Därför behöver kommunen ha tydliga ambitioner om hur måltider ska tillagas och serveras för att lagens krav på såväl skolområdet som i vård- och omsorg ska uppfyllas.

Knappt hälften av landets skolor lever upp till kraven att servera näringsriktig skolmat. Bara 6,3 procent av dem uppfyller krav vad gäller järn, D-vitamin, fettkvalitet och fibrer. Det framgår av den hittills största studien av svensk skolmat som presenterades i april 2012 av Skolmat Sverige. Bakom organisationen står Karolinska institutet, Sveriges Kommuner och Landsting (SKL), Folkhälsoinstitutet och Livsmedelsverket.

Den nya skollagen slår fast att skolmaten ska vara näringsriktig. Skolinspektionen utvärderar nu hur tillsynen av det nya lagkravet ska genomföras i praktiken.

En policy eller kostpolitiskt program skulle inte innebära någon skillnad mot dagens situation, skriver BUN i sitt yttrande och samtidigt skriver de att de fått uppgifter från Vård & Bildning att de skulle följa Livsmedelsverket rekommendationer och att för friskolor kontrolleras i regel matsedeln vid uppföljning. De uppger att det förekommer fristående förskolor som köper mat från ett uppsalaföretag som på sin hemsida anger att deras mat är näringsvärdeberäknad. Hur stor andel av förskolorna det är framgår inte. Inte heller om någon kontrollerat att hemsidans uppgift är korrekt. De menar fortsättningsvis att kommunerna saknar rådighet då staten är ansvarig för uppföljning av fristående skolor.

Det anser vi är en mycket passiv hållning. Kommunen bör använda sin insyns rätt på ett mer aktivt sätt. Det vore väl dessutom utmärkt att utarbeta delen om kostpolitiska programmet för skolor tillsammans med friskolorna i Uppsala så att det kan omfatta alla skolor. Även om detta skulle ske på frivillig grund så kan effekten bli minst lika god. Friskolornas riksförbund har gjort motsvarande överenskommelser med SKL inom andra områden. Det vore lämpligt att överenskommelser också görs på lokal nivå.

Vård & bildning påminner om att kostpolitiska program finns i mer än hälften av landets kommuner och menar att en lämpligare benämning är måltidspolitiskt program – det instämmer MP i.

MP menar också att det ligger mycket politik i vilken mat vi serverar. Maten har klimatpåverkan vilket är grunden till att behöva öka såväl ekologiska som närproducerade livsmedel. Men här behövs också en tydlig strategi hur konsumtionen av vegetabilier ska utgöra en ökad andel av maten. Här finns flera strategier som är viktiga att ta ställning till i ett måltidspolitiskt program: Hur ska IVE-målet om hållbara livsmedel tolkas? Hur kan grönsaksbufféer öka grönsakskonsumtionen? Ska grönsaker utgöra en större del av tallriken? Ska vissa dagar vara helvegetariska dagar? Ska

vegetarisk mat utgöra grunden för matlagningen och tillbehör i form av fisk och kött serveras som alternativ till ett proteinrikt vegetariskt grundalternativ? Hur minskar man bristen på D-vitamin och järn i skolmaten? Vilka krav har vi på måltidsupplevelse, näringsriktighet och minskat matsvinn? Listan kan göras längre.

Det behövs ett sammanhållet måltidspolitiskt program för att såväl målen i IVE, som lagens krav ska kunna uppföljas och uppnås. Miljöpartiet reserverar sig till förmån för bifall till motionen.





Uppsala  
socialdemokratiska  
kommunfullmäktige gruppen

UPPSALA KOMMUNSTYRELSE	
DK	2011-09-22
KSN-2011-0503	
ACEJ	1

Uppsala 2011-09-21

Kommunfullmäktige i Uppsala

Motion till kommunfullmäktige

## Kostpolitiskt program

Skollagen har från och med den 2011-07-01 ändrats till att även innehålla en skrivning om att grundskolan ska erbjuda näringsriktiga skolmåltider.

Den aktuella skrivningen finns i skollagens kapitel 10 om grundskolan:

*10 § Utbildningen ska vara avgiftsfri.*

*Eleverna ska utan kostnad ha tillgång till böcker och andra lärverktyg som behövs för en tidsenlig utbildning samt **erbjudas näringsriktiga skolmåltider.***

Detta gäller således inte för gymnasieskolan.

Med anledning av detta har därför Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden 2011-06-15 fattat beslut om att rekommendera alla gymnasieskolor i Uppsala kommun att erbjuda näringsriktiga skolmåltider i enlighet med nya skollagens § 10 för grundskolan.

Vi menar att detta inte är tillräckligt. Måltidens betydelse för att klara skoldagen på ett bra sätt kan inte nog understrykas. Detta handlar om en rad frågor. Alltifrån att det ska vara en näringsriktig måltid enligt Livsmedelsverkets råd, till att det ska vara en rimlig miljö kring själva måltiden i form av schemaläggning, skolmatsal, mm. För många elever är skolmaten kanske dagens enda lagade mål mat.

Uppsala kommun saknar idag något samlat politiskt styrdokument kring skolmåltider. Vad gäller mat inom äldreomsorgen finns riktlinjer om nutrition. Men ingen policyinriktning om till exempel skolmåltiderna. Detta är en brist i och med att den nya skollagen tydligt pekar ut att näringsriktiga skolmåltider ska erbjudas.

Därför bör Uppsala kommun ta fram ett policydokument kring måltider i verksamheterna. Om detta ska vara ett samlat dokument för alla olika måltider som finns inom äldreomsorgen, LSS-verksamheten och hela den pedagogiska verksamheten från förskola till gymnasium, eller om det bör vara olika dokument för de olika verksamhetsinriktningar bör vara en fråga som fortsatt utredning kan klara ut.



Livsmedelsverket som är den statliga centrala myndigheten för livsmedelsfrågor har i sina råd om bra mat i skolan *Bra mat i skolan, Råd för förskoleklass, grundskola, gymnasieskola och fritidshem* pekat på att kommunerna kan precisera den politiska styrningen kring matfrågor i till exempel en Folkhälsoplan eller ett Kostpolitiskt program. Uppsala kommun saknar båda dessa typer av program.

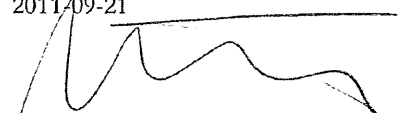
Ett sådant policydokument bör omfatta all kommunfinansierad verksamhet. Helt självklart kommunens verksamhet i egen regi. Men även upphandlad verksamhet enligt LOU där kommunen alltjämt har ett tydligt ansvar för kvaliteten i verksamheten, och verksamhet som är finansierad av kommunen till exempel genom LOV-lagstiftningen eller genom så kallade "peng-system" i kundvalsmodeller, som fristående skolor och liknande.

**Med anledning av ovanstående föreslås kommunfullmäktige besluta:**

Att Uppsala kommun tar fram ett policydokument eller kostpolitiskt program om måltider för all kommunfinansierad verksamhet.

Socialdemokraterna

2011-09-21



Ulrik Wärnsberg (S)

Handläggare  
Astrid Nyström

Datum  
2012-01-10

Diarienummer  
BUN 2011-047000

MUNSTYRELSE	
Ink.	2012 -01- 23
Uttar nr	KSN-2011-0503
	00 Arkiv 7

Kommunstyrelsen

### Yttrande över motion, väckt av Ulrik Wärnsberg (S), om Kostpolitiskt program, dnr KSN-2011-0503

Kommunstyrelsen har hemställt om barn- och ungdomsnämndens yttrande över rubricerad motion. Med anledning härav vill nämnden framföra följande:

Nämnden instämmer med motionären att en näringsriktig skolmåltid i en rimlig miljö är av stor betydelse för att skoldagen ska klaras på ett bra sätt. Nämnden anser dock inte att ytterligare riktlinjer i form av policydokument eller kostpolitiskprogram skulle innebära någon större skillnad mot dagens situation.

Landstingets undersökning Liv och hälsa, som riktar sig till elever i årskurserna 7 och 9 samt 2 i gymnasiet visar glädjande nog att ca 80 procent av dem som svarat på undersökningen har svarat att de äter lagad mat på kvällen varje dag medan ytterligare ca 15 procent svarat att de gör det 4-6 dagar i vecka. Andelarna är något högre för grundskoleelever. Av dem som svarat att de inte äter lagad mat på kvällen är det endast drygt 20 stycken som angivit att de mer sällan eller aldrig äter lagad mat på lunchen. Alltså stämmer inte motionärens farhåga i någon större utsträckning att lunchen är dagens enda lagade mål mat för en del barn.

Den pedagogiska verksamheten, oavsett producent, styrs av skollagen, där det framgår, vilket även motionären nämner, att eleverna ska erbjudas näringsriktiga skolmåltider. I avtal med Styrelsen för vård och bildning ang pedagogisk verksamhet anges inget specifikt om kost utöver vad skollagen säger.

Enligt uppgift från Vård & bildning följer de även Livsmedelsverkets rekommendationer. En kvalitetsansvarig arbetar med måltidskvalitet inklusive miljö. Måltiderna näringsberäknas och kundundersökningar genomförs.

När det gäller fristående förskolor eller grundskolor tecknar inte nämnden avtal. Bidrag betalas ut till förskolor om alla krav på att få starta verksamhet är uppfyllda samt att verksamheten har startat. Bidrag betalas till grundskola om Skolinspektionen givit tillstånd samt verksamheten startat.

Vid uppföljning av fristående förskolor kontrolleras i regel matsedeln. Flera förskolor köper mat från Happy Food, ett uppsalaföretag med till stor del närproducerad ekologisk mat. Företagets Happy Food mat är enligt uppgift från hemsidan näringsvärdesberäknad. De använder

ett kostprogram som är baserat på data från Livsmedelsverket, vilket är detsamma som Vård & bildning angivit att de kommer att använda framöver. Happy Food använder även ett program som är baserat på producenternas egna beräkningar.

För uppföljning av fristående grundskolor är staten ansvarig. Tillståndet kan dras in om Skolinspektionen har något att anmärka på.

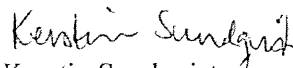
Gällande vård och omsorgsverksamheter – hem för vård och boende (HVB), boende för ensamkommande flyktigbarn och i viss mån LSS-boenden – framförs i förfrågningsunderlag och i avtal att maten ska vara näringsriktig. Vid nämndens uppföljningar av dessa verksamheter kontrolleras matsedeln, om det finns sittplatser till alla, hur ungdomars synpunkter tas tillvara, personalens deltagande i måltiderna etc.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår nämnden att motionen ska avslås.

Barn- och ungdomsnämnden



Cecilia Forss  
Ordförande



Kerstin Sundqvist  
Sekreterare

## § 11

Motion, väckt av Ulrik Wärnsberg (S), om kostpolitiskt program. Dnr BUN-2011-0477

**Beslut**

att som svar på motion om Kostpolitiskt program till kommunstyrelsen avge upprättat förslag till yttrande innebärande att nämnden föreslår att motionen ska avslås.

**Reservationer**

Bengt Sandblad (S), Tomas Lindh (S), Helen Sverkel (S), Peter Lööv Roos (MP) och Lisa Skiöld (V) reserverar sig till förmån för Bengt Sandblads (S) yrkande.

**Ärendet**

I ärendet föreligger kontorets förslag 2011-12-19 till beslut.

I motion väckt av Ulrik Wärnsberg (S) om Kostpolitiskt program föreslås att kommunen tar fram ett policydokument eller kostpolitiskt program om måltider för all kommunfinansierad verksamhet. Nämnden anser inte att ytterligare riktlinjer i form av policydokument eller kostpolitiskprogram skulle innebära någon större skillnad mot hur förhållandena är idag. Landstingets undersökning Liv och hälsa visar glädjande nog inte på något större problem med att ungdomar inte äter lagad lunch eller middag. Enligt uppgift från Vård & bildning följer de Livsmedelsverkets rekommendationer. Gällande fristående förskolor eller grundskolor tecknar inte nämnden avtal. Gällande vård och omsorgsverksamheter framförs i förfrågningsunderlag och i avtal att maten ska vara näringsriktig. Nämnden gör uppföljningar av dessa verksamheter. Nämnden föreslår att motionen ska avslås.

**Yrkanden**

Bengt Sandblad (S) yrkar bifall till motionen.

Cecilia Forss (M) yrkar i enlighet med kontorets förslag till beslut.

**Beslutsgång**

Ordföranden ställer proposition på Bengt Sandblads (S) yrkande mot eget och finner bifall till eget yrkande.

Handläggare  
Astrid NyströmDatum  
2012-02-16

Diarienummer	UÅN-2011-0389.00 STYRELSE
Ink.	2012-02-27
Ansvar	KSN-2011-0503
	00 2012

Kommunstyrelsen

### Yttrande över motion, väckt av Ulrik Wärnsberg (S), ang Kostpolitiskt program, dnr KSN-2011-0503

Kommunstyrelsen har hemställt om utbildnings- och arbetsmarknadsnämndens yttrande över rubricerad motion. Med anledning härav vill nämnden framföra följande:

Nämnden instämmer med motionären att en näringsriktig skolmåltid i en rimlig miljö är av stor betydelse för att skoldagen ska klaras på ett bra sätt. Nämnden anser dock inte att ytterligare riktlinjer i form av policydokument eller kostpolitiskt program skulle innebära någon större skillnad mot dagens situation.

Landstingets undersökning Liv och hälsa, som riktar sig till elever i årskurserna 7 och 9 samt 2 i gymnasiet visar glädjande nog att ca 80 procent av de som svarat på undersökningen har svarat att de äter lagad mat på kvällen varje dag medan ytterligare ca 15 procent svarat att de gör det 4-6 dagar i vecka. Andelarna är något lägre för gymnasieelever. Av de som svarat att de inte äter lagad mat på kvällen är det endast drygt 20 stycken som angivit att de mer sällan eller aldrig äter lagad mat på lunchen. Alltså stämmer inte motionärens farhåga i någon större utsträckning att lunchen är dagens enda lagade mål mat för en del barn.

I Skollagen står inget för gymnasieskolan gällande kost vilket det gör för grundskolan. Nämnden har därför beslutat att gymnasieelever i Uppsala ska erbjudas goda och näringsriktiga skolmåltider, på sätt som anges för grundskolan, vilket motionären nämner. Enligt uppgift från Vård & bildning följer de även Livsmedelsverkets rekommendationer. En kvalitetsansvarig arbetar med måltidskvalitet inklusive miljö. Måltiderna näringsberäknas och kundundersökningar genomförs.

När det gäller fristående gymnasieskolor tecknar inte nämnden avtal. Bidrag betalas ut om Skolinspektionen givit tillstånd och verksamheten startat. För uppföljning av fristående gymnasieskolor är staten ansvarig. Tillståndet kan dras in om Skolinspektionen har något att anmärka på.

Något mål eller uppdrag om näringsvärdet i kost finns inte i IVE eller i nämndens uppdragsplan. Ett Inriktningsmål i IVE med anknytning till detta lyder: Kost, fysik och psykisk hälsa är prioriterade folkhälsoområden.

I nämndens uppdragsplan för 2011-2014 har nämnden följande effektmål. "Frågor om motion, sund kosthållning och bättre matkvalitet för att motverka negativa konsekvenser som fetma och övervikt ska prioriteras i skolan och i andra sysselsättningar."

I nämndens uppdragsplan för 2012-2015 skriver nämnden att "nämnden ska inom sitt ansvarsområde se till att främja fysisk aktivitet och goda matvanor". Under fullmäktiges inriktningsmål "Kost, fysisk och psykisk hälsa är prioriterade folkhälsoområden. ..." har nämnden beslutat om målet att "Personer som deltar i utbildning och riktade insatser ska få information om vikten av kost, motion samt fysisk och psykisk hälsa."

Exempel på målet är nämndens uppdrag till Nämnden för vård och bildning om Hälsospåret. Det är en anpassad svenskundervisning för invandrare med tydligt fokus på hälsa och egenvård. Målgruppen är nyanlända invandrare och flyktingar, men några deltagare har bott här en längre tid. Hälsotemat är genomgående, bl a handlar det om att förbättra kostvanor. En dietist är knuten till projektet.


I stället för att ta fram ett kostpolitiskt program anser nämnden att kommunen ska ställa krav för att nå en ökad kvalitet och matglädje. Det finns flera goda exempel på kommuner som lyckats bra, där också en upphandlingspolicy tagits fram. Upphandling handlar om att sätta upp en rad krav över det som kommunen vill köpa. Kommunen kan således själv styra många av de krav som kan ställas på det som ska köpas in.

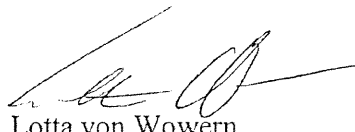
För att få bästa kvalitet och matglädje krävs det att de små lokala producenterna ska ha en möjlighet att vara med på samma villkor vid upphandlingar från kommunen som de stora livsmedelsproducenterna.

Det finns mycket som kommunen kan göra för att få in anbud från producenter i närområdet. Däremot kan man inte ställa upp som krav att maten ska vara just närproducerad eftersom detta strider mot LOU – Lagen om offentlig upphandling.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår nämnden att motionen ska avslås och att kommunen istället inom ramen för LOU förändrar sina upphandlingar så att det ska bli lättare att göra en upphandling av lokala producenter i framtiden och att en översyn görs av de krav som ställs i samband med ny upphandling.

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden

  
Mohamad Hassan  
Ordförande

  
Lotta von Wowern  
Sekreterare

**SAMMANTRÄDESPROTOKOLL**

Sammanträdesdatum: 2012-02-16

## § 20

**Kommunstyrelsen: Remiss - motion av Ulrik Wärnsberg (S) om Kostpolitiskt program  
UAN-2011-0389**
**Beslut**

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden beslutar

att som svar på motion om Kostpolitiskt program till kommunstyrelsen avge upprättat förslag till yttrande innebärande att nämnden föreslår att motionen ska avslås.

**Reservationer**

Ulrik Wärnsberg (S), Irene Söderhäll (S), Tekle Embaye (S), Frida Johnsson (MP) och Clemens Lilliesköld (V) reserverar sig enligt bilaga 1.

**Sammanfattning**

Kommunstyrelsen har hemställt om yttrande över motion väckt av Ulrik Wärnsberg (S) om Kostpolitiskt program. I motionen föreslås att kommunen tar fram ett policydokument eller kostpolitiskt program om måltider för all kommunfinansierad verksamhet. Nämnden anser inte att ytterligare riktlinjer i form av policydokument eller kostpolitisktprogram skulle innebära någon större skillnad mot hur förhållandena är idag. Landstingets undersökning Liv och hälsa visar glädjande nog inte på något större problem med att ungdomar inte äter lagad lunch eller middag. Enligt uppgift från Vård &amp; bildning följer de Livsmedelsverkets rekommendationer. När det gäller fristående gymnasieskolor tecknar inte nämnden avtal. Nämnden har mål i sin uppdragsplan som handlar om sund kosthållning. Exempel på detta är uppdraget om Hälsospåret - en anpassad svenskundervisning för invandrare med tydligt fokus på hälsa och egenvård. Nämnden föreslår att motionen ska avslås.

**Yrkanden**

Ulrik Wärnsberg (S) yrkar med stöd av Frida Johnsson (MP) och Clemens Lilliesköld (V) att motionen ska bifallas. Mohamad Hassan (FP) yrkar avslag på Ulrik Wärnsbergs (S) yrkande och bifall till kontorets förslag.

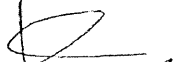
**Beslutsgång**

Ordföranden ställer Ulrik Wärnsbergs (S) yrkande mot eget yrkande och finner bifall till eget yrkande.

**Beslutsunderlag**

Kontorets tjänsteskrivelse den 25 januari 2012.

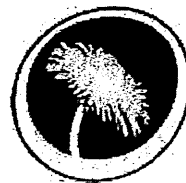
Justerandes sign




Utdragsbestyrkande







## Reservation

UAN 2012-02-16

### Ärende 3.1: Yttrande över motion: Kostpolitiskt program, Ulrik Wärnsberg (S)

Vi vill reservera oss mot nämndens beslut att inte tillstyrka motionen om att Uppsala kommun ska ta fram ett Kostpolitiskt program om måltider för all kommunfinansierad verksamhet.

Uppsala kommun saknar idag något samlat policydokument kring mat och måltider. Livsmedelsverket har tagit fram en vägledning: *Bra mat i skolan, Råd för förskoleklass, grundskola, gymnasieskola och fritidshem*. Där finns en rad förslag som vägledning om bland annat näringsriktig mat och om måltidsmiljön. Samtidigt framhålls vikten av att kommunen har ett Kostpolitiskt program eller en Folkhälsoplan för att tydliggöra den politiska styrningen.

I nämndens remissvar framhålls att det utifrån Liv och hälsa undersökningen i årskurs 7, 9 och gymnasiet år 2, så är det bara ca 20 stycken av dem som inte äter lagad mat på kvällen som svarat att de mer sällan eller aldrig äter lagad mat på lunchen. Det är sant, men det mer intressanta förhållandet är att 80 % svarar att de äter lagad mat på kvällen varje dag, och ytterligare 15 % svarar att de äter lagad mat på kvällen 4-6 dagar i veckan. Återstår således 5 % som inte gör detta, dvs som inte äter lagad mat på kvällen. Det motsvarar för dessa tre årskurser ca 275 elever. För dessa är en bra lunch oerhört väsentligt. Att sedan ca 20 dessutom inte äter lagad mat på lunchen är bara mer allvarligt.

I svaret pekas också på att en förbättrad upphandlingspolicy skulle kunna vara ett alternativ i stället för ett Kostpolitiskt program. Då menar vi att man har missuppfattat frågan. Ett Kostpolitiskt program för all kommunfinansierad verksamhet avser att gälla för både egen regi, LOU-upphandlad, LOV-certifierad och s.k. peng-system i kundvalsmodeller. Att bara begränsa sig till LOU-upphandlade verksamheten är en mycket stor begränsning, och kommer i huvudsak att beröra upphandlade äldreboenden, gruppboenden enl LSS och för socialpsykiatri. All verksamhet i egen regi kommer därmed att missas. Liksom all verksamhet i förskola, grundskola och gymnasieskola. Både egen regi och fristående.

Mot bakgrund av ovanstående vill vi reservera oss mot nämndens beslut att inte tillstyrka motionen.

För Socialdemokraterna

Ulrik Wärnsberg (s)

För Miljöpartiet

Frida Johnsson (mp)

För Vänsterpartiet

Clemens Lilliesköld (v)

Handläggare  
Holm Kjell  
Johannesson Magnus  
Sellgren Marianne

Datum  
2011-12-15

Diarienummer

ALDRENSAMNANDEN	
UPPSALA KOMMUNSTYRELSE	
Ink.	2012-01-04
Diarienummer	KSN-2011-0503
	00 Akad 6

Kommunstyrelsen

## Yttrande över remiss "Motion av Ulrik Wärnsberg (s) om Kostpolitiskt program"

Äldrenämnden har tagit del av motionen och har följande synpunkter att anföra. Motionen, av Ulrik Wärnsberg (s), om kostpolitiskt program framställer önskemål om att ta fram ett övergripande policydokument för mat – måltider – nutrition som omfattar samtliga verksamhetsområden: Äldreomsorg, vuxna med funktionshinder och pedagogisk verksamhet inom förskola, skola - skolbarnsbarnomsorg och gymnasieskola.

För att kunna sammanställa ett kostpolitiskt policydokument behöver det finnas utarbetade planer/riktlinjer att bygga det politiska programmet på. Detta för att förhållandena inom de olika verksamhetsområdena är väsentligt olika och komplexa. Skulle man göra ett försök blir policydokumentet sannolikt mycket övergripande och inte något tydligt styrdokument. Detta kan jämföras med äldrenämndens "Riktlinjer för Mat – Måltider – Nutrition inom äldreomsorgen i Uppsala kommun (bil. 1).

Mat – måltider - nutrition för barn, ungdom och äldre med behov av vård och omsorg skiljer sig betydande vad gäller de olika målgruppernas behov av näring. Så också möjligheter att tillgodogöra sig näring. När det gäller vuxna med funktionshinder är det särskilt komplext då det handlar om många olika målgrupper med olika problem. Uppföljning och resultat blir sannolikt effektivare och bättre med berörda nämnders särskilda riktlinjer som styrdokument.

Studie av kostpolitiska program från några få kommuner ger uppfattningen att dokumenten är generellt hållna och att de i stort innehåller de olika verksamhetsområdenas riktlinjer. Dokumenten är inte tillräckligt vägledande och det går inte att läsa in viktig kunskap om de olika områdenas specifika behov. Det är svårt att finna tydliga kvalitetsmål inom mat- och måltidskedjan i dokumenten och det ställs inte tydliga krav på producenterna. Äldrenämndens "Riktlinjer för Mat – Måltider – Nutrition inom äldreomsorgen i Uppsala kommun" lyfter tydligt perspektivet, den enskildes delaktighet och påverkan.

På äldrenämndens uppdrag driver Uppsala universitet, institutionen för vårdvetenskap, klinisk nutrition och metabolism, mat och måltidsprojektet "MuMs". "MuMs" handlar om implementering av äldrenämndens "Riktlinjer för Mat – Måltider – Nutrition" i alla verksamheter som bedriver äldreomsorg i Uppsala kommun. Projektledaren är dietist med doktorsgrad inom äldreomsorgens mat – måltider – nutrition. Projektet betonar vikten av att personalen beaktar den enskildes medverkan i dennes måltidssituation där utformning av måltidsmiljön är en betydande framgångsfaktor.

En tänkbar strategi, när riktlinjer finns utarbetade för de olika verksamhetsområdena, är att föra samman dessa till ett kostpolitiskt program. Frågan är dock, om detta får förväntad effekt.

Det behövs en tydlighet i styrning av de olika nämndernas producenter. De ska tillhandahålla bra, näringsriktig och god mat i en måltidssituation som ger förutsättningar för att skapa aptit och glädje att äta. Det är viktigt att producenterna kan uppvisa att man uppfyller krav på kvalitetssäkring genom hela mat- och måltidskedjan, bl.a. med avseende på kompetens om mat, måltider, nutrition och regelverk hos personalen inom respektive verksamhetsområde.

En komplexitet är att de olika verksamhetsområdena skiljer sig väsentligt utifrån målgruppernas specifika behov. Det kan därför framstå som förvirrande med ett dokument som innehåller alla områdets alternativa riktlinjer. Berörda nämnders uppföljningsarbete kan sannolikt också hanteras mer effektivt och med bättre resultat om den sker utifrån respektive verksamhetsområdes riktlinjer i ett tydligt styrdokument.

Utifrån kommunens stysystem ställer sig äldrenämnden frågande till om ett övergripande kostpolitiskt program/policydokument får den, i remissen, efterfrågade effekten. Om ett kostpolitiskt program ska kunna sammanställas behövs riktlinjer inom samtliga berörda nämnders ansvarsområden. Sannolikt är egna riktlinjer för de berörda nämndernas områden tydligare styrdokument än ett mer generellt kostpolitiskt program.



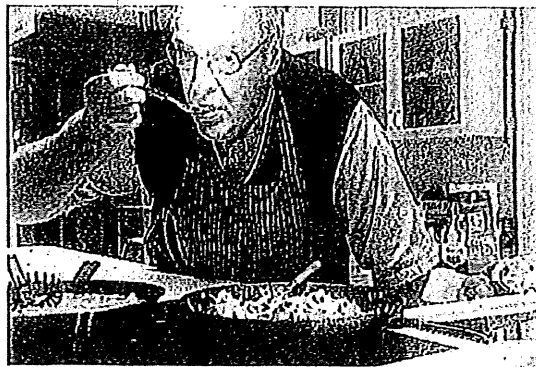
Ebba Busch  
Ordförande



Annie Arkeback Morén  
Nämndsekreterare

Bil. 1

## Riktlinjer för Mat – Måltider - Nutrition inom äldreomsorgen i Uppsala kommun



*Antagna av äldrenämnden 2010-11-25*

## **Inledning**

Människan kan fysiologiskt inte överleva utan mat och dryck. Hon är också utrustad med psykisk och social förmåga som gör att hon har förmånen att kunna förgylla sättet att tillaga och inta föda. Bildillustrerade menyer väcker fantasi, tillredning av mat med aromatiska kryddor ger njutbara dofter, väl komponerad uppläggning av maten vid servering påverkar aptiten och en måltid i gemenskap eller om man valt att äta själv i lugn och ro ger en trivsamt och harmonisk måltidsituation\*.

Förmågor att själv utföra vad som krävs för att tillreda en måltid med näringsrik och god mat och att skapa trivsamt harmonisk måltidsmiljö\*\* avtar med ökad ålder. Dock kvarstår det fysiska behovet av mat och dryck såväl som sinnena för att kunna njuta av måltiderna. Inom äldreomsorgen har utförare på uppdrag av äldregruppen ansvaret för att den enskilde med behov av service, vård och omsorg ska kunna uppleva dofter, smaker och måltidsmiljö på ett likvärdigt sätt som tidigare.

Riktlinjerna vänder sig till utförare och har ett tydligt beställarperspektiv när det gäller krav på hela kvalitetskedjan för mat, måltider och nutrition. Riktlinjerna fokuserar på den enskildes rättighet till ett självständigt och oberoende liv och ledord är "Nyttan för den enskilde". Det innebär att den enskilde ska ha väsentligt inflytande över sin mat och sina måltider.

## **Målsättning**

Riktlinjer för Mat – Måltider – Nutrition inom äldreomsorgen i Uppsala kommun är styrdokument som ska följas av samtliga utförare som på uppdrag av äldregruppen hanterar mat och måltider för nämndens målgrupp.

Avsikten med riktlinjerna är att målgruppen ska få en god och individuellt anpassad service, vård och omsorg vad gäller mat, måltider och nutrition för att förebygga ohälsa, bibehålla och återvinna hälsa. Risk för undernäring ska förebyggas och behandling av undernäring ska så långt möjligt åtgärdas.

För att kunna uppnå målen måste känslan av trygghet ökas genom ett respektfullt bemötande hos utföraren samt delaktighet och inflytande från den enskilde.

## **Målgrupp 65 +**

Personer inom äldregruppen ansvarsområde, som har beviljade kommunala insatser enligt Socialtjänstlagen (SoL), Hälso- och sjukvårdslagen (HSL), Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS), Lag om vård av missbrukare (LVM), är riktlinjernas målgrupp.

\* En persons måltidssituation inbegriper helheten kring en måltid. Det gäller förberedelser, servering, ätande av maten och efterarbete samt måltidsmiljön som omgärdar måltiden avseende rummet, mötet och mat&dryck.

\*\* I en persons måltidsmiljö inkluderas de tre faktorerna; rummet, mötet och mat&dryck som tillsammans skapar stämning/atmosfär kring måltiden.

### **God mat och kvalitet samt hållbar miljö**

Kommunfullmäktige anger i inriktningsmål att andelen lokalt tillagad mat successivt ska öka inom äldreomsorgen i Uppsala kommun. Äldrenämndens ambition är att verksamheterna ska uppfylla inriktningsmålet så långt möjligt. Kraven på måltidssituationen för den enskilde samt kravet på en hållbar framtida miljö ska kunna kombineras och uppfyllas.

### **Kommunen som livsmedelsföretagare**

Ett system ska vara upprättat för livsmedelssäkerhet och redlighet. I kommunal verksamhet är äldrenämnden livsmedelsföretagare. Som sådan ansvarar nämnden för att verksamheterna följer livsmedelslagstiftningen. För verksamheter som drivs av vård och bildning delegerar äldrenämnden ansvaret som livsmedelsföretagare till styrelsen för vård och bildning. När äldrenämnden tecknar avtal med externa utförare övergår ansvaret som livsmedelsföretagare till utförande företag.

I ansvaret ingår att utföraren ska ha de lagkunskaper som krävs. Dessa anges i bilaga till förfrågningsunderlag inför avtalstecknande. Äldrenämnden följer upp och utvärderar verksamheterna utifrån krav på att avtalen uppfylls.

### **Utförarens ansvar för kvalitetssäkrad mat- måltid - nutrition**

Med kvalitetssäkrad mat, måltid och nutrition menas hela kvalitetskedjan från livsmedelsproducent till den enskilde. Kvalitetskedjan ska garanteras av utföraren. I kvalitetskedjan ingår kunskap om livsmedels ursprung och hantering, distribution, tillagning, hygienhantering och servering av god och näringsriktig mat i en värdig och trivsamt måltidsmiljö för den enskilde. I ansvaret ingår att den enskilde mår bra av och är nöjd med sin måltid.

Fokus ska ligga på den enskildes mat- och måltidssituation. Hur den enskilde är med och påverkar sin mat- och måltidssituation ska framgå i genomförandeplanen.

Utförarens ansvar ingår att skapa en god måltid i en trivsamt måltidsmiljö. Där ingår bland annat att måltidsmiljön anpassas till den enskilde, presentation av meny, matens uppläggning och möjlighet till den enskildes val av dryck och portionsstorlek. Dessutom ingår ansvar för att tidpunkten för servering av måltid anpassas så långt möjligt till den enskildes önskemål.

Utföraren ska säkerställa att kundens/brukarens/vårdtagarens önskemål och behov av mat och dryck över dygnet tillgodoses. Den enskilde ska kunna påverka valet av mat och dryck även under natten. Utföraren ska tillsammans med den enskilde planera så att nattfastan inte äventyrar hälsan.

### ***Skrifliga rutiner***

Utföraren ska utarbeta skriftliga rutiner för hur ledningssystemet för en kvalitetssäkrad mat, måltid och nutrition säkerställs. Rutinerna ska direkt kunna visas upp för uppdragsgivaren när så erfordras. Särskild vikt ska läggas på hur man säkrar måltidsmiljön, matens kvalitet och hur man tillgodoser den enskildes delaktighet och inflytande samt hur man riskidentifierar, åtgärdar och följer upp den enskildes nutritionsstatus.

Där ska framgå hur:

- måltidsordningen säkerställs (se särskilt avsnitt, Energi – Näringsinnehåll – Måltidsordning).
- ansvaret för mat, måltider och nutrition fördelas mellan yrkeskategorier.
- bedömning sker och vilket bedömningsinstrument som används i enlighet med Socialstyrelsens kvalitetsindikatorer för nutritionsstatus, initialt och vid behov.
- den enskildes delaktighet och inflytande på sin måltidssituation säkerställs.
- rätt kost till rätt person säkerställs utifrån den enskildes behov och förmåga.
- behovet av social samvaro under måltiden säkerställs.
- mat, måltider och nutrition inkluderas i den palliativa vården vid livets slutskede.
- kunskap och kompetens hos personalen säkerställs inom området mat, måltider och nutrition.
- man följer upp och utvärderar kvalitetssäkrad mat, måltid och nutrition inom verksamheterna och vem som ansvarar.

### **Palliativ vård i livets slutskede**

I vårdplanering inför vård i livets slutskede ska mat – måltider – nutrition ingå varvid särskild hänsyn tas till den enskildes önskemål inklusive meny, och förmåga att inta mat. Att den enskildes förmåga att tillgodogöra sig mat sviktar och upphör i livets slutskede är viktig kunskap och av betydelse för ett professionellt bemötande.

### **Nutritionsansvarig sjuksköterska - Mat och måltidsansvarigt ombud**

Utföraren ska ha särskild nutritionsansvarig sjuksköterska och mat- och måltidsansvarigt ombud inom sina verksamhetsområden. Dessa har ett särskilt ansvar för att tillsammans med enskilda, deras kontaktmän och omvårdnadsansvariga sjuksköterskor planera måltider, ta tillvara synpunkter och föreslå förbättringar. Nutritionsansvarig sjuksköterska och mat- och måltidsansvarigt ombud ska ha kompetens för sitt ansvarsområde för att kunna följa upp, utvärdera och utveckla mat, måltider och nutrition.

### **Dietist**

Utföraren ska ha tillgång till dietist för råd och stöd i mat, måltids och nutritionsfrågor. Sjuksköterska, mat- och måltidsansvarigt ombud, kontaktmän och annan personal ska kunna kontakta dietisten vid behov.

### **Kunden/brukaren/vårdtagaren, utföraren och biståndshandläggaren**

Vid bedömning och uppföljning av den enskildes behov av service, vård och omsorg ska kundens/brukarens/vårdtagarens måltidssituation beaktas. Samverkan med biståndshandläggaren i dennes roll som biståndsbedömare är nödvändig även när det gäller förenklad biståndshandläggning.

## **Kunskap och kompetens**

Utföraren har ansvar för att medarbetare som är berörda av mat, måltider och nutrition inom vård- och omsorgsområdet har den specifika kunskap och kompetens om mat för äldre som erfordras för att säkerställa kvalitetskedjan.

## **Mat och läkemedel**

Socialstyrelsen betonar vikten av att alltid bedöma alternativ behandling innan läkemedel ordinerar. Detta gäller inte minst förhållandet mat och läkemedel. Sjuksköterskan ska samverka med läkaren att alltid överväga om mat kan förebygga ohälsa och/eller ge önskad effekt innan läkaren ordinerar läkemedel.

Det är viktigt att läkaren är medveten om och överväger läkemedels påverkan på aptiten och andra biverkningar på den enskildes möjlighet att tillgodogöra sig näring. Den omvårdnadsansvariga sjuksköterskan, i teamet, läkare-sjuksköterska-kontaktman, har ansvar för att läkaren uppmärksammas på förändringar i hälsotillstånd som kan orsakas av läkemedel i förhållande till mat, måltider och nutrition.

## **Energi - Näringsinnehåll - Måltidsordning**

Matens energi, näringsinnehåll och måltidsordning inom vård och omsorg ska följa nedanstående rekommendationer utifrån den enskildes behov. Utföraren ska så långt möjligt anlita kök/leverantör inom hållbart miljöavstånd som kan tillhandahålla god näringsberäknad SNR-, A-, E-, special- och konsistensanpassad kost. Även kost av etniskt, kulturellt samt andligt skäl ska kunna tillhandahållas.

*Rekommendationer för målgrupperna oavsett man bor i ordinärt boende eller i annan boendeform utifrån den enskildes behov;*

- Svenska näringsrekommendationer (SNR)
- Mat och näring för sjuka inom vård och omsorg
- Råd om bra mat inom äldreomsorgen

Syfte med rekommendationerna är att stödja personer att förebygga ohälsa samt bibehålla och återfå hälsa. Rekommendationerna finns med bland styrdokument i förfrågningsunderlag inför avtalstecknande.

## **Den enskildes inflytande och delaktighet över sin mat och måltid**

I all vård och omsorg där mat, måltider och nutrition ingår ska ledorden vara "Nytta för den enskilde". Måltidssituationen skiljer sig till viss del inom ordinärt boende och vård- och omsorgsboende, stöd- och gruppboende.



### *Gemensamt för ordinärt boende och andra boendeformer*

- Personer som behöver hjälp att äta ska bemötas och få hjälp av kompetent och kunnig personal.
- Den enskildes etniska, kulturella och andliga bakgrund ska beaktas.
- Sjuksköterskan ska vara uppmärksam på förändringar i nutritionsstatus och i sin profession kunna ge råd och stöd kring mat, måltider och nutrition.
- Service- och omsorgspersonal ska vara uppmärksam på förändringar i måltidssituationen och med sin kompetens kunna ge enklare råd och stöd kring mat, och måltider samt vid behov delge förändringar till sjuksköterska.
- Omsorgspersonalen ska ha kunskap om ordinerade hjälpmedel och hur dessa används.

### *Ordinärt boende*

I ordinärt boende:

- styr den enskilde sin egen måltidssituation.
- bestämmer den enskilde var denne vill inta sin måltid.
- bestämmer den enskilde meny och vilken tid på dagen/natten denne vill inta sina måltider.

### *Vård- och omsorgboende, stöd- och gruppboende*

I vård och omsorgboende, stöd- och gruppboende:

- ska den enskilde i väsentlig del kunna påverka sin måltidssituation.
- ska placering vid bordet främja den enskildes önskemål och behov.
- bestämmer den enskilde om denne vill inta måltiden i den egna bostaden.
- ska den enskilde till väsentlig del kunna påverka meny och vilken tid på dagen/natten denne vill inta huvudmål respektive övriga måltider.

### **Riktlinjer för särskilda näringsändamål, SÄR - NÄR**

Ett kompletterande styrdokument är "Riktlinjer för särskilda näringsändamål, SÄR-NÄR". Det styrdokumentet så väl som "Riktlinjer för mat, måltider och nutrition inom äldreomsorgen i Uppsala kommun" finns med bland styrdokument i förfrågningsunderlag inför avtalstecknande.

Handläggare  
Björn CarlssonDatum  
2011-11-29

Diarienummer	UPPSALA KOMMUNSTYRELSE
	SVB-2011-1459
Ink.	2011-12-27
Diarienummer	KSN-2011-0503
	00 AKD 5

Kommunstyrelsen

## Remissvar angående förslag från Ulrik Wärnsberg (s) om kostpolitiskt program, KSN-2011-05-03

### Sammanfattning

I en motion av Ulrik Wärnsberg (S) har föreslagits att ett samlat policydokument för kommunalt finansierade måltider tas fram, ett kostpolitiskt program.

Styrelsen för vård och bildning tycker att det är både tilltalande och viktigt med intresse för den offentliga måltiden, men vill också lyfta fram att verksamheten redan idag är reglerad av flera olika lagar och riktlinjer. Nu allra senast 2011-07-01 med en ny lag om kostnadsfria och näringsriktiga skolmåltider.

Det kan vara av viss betydelse att ha ett politiskt antaget policydokument, men ett antal frågor bör ställas kring kundnyttan för Uppsalaborna, påverkan på ekonomi och upphandling. Styrelsen för vård och bildning ställer sig i huvudsak bakom motionens förslag, men med vissa synpunkter och förslag.

### Nuläge

Uppskattningsvis har knappt hälften av Sveriges kommuner i dag ett antaget kostpolitiskt program som styrdokument för den offentligt finansierade måltidsverksamheten.

Hur detta har påverkat kvalitetsutveckling, ekonomi och vilka mervärden detta har skapat går i dagsläget inte att bedöma.

Affärsområdet Kost & restaurang ansvarar i dag för en väsentlig del av den kommunala måltidsverksamheten inom skola och omsorg. Verksamheten lever idag upp till de lagar, riktlinjer och krav som reglerar området kring bl.a. hygien, näringsriktighet och upphandling.

De fördelar som Vård & bildning ser med att arbeta fram ett kostpolitiskt program kan i första hand kopplas till positiv folkhälsoutveckling, kvalitetssäkrande effekter och en förstärkning av det kommunala varumärket.

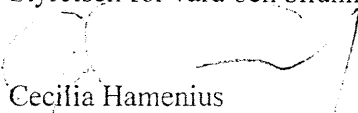
Fler bidrag kan vara att det leder till gemensamma spelregler och ökad tydlighet för alla aktörer/intressenter inom verksamhetsområdet, samt att det lyfter fram måltiden som ett fokusområde i det kommunala miljöarbetet.

Innan arbetet påbörjas bör man fundera kring avgränsningar, kundnytta, resursinsatser, och om styrdokumentet i sig kommer att ha några kostnadseffekter på den kommunalt finansierade måltidsverksamheten. Men också om det påverkar andra närliggande fält t.ex. upphandling.

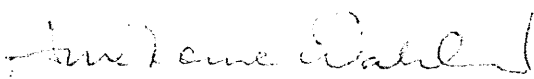
Policyn bör också ta höjd och inte vara för reglerande och styrande i detalj.

Ett förslag om ett mer passande namn vore "måltidspolitiskt program" som är mer berättande, kosten är bara en del av måltiden.

Styrelsen för vård och bildning



Cecilia Hamenius  
Ordförande



Anne-Louise Wahlund  
Sekreterare

**Nr 94. Motion av Stavros Giangozoglou (S) om lika villkor för alla utförare av skattefinansierad pedagogisk verksamhet  
KSN-2012-0500**

Kommunfullmäktige

*Förslag till beslut*  
Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

att avslå motionen.

Marlene Burwick, Erik Pelling, Ulrik Wärnsberg, Hilde Klasson (alla S) och Ilona Szatmari Waldau (V) reserverar sig till förmån för att kommunfullmäktige ska besluta

att utreda hur kostnaderna för de omfattande ombyggnationer och upprustningar som ett flertal av Uppsalas skollokaler står inför, bland annat flera äldre byggnader av ett stort kulturhistoriskt värde, kan hanteras på ett konkurrensneutralt sätt, samt

att därmed besvara motionen.

Maria Gardfjell och Rickard Malmström (båda MP) reserverar sig till förmån för att kommunfullmäktige ska besluta

att ge barn- och ungdomsnämnden och utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden i uppdrag att utreda om kommunala skolans merkostnader och lokalöverskott kan kompenseras med anledning av att kommunen har ett uppdrag att upprätthålla skolverksamhet runt om i kommunen samt ansvar för oförutsedda behov, samt

att därmed besvara motionen.

Uppsala den 2 maj 2012  
På kommunstyrelsens vägnar

**Fredrik Ahlstedt/Astrid Anker**

I avgörandet deltagande: Fredrik Ahlstedt, Cecilia Forss, Liv Hahne, Magnus Åkerman (alla M), Mohamad Hassan, Cecilia Hamenius (båda FP), Stefan Hanna (C), Ebba Busch (KD), Marlene Burwick, Erik Pelling, Ulrik Wärnsberg, Hilde Klasson (alla S), Maria Gardfjell, Rickard Malmström (båda MP) och Ilona Szatmari Waldau (V).

Dessutom närvarande: Mats Gyllander, Christopher Lagerqvist, Andreas Bergman, Simone Falk (alla M), Peter Nordgren (FP), Karin Ericsson (C), Bengt Westman, Irene Zetterberg, Milischia Rezai (alla S) och Emma Wallrup (V).

*Ärende*

Stavros Giangozoglou (S) har i motion väckt vid sammanträde den 26 september 2011 föreslagit att utreda möjligheterna att ersätta fristående pedagogiska verksamheter för sina faktiska lokalkostnader enligt lagstiftarens avsikt om likabehandlingsprincipen och för att uppnå konkurrensneutralitet. Motionen återges i *ärendets bilaga 1*.

*Remissbehandling*

Motionen har remitterats till styrelsen för vård och bildning (SVB), *bilaga 2*, barn- och ungdomsnämnden (BUN), *bilaga 3*, samt utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden (UAN), *bilaga 4*, för yttrande.

SVB håller fast vid sin grundinställning att Uppsala kommun via sina uppdragsnämnder alltid ska eftersträva ett konkurrensneutralt bemötande mot olika producenter. Vid val av alternativa ersättningsmodeller förespråkas den som ger största konkurrensneutraliteten. Nämnden tar inte ställning till vilken av de gällande principerna som bäst svarar mot denna neutralitet i detta ärende.

BUN och UAN redovisar att ersättningsmodellen är prestationsbaserad och ej relaterad till organisation eller till producenternas kostnader. Hur kostnaderna fördelas mellan olika produktionsfaktorer är en fråga för producenten. Nämnderna lyfter också fram att

även de kommunalt drivna skolorna får ersättning baserad på en genomsnittlig hyreskostnad, dvs inte i förhållande till den enskilda skolans faktiska lokalkostnad. Nämnden lyfter också fram behovet av transparens i ersättningssystemet samt risken för att en ersättning baserad på faktiska lokalkostnaden kan vara kostnadsdrivande. Båda nämnderna betonar även behovet av att kommunfullmäktige kompenserar för producenternas ökade lokalkostnader genom att öka uppdragsnämndernas kommunbidrag i motsvarande utsträckning för att ersättningen till skolorna inte ska urholkas.

I BUN och UAN *reserverade sig* (S), (V) och (MP) mot beslutet.

#### *Föredragning*

I barn- och ungdomsnämndens och utbildnings- och arbetsmarknadsnämndens ersättningsmodell till såväl kommunalt drivna som fristående skolor lämnas ersättning per elev inkluderande ersättning för lokalkostnaderna. Lokalersättningen är beräknad enligt grundregeln så att den motsvarar kommunalt drivna skolornas genomsnittliga lokalkostnad per elev. Lagen ger möjlighet att om särskilda skäl föreligger ersätta de fristående skolorna med de faktiska kostnaderna om de är skäliga.

Från årsskiftet 2011/2012 infördes för de kommunalt drivna förskolorna och skolorna ett av kommunfullmäktige beslutat internhyressystem som bygger på funktionshyra, dvs lokalernas funktionalitet indelas i tre nivåer där högsta nivån ska motsvaras av den jämförelsevis högsta funktionaliteten. Dessutom gavs fastighetsnämnden i uppdrag att införa ett mer flexibelt system där speciallokaler separeras på det sätt som påbörjats med gymnastiklokaler, dvs skolorna hyr gymnastiksalarna vid behov och inte på årsbasis som tidigare. Detta likställer de kommunalt drivna skolorna i högre utsträckning än tidigare med de fristående. Den utvecklingen har fastighetsägarnämnden i uppdrag att fortsätta genom att identifiera fler speciallokaler som också kan disponeras för andra ändamål, t ex genom uthyrning till föreningslivet. Detta är ytterligare

ett steg i likabehandlingen och konkurrensneutraliteten. Arbetet kommer att fortskrida under 2012.

Uppdragsnämnderna framhåller att i propositionen Offentliga bidrag på lika villkor, prop.2008/2009, framgår att ersätta fristående skolor för faktiska lokalkostnaderna skulle innebära ett väsentligt avsteg från likabehandlingsprincipen och minska konkurrensneutraliteten och kunna innebära kraftigt ökade administrativa kostnader för såväl kommuner som enskilda huvudmän. Regeringen frångick därmed utredarens förslag (SOU 2008:8) att bidraget för lokaler skulle motsvara de faktiska kostnaderna, förutsatt att de var skäliga.

I kommunfullmäktiges beslut 2010 om ansvarsfördelningen gällande de pedagogiska lokalerna framhölls nödvändigheten av att en ersättningsmodell enligt den nu gällande kräver uppföljning i förhållande till den allmänna utvecklingen av lokalkostnaderna. Uppdragsnämnderna framhåller också behovet av att fullmäktige kompenserar UAN och BUN för producenternas ökade lokalkostnader i motsvarande utsträckning för att grundbeloppen till producenterna inte ska urholkas.

Sammanfattningsvis är kommunens hantering av egna pedagogiska lokaler i omvandling. Ett nytt internhyressystem i kombination med flexiblare förhyrning av lokalerna ökar de kommunala skolornas likställighet med de fristående alternativen. Målet är ökad lokaleffektivitet. Ersättningen utgår för prestation och är producentoberoende. Utvecklingen behöver följas upp med hänsyn till risken för att uppdragsnämndernas ersättning kan urholkas om lokalkostnaderna fortsatt stiger. Det är dock viktigt att det nya internhyressystemet hinner genomföras fullt ut innan ytterligare åtgärder vidtas.

UPPSALA KOMMUN	
Ink.	2011-09-21
Diagnos	KSN-2011-0500
	Aktbil

Uppsala 2011-09-20

Bil 7

Kommunfullmäktige i Uppsala

Motion till kommunfullmäktige

## Lika villkor för alla utförare av skattefinansierad pedagogisk verksamhet

Nyligen beslutade kommunfullmäktige i Uppsala kommun om ett nytt internhyressystem för pedagogiska lokaler där de fristående pedagogiska verksamheterna inte omfattas av regelverket.

Socialdemokraterna i Uppsala anser att systemet är ett steg framåt för att hitta effektiva lösningar i lokalanvändningen, därför bidrog vi positivt till framtagandet av underlaget.

Socialdemokraterna anser dock att det finns risk för överkompensation av enskilda pedagogiska utförare då Uppsala kommun för närvarande ersätter huvudmännen för sina lokalkostnader enligt huvudprincipen i lagstiftningen och utanför internhyressystemet.

Lagstiftarens avsikt är dock inte att gynna externa utförare på bekostnad av de offentliga medborgarnas skattepengar och på det sättet bidra till en orättvis medelstildelning.

För varje elev som genomgår en utbildning motsvarande den som ges i grundskolan ska enligt 9kap. 6§ i skollagen lämnas bidrag av hemkommunen där i grundbeloppet ingår bl.a. ersättning för lokalkostnaderna. Enligt 4kap.7§ i friskoleförordningen ska denna ersättning motsvara kommunens genomsnittliga lokalkostnader per elev. Om det däremot finns särskilda skäl ska ersättningen för lokalkostnader istället motsvara den fristående skolans faktiska kostnader om dessa är skäliga.

Förvaltningsrätten i Linköping gav tidigare i år Eskilstuna kommun rätt i en dom (4255-10, 5209-10) att ersätta Engelska skolan i kommunen för sina faktiska lokalkostnader och inte enligt huvudregeln. Därefter har Internationella Engelska skolan tillsammans med friskolornas riksförbund drivit fallet som vandrat ända upp till Högsta förvaltningsdomstolen. Om Engelska skolan vunnit skulle de fristående skolorna fått drygt 10 % mer per elev än de kommunala skolorna. Uppenbart orimligt tyckte Förvaltningsrätten i Linköping. Kammarrätten och Högsta Förvaltningsdomstolen har inte funnit skäl att ompröva domen som vann laga kraft.



Även Sveriges Kommuner och Landsting anser att kommunerna har rätt att betala motsvarande den faktiska lokalkostnaden till fristående pedagogiska verksamheter med hänvisning till likabehandlingsprincipen.

Socialdemokraterna vill att Uppsala kommun undersöker möjligheten att ersätta alla huvudmännen för sina faktiska kostnader, inte minst utifrån kommande höga investeringskostnader för framtida projekt inom förskola och grundskola.

Då nya investeringar enligt KF-beslutet måste finansieras med särskilda driftsmedel behöver även den maximala ersättningen till alla verksamheter regleras enligt kommunens högsta kostnad för de egna lokalerna så att konkurrensneutraliteten kan uppnås mellan olika verksamheter.

**Med anledning av ovanstående föreslås kommunfullmäktige besluta:**

**Att utreda möjligheterna att ersätta fristående pedagogiska verksamheter för sina faktiska lokalkostnader enligt lagstiftarens avsikt om likabehandlingsprincipen och för att uppnå konkurrensneutralitet.**

Socialdemokraterna

*Stavros Giangozoglou*  
Stavros Giangozoglou (S)

Handläggare  
Johan AulinDatum  
2011-11-25Diarienummer  
SVB-2011-1458

Kommunstyrelsen

UPPSALA KOMMUNSTYRELSE	
Ink.	2011-12-27
Diarienummer	KSN-2011-0500
	00. Artikel 6

### Yttrande över remiss angående Motion av Stavros Giangozoglou (S) om lika villkor för alla utförare av skattefinansierad pedagogisk verksamhet, KSN-2011-0500.

Styrelsen för vård och bildning (SVB) avger följande yttrande över remiss angående ”Motion av Stavros Giangozoglou (S) om lika villkor för alla utförare av skattefinansierad pedagogisk verksamhet”.

Motionären anser att det finns risk för att ”överkompensation av enskilda pedagogiska utförare då Uppsala kommun för närvarande ersätter huvudmännen för sina lokalkostnader enligt huvudprincipen i lagstiftningen...”. Huvudprincipen står för den genomsnittliga lokalkostnaden per elev inom den kommunala verksamheten. Vidare hävdar motionären att lagstiftarens avsikt inte är att gynna externa utförare på bekostnad av de offentliga med konsekvensen till en orättvis medelstildelning.

Motionen berör den mycket viktiga frågan om kommunens bemötande av olika producenter är konkurrensneutral. SVB och tidigare Nämnden för vård och bildning (NVB) har tidigare vid flera tillfällen getts möjlighet att yttra sig över frågor som berört samma ämne – konkurrensneutraliteten. Nämnden/styrelsen har vid samtliga dessa tillfällen enhälligt tagit ställning för att Uppsala kommun via sina uppdragsnämnder alltid ska eftersträva ett konkurrensneutralt bemötande mot olika producenter av kommunal verksamhet inom ramen för gällande lagstiftning. SVB:s grundinställning i detta avseende ligger fast. Således anser SVB att vare sig privat eller kommunal verksamhet inom det pedagogiska området (eller något annat) skall gynnas ekonomiskt. Detta ställningstagande gäller naturligtvis nu aktuellt område det vill säga ersättning för verksamhetens lokalkostnader.

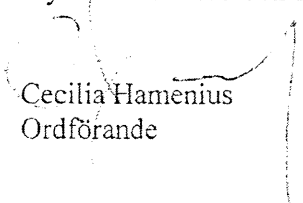


Inom det pedagogiska området finns möjlighet för kommunen att enligt friskoleförordningen ge de privata alternativen ersättning för lokalkostnaderna antingen

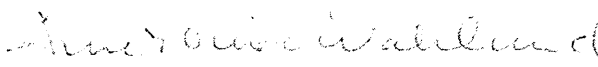
- som den genomsnittliga lokalkostnaden per elev inom respektive område/program eller,
- om särskilda skäl finnes, motsvarande det belopp som den privata skolans faktiskt har. I det senare fallet förutsätts att kostnaderna bedöms som skäliga.

SVB förutsätter att Uppsala kommun i alla sammanhang strävar efter att uppträda konkurrensneutralt gentemot såväl de kommunala som de privata producenterna. Om alternativa möjligheter står till buds förutsätter SVB att det alternativ av ersättningsprincip används som leder till störst konkurrensneutralitet mellan de kommunala och privata producenterna. Vilken princip som skall användas kräver en mer ingående analys av bland annat vilka kostnader den kommunala skolan har för sina lokaler och vilka lokalkostnader som de privata alternativen har.

Styrelsen för vård och bildning



Cecilia Hamenius  
Ordförande



Anne-Louise Wahlund  
Sekreterare

Handläggare  
P-O ÖstergrenDatum  
2012-01-10

B:13

UPPSALA KOMMUNSTYRELSE	
Ink.	2012 -01- 23
Referens	KSN-2011-0500
	00 7

Kommunstyrelsen

## Yttrande över motion av Stavros Giangozoglou (s) om lika villkor för alla utförare av skattefinansierad pedagogisk verksamhet, dnr KSN-2011-0500

### Ersättning för prestation – inte för organisation. Ingen anslagsfinansiering

Barn- och ungdomsnämndens ersättningar till de olika producenterna av förskola och skola är huvudsakligen prestationsbaserade. Prestationen som varje producent får ersättning för är att ge varje barn/elev så goda förutsättningar som möjligt, för att han/hon ska nå så långt som möjligt i förhållande till målen i läroplaner och kursplaner.

I en prestationsbaserad ersättningsmodell är inte producenternas kostnader en fråga för den som ska ge bidrag. Producenternas kostnadslägen när det gäller lokaler, löner eller andra produktionsfaktorer är därmed inte intressant ur bidragsgivarens synpunkt. Olika skolor väljer olika vägar att nå målen för verksamheten och väljer därmed också att använda sina resurser på olika sätt. Det viktiga för kommunen är att ersätta alla producenter lika för samma prestation.

Av detta följer att skolorna beroende på exempelvis lokalkostnad eller genomsnittligt löneläge kan ha olika förutsättningar för personaltätthet. Förskolechef/rektorer måste arbeta aktivt med alla produktionsfaktorer och prioritera resursanvändningen efter behov så att maximal målpåfyllelse kan nås för alla barn/elever.

### Barn- och ungdomsnämndens ersättningsmodell

Huvuddelarna i nämndens ersättningsmodell är:

- Grundbelopp. Lika för alla skolor oavsett huvudman men olika beroende på skolform och barnens/elevernas ålder etc.
- Strukturersättning. Olika för alla skolor. Grundar sig på den socioekonomiska bakgrund som barnen/eleverna på en enhet faktiskt har och på den statistiska sannolikheten för att de ska nå målen för verksamheten och nå behörighet att söka till gymnasieskolans nationella program.
- Ersättning för skolskjuts eller busskort med ordinarie linjer till vald skola för de elever som uppfyller kommunens krav när det gäller avstånd till skolan (gäller grundskolan)

- Tilläggsbelopp
  - Modersmål för de barn/elever som får undervisning i sitt modersmål
  - Särskilt stöd för de barn/elever som har omfattande behov av särskilt stöd där behovet inte har direkt koppling till undervisningen. Skolan kan efter ansökan hos nämnden få sådant tilläggsbelopp för barnet/eleven.

Grundbeloppet är den största delen av ersättningen. Det ska, tillsammans med strukturersättningen, täcka alla enhetens kostnader. Förskolechef/rektorer disponerar dessa resurser för organisering av verksamheten och för fördelning och prioritering efter barnens/elevernas behov.

Tilläggsbeloppen är riktade till enskilda elever och ska inte användas till annat än stöd för denne.

#### **Likabehandlingsprincipen**

Enligt prop. 2008/2009, sid. 28, Offentliga bidrag på lika villkor ska "en kommuns bidrag för ett barn i enskild verksamhet eller en elev i en fristående skola bestämmas enligt likabehandlingsprincipen." Regeringen skriver vidare, sid. 29, att "en kommuns bidrag per barn i enskilt bedrivna verksamhet ska beräknas efter samma grunder som kommunen tillämpar vid fördelning av resurser till den egna verksamheten av motsvarande slag." Skollagen 8 kap. 22 §, 9 kap. 20 §, 10 kap. 38 §, 11 kap. 37 §, 14 kap. 16 §, 25 kap. 12 § handlar om kommunens förhållande till enskilda/fristående producenter. Nämnda lagrum talar inte om för kommunen hur den ska ersätta den egna produktionen. Att Uppsala med sin klara uppdelning av uppdragssida och producentsida ändå valt samma modell för att ersätta producenterna oavsett huvudmannaskap är rimligt och följer likabehandlingsprincipen. De kommunala förskolorna och skolorna får precis som de fristående ersättning för den genomsnittliga kommunala lokalkostnaden per barn/elev.

Att ersätta de fristående skolorna för faktisk hyreskostnad är att frångå likabehandlingsprincipen liksom även principen om ersättning för prestation.

#### **Transparens**

En viktig förutsättning för legitimiteten hos kommunens resursfördelning är att den ska vara tydlig och lätt att förstå. Då är det viktigt att alla producenter får samma grundbelopp för samma skolform/årskurs. Ersättning för hyreskostnaden ingår enligt lagen i grundbeloppet. Om producenterna skulle få ersättning för sina faktiska hyreskostnader skulle kommunen ha att handskas med lika många nivåer på grundbelopp som det finns skolenheter. För såväl producenter som medborgare skulle det vara svårt att överblicka och förstå en sådan ordning.

#### **Regeringen frångick utredarens förslag**

Av propositionen framgår att "... om huvudmännen för enskild verksamhet utan begränsning skulle få rätt till ersättning för sina faktiska lokalkostnader, kan man inte bortse från risken för

att detta kan bli kostnadsdrivande. Det skulle dessutom innebära ett väsentligt avsteg från likabehandlingsprincipen och minska konkurrensneutraliteten.” (a prop. s. 40). Regeringen bedömde samtidigt ”att en skälighetsbedömning av hyresnivån i varje enskilt fall skulle medföra kraftigt ökade administrativa kostnader för såväl kommuner som enskilda huvudmän” och ”att det undantagsvis kan finnas skäl att ersätta en fristående skola för dess faktiska kostnader, i de fall då en jämförelse med hemkommunens genomsnittliga lokalkostnad blir uppenbart orimlig”(a prop. s. 41).

Det måste betraktas som en stark markering att regeringen i sin proposition frångick utredarens förslag (SOU 2008:8 s. 152-153) att bidraget för lokaler skulle motsvara de faktiska kostnaderna, förutsatt att de var skäliga.

### **Ekonomiska konsekvenser**


Att ersätta de fristående förskolorna och skolorna för deras faktiska lokalkostnader är kostnadsdrivande. Det skulle inte finnas något incitament för att begränsa kostnaderna, utan lokalen skulle komma att betraktas som en fri nyttinghet. Det är heller inte så att kommunen, om den frångår principen om ersättning för genomsnittlig lokalkostnad, endast kan ersätta de förskolor och skolor för faktisk lokalkostnad som har en lägre kostnad per elev än den genomsnittliga kommunala.

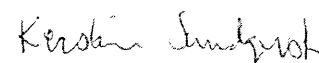
Den kommunala producenten får per definition inför varje budgetår sin totala, faktiska lokalkostnad ersatt. Det är ju utifrån den kostnaden som den genomsnittliga lokalkostnaden per barn/elev beräknas och läggs in som en del av grundbeloppet. Att, som motionären skriver, reglera den maximala ersättningen till alla verksamheter enligt kommunens högsta kostnad för de egna lokalerna skulle vara att gynna alla fristående producenter som har en lokalkostnad som understiger denna högsta kostnad. För dessa skulle möjligheten att öka sina lokalkostnader utan konsekvenser för verksamheten vara tydlig. I dagens läge har i praktiken alla fristående förskolor och skolor lägre lokalkostnad per barn/elev än den högsta kommunala.

I det fall kommunfullmäktige inte kompenserar för producenternas ökade lokalkostnader med att öka kommunbidragen i motsvarande utsträckning kommer Barn- och ungdomsnämndens möjlighet att via grundbeloppen ersätta producenterna för exempelvis undervisning att minska. Att vid sidan av grundbeloppet ersätta en fristående skola för faktisk lokalkostnad som överstiger den kommunala genomsnittliga får konsekvensen att alla skolor får minskat grundbelopp.

Barn- och ungdomsnämnden föreslår med hänvisning till ovanstående att motionen avstyrks.

Barn- och ungdomsnämnden

  
Cecilia Forss  
Ordförande

  
Kerstin Sundqvist  
Sekreterare

## § 12

**Motion av Stavros Giangozoglou (S) om lika villkor för alla utförare av skattefinansierad pedagogisk verksamhet. Dnr BUN-2011-0478**

**Beslut**

att till kommunstyrelsen avge upprättat yttrande över motion av Stavros Giangozoglou (s) om lika villkor för alla utförare av skattefinansierad pedagogisk verksamhet, innebärande att motionen avstyrkes.

**Reservationer**

Bengt Sandblad (S), Tomas Lindh (S), Helen Sverkel (S), Peter Lööv Roos (MP) och Lisa Skiöld (V) reserverar sig till förmån för Bengt Sandblads (S) yrkande.

**Ärendet**

I ärendet föreligger kontorets förslag 2011-12-14 till beslut.

Motionären föreslår kommunfullmäktige besluta att utreda möjligheten att ersätta fristående pedagogiska verksamheter för sina faktiska lokalkostnader enligt lagstiftarens avsikt om likabehandlingsprincipen och för att uppnå konkurrensneutralitet. Remissen anger att nämnderna har att beakta kommunalekonomiska konsekvenser. Nämnden föreslås avstyrka motionen.

**Yrkanden**

Bengt Sandblad (S) yrkar bifall till motionen.

Cecilia Forss (M) yrkar i enlighet med kontorets förslag till beslut.

**Beslutsgång**

Ordföranden ställer proposition på Bengt Sandblads (S) yrkande mot eget och finner bifall till eget yrkande.

Justerandes sign



KS

Utdragsbestyrkande



Handläggare  
Leif WiklundDatum  
2012-01-12

Kommunstyrelsen

B:14

Uppsala Kommunstyrelsen
Diarienummer JAN-2011-0390.00
Ink. 2012 -01- 24
Diarienummer KSN-2011-0500
(1) 8

## Yttrande över motion av Stavros Giangozoglou (s) om lika villkor för alla utförare av skattefinansierad pedagogisk verksamhet, dnr KSN-2011-0500

### Ersättning för prestation – inte för organisation. Ingen anslagsfinansiering

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämndens ersättningar till de olika producenterna av gymnasieskola är huvudsakligen prestationsbaserade. Prestationen som varje producent får ersättning för är att ge varje elev så goda förutsättningar som möjligt, för att han/hon ska nå målen i läroplaner och kursplaner.

I en prestationsbaserad ersättningsmodell är inte producenternas kostnader en fråga för den som ska ge bidrag. Producenternas kostnadslägen när det gäller lokaler, löner eller andra produktionsfaktorer är därmed inte intressant ur bidragsgivarens synpunkt. Olika skolor väljer olika vägar att nå målen för verksamheten och väljer därmed också att använda sina resurser på olika sätt. Det viktiga för kommunen är att ersätta alla producenter lika för samma prestation.

Av detta följer att skolorna beroende på exempelvis lokalkostnad eller genomsnittligt löneläge kan ha olika förutsättningar för personaltäthet. Rektor måste arbeta aktivt med alla produktionsfaktorer och prioritera resursanvändningen efter behov så att maximal måluppfyllelse kan nås för alla.

### Utbildnings- och arbetsmarknadsnämndens ersättningsmodell

Huvuddelarna i nämndens ersättningsmodell är:

- Grundbelopp. Lika för alla skolor oavsett huvudman men olika beroende på program.
- Strukturersättning. Olika för alla skolor. Grundar sig på grundskolebetyg och några socioekonomiska faktorer som eleverna på en enhet faktiskt har och på den statistiska sannolikheten för att de inte ska nå målen för verksamheten och inom fyra år nå grundläggande behörighet för att kunna söka till högskola och universitet.
- Tilläggsbelopp
  - Modersmål för de elever som får undervisning i sitt modersmål
  - Särskilt stöd för de elever som har ett omfattande behov av särskilt stöd där behovet inte har direkt koppling till undervisningen. Skolan kan efter ansökan hos nämnden få sådant tilläggsbelopp för eleven.

Grundbeloppet är den största delen av ersättningen. Det ska, tillsammans med struktur-ersättningen, täcka alla enhetens kostnader. Rektor disponerar dessa resurser för organisering av verksamheten och för fördelning och prioritering efter elevernas behov.

Tilläggsbeloppet är riktat till enskild elev och ska inte användas till annat än stöd för denne.

### **Likabehandlingsprincipen**

Enligt prop. 2008/2009, sid. 28, Offentliga bidrag på lika villkor ska "en kommuns bidrag för ett barn i enskild verksamhet eller en elev i en fristående skola bestämmas enligt likabehandlingsprincipen." Regeringen skriver vidare, sid. 29, att "en kommuns bidrag per barn i enskilt bedriven verksamhet ska beräknas efter samma grunder som kommunen tillämpar vid fördelning av resurser till den egna verksamheten av motsvarande slag." Skollagen 16 kap. 53-55 §§ och 19 kap. 26-27 §§ handlar om kommunens förhållande till enskilda/fristående producenter. Nämnda lagrum talar inte om för kommunen hur den ska ersätta den egna produktionen. Att Uppsala med sin klara uppdelning av uppdragssida och producentsida ändå valt samma modell för att ersätta producenterna oavsett huvudmannaskap är rimligt och följer likabehandlingsprincipen. De fristående skolorna får precis samma ersättning för lokaler som de kommunala.

Att ersätta de fristående skolorna för faktisk hyreskostnad skulle innebära att frånga likabehandlingsprincipen liksom även principen om ersättning för prestation.

### **Transparens**

En viktig förutsättning för legitimiteten hos kommunens resursfördelning är att den ska vara tydlig och lätt att förstå. Då är det viktigt att alla producenter får samma grundbelopp för samma gymnasieprogram. Ersättning för hyreskostnaden ingår enligt lagen i grundbeloppet. Om producenterna skulle få ersättning för sina faktiska hyreskostnader skulle kommunen ha att handskas med lika många nivåer på grundbelopp som det finns skolenheter. För såväl producenter som medborgare skulle det vara svårt att överblicka och förstå en sådan ordning.

### **Regeringen frångick utredarens förslag**

Av propositionen framgår att "... om huvudmännen för enskild verksamhet utan begränsning skulle få rätt till ersättning för sina faktiska lokalkostnader, kan man inte bortse från risken för att detta kan bli kostnadsdrivande. Det skulle dessutom innebära ett väsentligt avsteg från likabehandlingsprincipen och minska konkurrensneutraliteten." (prop. s. 40). Regeringen bedömde samtidigt "att en skälighetsbedömning av hyresnivån i varje enskilt fall skulle medföra kraftigt ökade administrativa kostnader för såväl kommuner som enskilda huvudmän" och "att det undantagsvis kan finnas skäl att ersätta en fristående skola för dess

faktiska kostnader, i de fall då en jämförelse med hemkommunens genomsnittliga lokalkostnad blir uppenbart orimlig”(prop. s. 41).

Det måste betraktas som en stark markering att regeringen i sin proposition frångick utredarens förslag (SOU 2008:8 s. 152-153) att bidraget för lokaler skulle motsvara de faktiska kostnaderna, förutsatt att de var skäliga.

### **Ekonomiska konsekvenser**

Att ersätta de fristående skolorna för deras faktiska lokalkostnader är kostnadsdrivande. Det skulle inte finnas något incitament att begränsa kostnaderna, utan lokalen skulle komma att betraktas som en ”fri nyttighet”. Det är heller inte så att kommunen endast kan ersätta de skolor med faktisk lokalkostnad som har en lägre kostnad per elev än den genomsnittliga kommunala.

Den del av grundbeloppet som motsvarar ersättning för lokaler justeras av nämnden inför ett nytt budgetår så att den kommunale producentens totala faktiska lokalkostnad ersätts. Att, som motionären skriver, reglera den maximala ersättningen till alla verksamheter enligt kommunens högsta kostnad för de egna lokalerna skulle vara att gynna alla fristående producenter som har en lokalkostnad som understiger denna högsta kostnad. För dessa skulle möjligheten att öka sina lokalkostnader utan konsekvenser för verksamheten vara tydlig. I dagens läge har i praktiken alla fristående skolor lägre lokalkostnad per elev än den högsta kommunala.

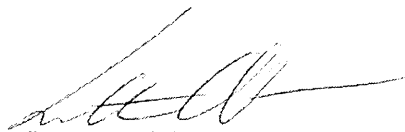
I det fall kommunfullmäktige inte kompenserar för producenternas ökade lokalkostnader med att öka kommunbidragen i motsvarande utsträckning kommer utbildnings- och arbetsmarknadsnämndens möjlighet att via grundbeloppen ersätta producenterna för exempelvis undervisning att minska.

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden föreslår med hänvisning till ovanstående att motionen avstyrks.

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden



Mohamad Hassan  
Ordförande



Lotta von Wowern  
Nämndsekreterare



**SAMMANTRÄDESPROTOKOLL**

Sammanträdesdatum: 2012-01-12

## § 9

**Kommunstyrelsen: Remiss - motion av Stavros Giangozoglou (S) om lika villkor för alla utförare av skattefinansierad pedagogisk verksamhet UAN-2011-0390**
**Beslut**

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden beslutar

att som svar på motionen Lika villkor för alla utförare av skattefinansierad pedagogisk verksamhet, till kommunstyrelsen avge yttrande innebärande att nämnden föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige avslå motionen.

**Reservationer**

Ulrik Wärnsberg (S), Irene Söderhäll (S), Jan-Åke Carlsson (S), Frida Johnsson (MP) och Clemens Lilliesköld (V) reserverar sig till förmån för eget yrkande.

**Sammanfattning**

Kommunstyrelsen hemställer om yttrande i rubricerat ärende. Nämnden föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige avslå motionen och skälen till detta är följande:

Att ersätta de fristående pedagogiska verksamheterna för deras faktiska lokalkostnad

- innebär avsteg från skollagens huvudlinje och regeringens vilja uttalad i propositionen som föregick lagen när det gäller att ersätta fristående producenter för deras lokalkostnader
- strider mot likabehandlingsprincipen
- minskar konkurrensneutraliteten
- bryter mot nämndens princip om att ersätta producenterna för prestation och inte för den organisation eller för de kostnader dessa har
- innebär mindre tydlighet för såväl producenter som medborgare när det gäller de ersättningar skolorna får
- innebär ökade administrativa kostnader för kommunen
- är kostnadsdrivande för kommunen.

**Yrkanden**

Ulrik Wärnsberg (S) yrkar med stöd av Frida Johnsson (MP) och Clemens Lilliesköld (V) att motionen ska tillstyrkas. Mohamad Hassan (FP) yrkar bifall till liggande förslag och avslag på Ulrik Wärnsberg (S) yrkande.

**Beslutsgång**

Ordföranden ställer yrkandena mot varandra och finner bifall till eget förslag.

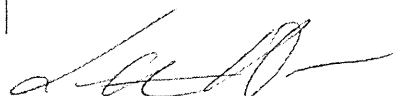
**Beslutsunderlag**

Kontorets tjänsteskrivelse den 21 december 2012.

Justerandes sign




Utdragsbestyrkande



**Nr 95. Motion av Malena Ranch och Maria Gardfjell (båda MP) om att införa pilotverksamhet av bostad först-modellen mot hemlöshet i Uppsala**  
**KSN-2011-0585**

Kommunfullmäktige

*Förslag till beslut*  
Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

att bifalla motionen

att uppdra till nämnden för hälsa och omsorg att i samråd med utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden utreda möjligheterna att starta ett försöksprojekt med bostad först inom ramen för nämnden för hälsa och omsorgs övergripande arbete inom området, inom angiven ekonomisk ram i enlighet med föredragningen, samt

att uppdra till nämnden för hälsa och omsorg att förhandla med Uppsalahem AB om att upplåta 5 lägenheter till pilotprojekt bostad först-modell.

Uppsala den 2 maj 2012  
På kommunstyrelsens vägnar

**Fredrik Ahlstedt/Astrid Anker**

I avgörandet deltagande: Fredrik Ahlstedt, Cecilia Forss, Liv Hahne, Magnus Åkerman (alla M), Mohamad Hassan, Cecilia Hamenius (båda FP), Stefan Hanna (C), Ebba Busch (KD), Marlene Burwick, Erik Pelling, Ulrik Wärnsberg, Hilde Klasson (alla S), Maria Gardfjell, Rickard Malmström (båda MP) och Ilona Szatmari Waldau (V).

Dessutom närvarande: Mats Gyllander, Christopher Lagerqvist, Andreas Bergman, Simone Falk (alla M), Peter Nordgren (FP), Karin Ericsson (C), Bengt Westman, Irene Zetterberg, Milischia Rezai (alla S) och Emma Wallrup (V).

*Ärende*

I motion väckt den 31 oktober 2011 av Malena Ranch och Maria Gardfjell (båda MP) yrkar

motionärerna att kommunfullmäktige beslutar att uppdra till nämnden för vuxna med funktionshinder, numera nämnden för hälsa och omsorg, att inrätta en pilotverksamhet med Bostad först som modell, *bilaga 1*.

Syftet med bostad-först-modellen är att man först tillgodoser den grundläggande rätten till bostad gällande hemlöshet, oavsett anledningen till hemlösheten. Genom att säkerställa rätten till bostad först möjliggörs andra åtgärder utifrån individens situation så som exempelvis att hantera missbruk eller skulder.

Ett antal svenska kommuner har startat försöksverksamheter för bostad först-modellen och har dragit slutsatsen att dubblera antalet lägenheter.

*Remissbehandling*

Motionen har remitterats till nämnden för hälsa och omsorg, NHO. *Bilaga 2*.

NHO ställer sig huvudsakligen positiva till motionärernas förslag om att bostad först-modellen ska ses som en grundläggande rättighet. Nämnden ser också klara fördelar med att man kommer bort från en sekundär bostadsmarknad. NHO menar att arbetet med hemlösa skiljer sig från bostad först-modellen huvudsakligen genom att man i nuvarande verksamhet i kommunen skiljer på boendet å ena sidan och stöd/behandling å andra sidan. Nämnden har redan idag uppdrag från kommunfullmäktige att skapa ett så kallat halvvägshus, som innebär att personen under vistelsen på halvvägshuset får en bostad som den gradvis flyttar in i samtidigt som den får stöd under hela vägen. Skillnaden mellan bostad först-modellen och halvvägshus är att personen i ett halvvägshus gradvis slussas ut till eget boende, medan bostad först-modellen innebär att personen direkt flyttar till ett permanent boende.

Nämnden menar att det finns ett brett utbud av öppna stödsatser och boendestöd i befintlig organisation men att det är möjligt att kombinera en bostad först-modell med dessa.

Nämnden ser en problematik i att bostadsföretagen i kommunen ser restriktivt på att upplåta lägenheter till denna målgrupp, vilket inbegriper det av Uppsala kommun ägda Uppsalahem AB. En avgörande

förutsättning för att möjliggöra en bostad först-modell är en utökad kvot av bostäder för upplåtelse samt en större flexibilitet till att godkänna personer med belastning, så som exempelvis betalningsanmärkningar. Nämnden anser därför att en förutsättning för detta är att ägardirektiven till Uppsalahem AB måste ändras om det ska vara möjligt att genomföra modellen.

*Reservationer* har avgivits av V respektive S och MP (särskilt yttrande).

#### *Föredragning*

Motionärerna yrkar att man ska införa en bostad-förstmodell i Uppsala och hänvisar till ett pilotprojekt i Stockholm som genomförts med positivt utfall. Projektet har valt att fördubbla antalet lägenheter enligt bostad-först-modellen. Den första hyresgästen flyttade in i augusti år 2010. Vid uppföljning 7 september år 2011 hade totalt 15 personer flyttat in. 14 personer bor kvar i lägenheterna trots att boendesituationen är skör för flera av dem. Ytterligare 15 lägenheter kommer att tillskapas i Stockholm. Vilket antal motionärerna tänkt sig i Uppsala framgår inte av motionen, men sannolikt betydligt färre.

Socialstyrelsen betonar i sina riktlinjer för behandling av missbrukare med psykisk ohälsa att personerna behöver behandling både för livsproblem, missbruk och psykisk ohälsa. Att hantera boendesituationen kan ses som en del av insatserna för livssituationen.

Nämndens uppdrag att skapa ett halvvägshus är ett sätt att möta problematiken med hemlöshet parallellt med insatser utifrån individens behov av stöd och hjälp.

En avgörande förutsättning för att ett projekt med bostad först i Uppsala ska kunna lyckas är att man utarbetar former för stöd till individerna som kan vara aktuella. Samtidigt bör man beakta individens förutsättningar för att klara en egen bostad varför formen kanske inte passar samtliga hemlösa. Det är viktigt att hitta olika former för att hantera hemlöshetsproblematiken med utgångspunkt i den enskilda individens behov och situation.

Nämndens pågående arbete med att tillskapa ett halvvägshus kan med fördel kombineras med en

bostad först-modell. Ett alternativ som skulle kunna passa i Uppsala är att man provar modellen i liten skala med exempelvis fem lägenheter och sedan utvärderar arbetet efter ett år. Detta innebär att det krävs tillgång på bostäder t ex genom Uppsalahem AB. Förslaget är därför att nämnden får uppdrag att förhandla med Uppsala hem om att skapa fem lägenheter som kan fungera som ett pilotprojekt enligt bostad först-modellen för att utvärdera detta efter ett år.

#### *Ekonomiska konsekvenser*

Fem lägenheter samt förändringar i insatsmodellen kommer att innebära ökade kostnader initialt, men på sikt kan dessa sannolikt minska då aktuella personer blir mindre beroende av stöd.

## Motion till kommunfullmäktige

**Inför pilotverksamhet av Bostad först-modellen mot hemlöshet i Uppsala**

I början av 2011 debatterades Miljöpartiets interpellation om Bostad först i Uppsala kommunfullmäktige. I den konstruktiva debatten framkom ett intresse för att se över möjligheterna att utveckla en modell av Bostad först anpassad till Uppsala kommuns förutsättningar. Sedan dess har Stockholms stad kommit med en utvärdering av sitt arbete med Bostad först. Projektet startade i början av 2010 och ska pågå under tre år. Efter ett år av positiva resultat har Stockholms stad nu valt att utvidga projektet. Syftet med pilotprojektet är att utveckla metoder och arbetssätt för ett intensivt, långsiktigt och individuellt utformat stöd i boendet med målet att skapa ett långsiktigt boende och möjliggöra kvarboende.

I diskussioner om lösningarna på hemlöshetsproblemen i Uppsala förekommer ofta tillfälliga lösningar som möjligtvis löser det akuta problemet med tak över huvudet men som inte innebär några långsiktiga lösningar eller till att beröra grundproblematiken bakom hemlösheten. Det finns idag en kritik från såväl socialpolitiskt aktiva som forskare inom socialt arbete mot hur delar av den tidigare förda hemlöshetspolitiken i Sverige har fungerat. Bristen på bostäder på den reguljära bostadsmarknaden har lett till att en sekundär bostadsmarknad med övergångslägenheter och träningslägenheter har vuxit fram via de sociala myndigheterna. I en kommun som Uppsala med en låg andel hyresrätter är det svårare för framför allt resurssvaga hushåll att söka bostad. Från svensk social- och boendeforskning poängteras idag allt mer att det finns anledning att se över de bostadsgarantisystem som gett lovande resultat i andra länder för att bryta trenden med en expanderande sekundär bostadsmarknad och ett ökande antal lågtröskelboenden.

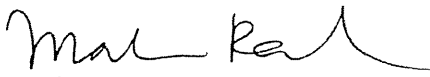
Metoden bostad först går ut på att först tillgodose den grundläggande rätten till egen bostad. En egen bostad ska vara en reell rättighet och omfatta alla. Det i sin tur möjliggör för att andra åtgärder ska lyckas. Först när den hemlöse har en bostad kan man på allvar arbeta med att skraddarsy åtgärder för den heterogena gruppen hemlösa. I sin kunskapsöversyn "En fast punkt. Vägledning om boendelösningar för hemlösa personer" skriver Socialstyrelsen (2010) att en stabil och permanent bostad, kompletterad med ett individuellt behovsanpassat stöd, är det bästa sättet att även på lång sikt motverka hemlöshet.


Ett antal svenska kommuner har idag startat upp försöksverksamheter för att arbeta utifrån Bostad först. När Stockholms stad nu kan utvärdera den första delen av sitt projekt är det med slutsatsen att utöka antalet lägenheter med det dubbla.

Även i Uppsala behöver vi ta ett helhetsgrepp på hemlöshetsproblematiken som utgår från aktuella och vetenskapligt beprövade metoder.

Mot den bakgrunden yrkar vi att Uppsala kommunfullmäktige beslutar

att kommunfullmäktige uppdrar till Nämnden för vuxna med funktionsbinder att inrätta en pilotverksamhet med Bostad först som modell.

  
Malena Ranch (MP)

  
Maria Gardfjell (MP)

UPPSALA KOMMUNSTYRELSE	
Ink.	2011-10-19
Diarienummer	KIN-2011-0585
	Aktbil 1

Handläggare  
Kjell HolmDatum  
2012-01-11Diarienummer  
VFN-2011-0175.63

UPPSALA KOMMUNSTYRELSE	
Ink.	2012 -01- 23
Diarienummer	KSN-2011-0585
	00   Arkiv 3

Kommunstyrelsen

## Yttrande över motion från Malena Ranch och Maria Gardefjell (MP) om införande av pilotverksamhet enligt Bostad först-modellen mot hemlöshet i Uppsala Kommun, d nr KSN-2011-0585

Nämnden för hälsa och omsorg (NHO) har tagit del av motionen och har följande synpunkter att anföra. Bostad först-modellen har införts i vissa kommuner i landet som ett innovativt försök att komma tillrätta med hemlöshetsproblematik. Erfarenheter från försöksverksamhet i Stockholms stad visar på positiva resultat som bidragit till ökad boendestabilitet för målgruppen. En preliminär analys visar även på en viss kostnadsminskning jämfört med den mer traditionella kombinationen av boende och behandling.

I Uppsala har, i likhet med flertalet av landets större kommuner, utvecklats en form av sekundär bostadsmarknad med tillämpning av sociala kontrakt, övergångslägenheter etc. Parallellt med detta har även utvecklats en trappstegsmodell för personer med missbruks- och hemlöshetsproblematik i kombination.

NHO sympatiserar med synsättet att en egen bostad ska ses som en grundläggande mänsklig rättighet som inte villkoras i form av exempelvis krav på medverkan i behandling. Nämnden ser även klara fördelar med att komma bort från en sekundär bostadsmarknad med risk för klientifiering av människor vilkas egentliga problem är att de saknar bostad.

Även om bostad först-modellen skiljer sig från det system för omhändertagande av hemlösa som byggts upp i Uppsala ser inte nämnden att metoderna i sig behöver vara oförenliga. Det som framför allt skiljer är den tydliga åtskillnaden mellan boendet å ena sidan och stöd/behandling å andra sidan. Modellen kan dock vid behov kombineras med flera olika typer av stödinsatser i form av bland annat boendestöd i syfte att främja rehabilitering och

kvarboende. Eftersom det finns ett brett utbud av öppna stödinsatser och boendestöd uppbyggt i kommunen bör bostad först-modellen vara möjlig att kombinera med befintliga stödinsatser.

Nämnden har fått i uppdrag av kommunfullmäktige att skapa ett så kallat halvvägshus i Uppsala. I samband med att personen vistas på halvvägshuset ska personen få en bostad som den gradvis flyttar in i och därefter får behålla. Därigenom slipper personen flytta mellan olika lägenheter i en "trappa". Samtidigt behandlas personen för sitt beroende.

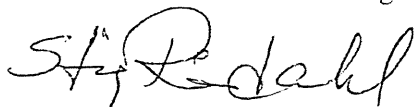
Enligt socialstyrelsens gällande riktlinjer vid behandling av missbrukare med psykisk ohälsa och hemlösa missbrukare är det viktigt att såväl missbruk som psykisk ohälsa och andra livsproblem behandlas samtidigt. Detta talar för att även bostadsproblemet bör lösas om behandlingen ska ha önskad effekt.

En betydande del av de hemlösa lider av olika former av psykisk ohälsa. Om "bostad först" ska fungera är det därför viktigt att Uppsala kommun och landstingets psykiatridivision samverkar med denna modell som grund.

Nämnden ser i grunden positivt på tanken att frigöra socialtjänsten från hanteringen av den sekundära bostadsmarknaden och att helt återföra frågan till bostadsföretagen. Det system som förespråkas i motionen är dock i hög grad beroende av bostadsföretagens beredvillighet att upplåta bostäder för ändamålet. Den målgrupp som avses i motionen består ofta av skuldsatta personer som kanske tidigare diskvalificerat sig i förhållande till hyresvärdar genom att inte sköta hyresbetalningar eller varit störande i förhållande till omgivningen.

Tidigare erfarenheter visar att bostadsföretagen i kommunen ser restriktivt på att upplåta lägenheter till denna målgrupp. Detta inkluderar kommunens dominerande aktör, det av Uppsala kommun ägda Uppsalahem AB. En direkt förutsättning för att kunna tillämpa en bostad först-modell är därför en utökad kvot av bostäder för upplåtelse samt en mer flexibel hållning till att godkänna personer med belastning i form av t ex betalningsanmärkningar som hyresgäster. För att förverkliga en bostad först-modell i Uppsala krävs därför att fullmäktige ger tydliga ägardirektiv till de av kommunen ägda bostadsföretagen som stödjer förverkligandet av motionens intentioner.

Nämnden för hälsa och omsorg



Stig Rådahl  
Ordförande



Annie Arkeback-Morén  
sekreterare

**SAMMANTRÄDESPROTOKOLL**

Sammanträdesdatum: 2012-01-11

## § 13

**Yttrande till kommunstyrelsen över motion från Malena Ranch (MP) och Maria Gardfjell (MP) om införande av pilotverksamhet enligt Bostad först-modellen mot hemlöshet i Uppsala kommun  
VFN-2011-0175.63****Beslut**

Nämnden för hälsa och omsorg beslutar

att avge reviderat yttrande till kommunstyrelsen.

**Reservationer**Liza Boëthius (V) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yttrande enligt **bilaga 4**.Malena Ranch (MP), Fredrik Leijerstam (MP), Eva Christiernin (S), Ove Hjorth (S), Jonny Husén (S), och Yasmin Hussein (S) reserverar sig enligt särskilt yttrande/ersättaryttrande **bilaga 5**.**Ärendet**

Förslag till skrivelse föreligger 2011-12-19 från kontoret för hälsa, vård och omsorg.

Kommunstyrelsen hemställer om nämndens yttrande i rubricerat ärende. I förslaget till yttrande framhålls att Bostad först-modellen bör vara möjlig att kombinera med de stödinsatser i form av bl a boendestöd som byggts upp i kommunen. Modellen förutsätter dock en utökad kvot av bostäder till målgruppen samt en positiv hållning från bostadsmarknaden företrädd av bl a de kommunala bostadsföretagen.

**Yrkande**Ordföranden Stig Rådahl (M) yrkar på ändringar i yttrandet enligt **bilaga 3**.

Jonny Husén (S) yrkar med stöd av Eva Christiernin (S), Ove Hjorth (S) och Malena Ranch (MP) bifall till ordförandens ändrings- och tilläggsyrkande.

Liza Boëthius (V) yrkar på ett nytt yttrande enligt eget förslag i **bilaga 4**.

Malena Ranch (MP) yrkar med stöd av Jonny Husén (S), Eva Christiernin (S), och Ove Hjorth (S), att det i yttrandet ska påtalas att motionen ska bifallas då nämnden ser positivt på intentionen.

Justerandes sign



Utdragsbestyrkande

**SAMMANTRÄDESPROTOKOLL**

Sammanträdesdatum: 2012-01-11

**Beslutsgång**

Ordföranden ställer först proposition på Malena Ranchs (MP) yrkande och Liza Boëthius (V) yrkande och finner bifall för Malena Ranchs yrkande.

Därefter ställer ordföranden proposition på eget yrkande med föreslagna ändringar och Malena Ranchs yrkande och finner att nämnden beslutar i enlighet med ordförandens yrkande.

Votering begärs och verkställs. Den som röstar för ordförandens yrkande om bifall till liggande förslag med tillägg, röstar ja, och den som röstar för Malena Ranchs (MP) yrkande om bifall till motionen röstar nej.

Ja-röster avges av Gunvor Nicander-Ekström (M), Inger Liljeberg-Kjelsson (M), Benny Lindholm (FP), Barbro Möller (C), Martin Wisell (KD) och Stig Rådahl (M).

Nej-röster avges av Eva Christiernin (S), Ove Hjorth (S), Jonny Husén (S), Malena Ranch (MP) och Liza Boëthius (V).

Med 6 ja-röster mot 5 nej-röster beslutas i enlighet med ordförandens yrkande.

Justerandes sign



Utdragsbestyrkande



(Bilaga 3, § 13, nämnden för hälsa och omsorg 2012-01-11)

### Ändringar i 3.07 Bostad-först

Sid 1, tredje stycket: Stryk "på den ordinarie bostadsmarknaden".

Lägg till texter (på lämplig plats):

Nämnden har fått i uppdrag av kommunfullmäktige att skapa ett s k halvvägshus i Uppsala. I samband med att personen vistas på halvvägshuset ska personen få en bostad som den gradvis flyttar in i och därefter får behålla. Därigenom slipper personen flytta mellan olika lägenheter i en "trappa". Samtidigt behandlas personen för sitt beroende.

Enligt Socialstyrelsens gällande riktlinjer vid behandling av missbrukare med psykiskt ohälsa och hemlösa missbrukare är det viktigt att såväl missbruk som psykiskt ohälsa och andra livsproblem behandlas samtidigt. Detta talar för att även bostadsproblemet bör lösas om behandlingen ska ha önskad effekt.

En betydande del av de hemlösa lider av olika former av psykisk ohälsa. Om "bostad först" ska fungera är det därför viktigt att Uppsala kommun och landstingets psykiatridivision samverkar med denna modell som grund.

2012-01-11

(Bilagor 4, 8, 13, nämnden för hälsa och omsorg 2012-01-11)

## NHO 12 01 11 – Ärende 3.07 - Bostad Först

### Reservation till förmån för eget yttrande:

#### Yttrande till kommunstyrelsen över motion från Malena Ranch och Maria Gardfjell (MP) om införande av pilotverksamhet enligt Bostad först-modellen mot hemlöshet i Uppsala kommun.

Att ha en bostad är en social och mänsklig rättighet. Ingen människa skall behöva vara bostadslös eller hemlös. Hemlösheten ser olika ut för olika personer, från någon som bor hemma hos föräldrarna till en uteliggare. Att det finns människor som idag är det beror på olika orsaker, bl a strukturella i form av för få bostäder och en i många fall inte fungerande bostadsmarknad. Men det finns också individuella orsaker. Hemlöshet är ett komplext problem som drabbar människor med vitt skilda bakgrunder och förutsättningar. Hemlöshetsfrågan måste alltså tacklas på många olika sätt – med målet att alla skall få en egen bostad, ha möjlighet att behålla den och också leva ett liv med full tillgång till sina egna resurser, klara sig själva i så stor utsträckning som möjligt och med så litet stöd av samhället som möjligt.

1. En del är bostadslösa för att det inte finns bostäder – här är det bostadsbyggande och bostadspolitiska åtgärder som måste till.
2. En del har blivit av med sin bostad för att det varit störande eller för att det inte klarat av att betala sin hyra, trots att de haft inkomster. Om de önskar samhällets hjälp med bostad, vad skall vi då erbjuda dem så att de klarar ett boende i framtiden?
3. När det gäller personer med en psykisk funktionsnedsättning, eller missbrukare där den psykiska funktionsnedsättningen föregår missbruket, är det ett mycket svårt och komplext problem och dessa personer kan behöva ett stöd långt fram i tiden, kanske livslångt. För en hemlös person med denna problematik har det i Uppsala visat sig framgångsrikt att först bo i någon form av internat, för att få en tids vila och återhämtning innan de fått en bostad.
4. Men en stor del av de hemlösa är personer med en beroendeproblematik. Många har idag även psykiska svårigheter, men de är en funktion av att de har varit så illa fram med sig själva och sina liv i missbruket och de klingar av efter att de tillfrisknat från sitt beroende. De har en möjlighet att med rätt insatser från samhället nå dit hän att de klarar sig helt själva. Men då måste man ta hänsyn till vad beroendet gör med människans förmåga att fatta bra beslut, att göra bra val för sig själv. De måste initialt erbjudas att ta itu med sitt grundproblem – beroendet – inte konsekvenserna av detta i form av bland annat hemlöshet. Detta bör ske parallellt med ett boende. Ett stöd är ej tillräckligt för att tillfriskna från sitt beroende. Det är på grund av detta Uppsala kommun beslutat att införa ett halvvägshus. Till detta behövs bostäder. Det är vägen till tillfrisknande för människor med beroendeproblematik. "Bostad först-modellen" kan sägas ha prövats under många år. Men det har ej lett till någon förbättring för den enskilde. Oftast har de blivit av med bostaden för att de inte tagit itu med grundproblemet – beroendet.

Då hemlöshetsfrågan berör fler nämnder menar NHO att kommunfullmäktige måste besluta att tillsätta en utredning där hemlöshetsfrågan utredes i hela sin komplexitet. Hitintills har det skett lite insatser här och där ofta i form av sk brandkårsutryckningar, när frågan uppmärksammats i pressen. Därefter kan ställning tas till om Bostad först-modellen kan passa någon grupp eller enskild där det finns en målsättning med boendet och att man just genom Bostad först-modellen når denna målsättning.

Uppsala 11 januari 2012

Liza Boëthius (V)

(Bilaga 5, § 13, nämnden för hälsa och omsorg 2012-01-11)

**Särskilt yttrande ärende 3.07 Yttrande till kommunstyrelsen över motion av Malena Ranch (MP) och Maria Gardfjell (MP) inför pilotverksamhet av Bostad först-modellen mot hemlöshet i Uppsala**

Vi är i stort sett nöjda med det yttrande som nämnden för hälsa och omsorg (NHO) beslutade att skicka till kommunstyrelsen. Det visar på den komplexitet som hemlösheten innebär. Orsakerna till hemlösheten varierar, därmed också lösningarna.

Vi yrkade på att nämnden skulle ställa sig positiv till motionen, genom en skrivning i yttrandet om att nämnden inte ser några hinder till att motionen bifalls. Vi menar att bostadsforskning liksom Socialstyrelsens rekommendationer är tydliga – att införa en pilotverksamhet av Bostad först som modell i arbetet mot hemlöshet skulle kunna vara ett bra sätt att arbeta förebyggande och nå grupper som idag har stora problem att nå målet om en egen bostad.

I sin kunskapsöversyn "En fast punkt. Vägledning om boendelösningar för hemlösa personer" skriver Socialstyrelsen (2010) att en stabil och permanent bostad, kompletterad med ett individuellt behovsanpassat stöd, är det bästa sättet att även på lång sikt motverka hemlöshet. Även i sammanställningen av hemlöshet som presenterades av Socialstyrelsen i januari 2012 framhålls Bostad först som en möjlig lösning för delar av problematiken. Mot den bakgrunden menar vi att NHO kan visa en tydlig viljeinriktning att införa en pilotverksamhet av Bostad först.

*Malena Ranch (MP)*

*Fredrik Leijerstam (MP)*

*Eva Christiernin (S)*

*Ove Hjort (S)*

*Jonny Husén (S)*

*Yasmin Hussein (S)*

502 5/11

**Nr 96 Motion av Erik Pelling m fl (samtliga S) samt Johan Lundqvist m fl (samtliga MP) om arkitekturpolitik för ett Uppsala i tiden KSN-2011-0525**

Kommunfullmäktige

*Förslag till beslut*

*Kommunstyrelsen* föreslår kommunfullmäktige besluta

att uppdra till plan- och byggnadsnämnden att i samråd med gatu- och samhällsmiljönämnden genomföra en förstudie enligt föredragningen för avrapportering senast 2013, samt

att därmed besvara motionen.

Marlene Burwick, Erik Pelling, Ulrik Wärnsberg, Hilde Klasson (alla S), Maria Gardfjell, Rickard Malmström (båda MP) och Ilona Szatmari Waldau (V) reserverar sig till förmån för bifall till motionen.

Uppsala den 2 maj 2012  
På kommunstyrelsens vägnar

**Fredrik Ahlstedt/Astrid Anker**

I avgörandet deltagande: Fredrik Ahlstedt, Cecilia Forss, Liv Hahne, Magnus Åkerman (alla M), Cecilia Hamenius, Peter Nordgren (båda FP), Stefan Hanna (C), Ebba Busch (KD), Marlene Burwick, Erik Pelling, Ulrik Wärnsberg, Hilde Klasson (alla S), Maria Gardfjell, Rickard Malmström (båda MP) och Ilona Szatmari Waldau (V).

Dessutom närvarande: Mats Gyllander, Christopher Lagerqvist, Andreas Bergman, Simone Falk (alla M), Karin Ericsson (C), Bengt Westman, Irene Zetterberg, Milischia Rezai (alla S) och Emma Wallrup (V).

*Ärendet*

Erik Pelling m fl (samtliga S) samt Johan Lundqvist m fl (samtliga MP) har i motion väckt den 26 september 2011, yrkat att kommunfullmäktige i ett brett samråd med kommuninvånarna utarbetar en sammanhållen arkitekturpolitik med tydliga mål och riktlinjer för Uppsalas stadsutveckling. Motionen återges i *ärendets bilaga 1*

*Remissbehandling*

Ärendet har remissbehandlats. Remissvar har lämnats av byggnadsnämnden (*bilaga 2*), gatu- och trafiknämnden (*bilaga 3*) samt fritids- och naturvårdsnämnden (*bilaga 4*) samt.

Byggnadsnämnden (BNN) och gatu- och trafiknämnden (GTN) anser båda att förslaget är intressant men att underlaget för beslut är otillräckligt och att de nämnder som ansvarar för samhällsbyggnad och utformning av de offentliga rummen bör få i uppdrag att utreda frågan vidare.

Byggnadsnämnden anför vidare att en sådan utredning bör redovisa vilka vägval som behöver göras samt vilka möjligheter en arkitekturpolitik ger, genom att inhämta erfarenheter från andra städer. Det krävs enligt nämnden en stor arbetsinsats för att ta fram en "arkitekturpolicy". BNN redovisar att det i Uppsala finns en praxis som utvecklats under lång tid, men som inte kodifierats i något samlat dokument. BNN föreslår att motionen avslås. Ledamöterna för S, V och MP har avgivit *reservation*.

Fritids- och naturvårdsnämnden (FNN) anför att parker, landskap, stadsnatur, torg och gårdsmiljöer i staden kommer att få en allt mer betydelsefull roll i den tätande staden. Deras utformning är avgörande för hur många funktioner de kan fylla. En arkitekturpolitik bör utformas som ett komplement till översiktsplanen. Där översiktsplanen säger att de offentliga rummen ska utformas med hög arkitektonisk standard så ska en arkitekturpolicy säga *hur* men utan att styra mot en likriktning.

### *Föredragning*

Kommunstyrelsen ser för egen del att det i motionen föreslagna innehållet i arkitekturpolitiken har en betydligt bredare ansats än det rent gestaltningsmässiga. Det som föreslås ligger till stor del väl i linje med de ambitioner som uttalas i gällande styrdokument: ökat inslag av konkurrens och arkitekttävlingar i samband med exploatering av utvecklingsområden (FSN:s riktlinjer för markanvisningar); tydliga riktlinjer för hållbart byggande och energieffektiva bostäder (ÖP2010, även följduppdrag att utarbeta hållbarhetsprogram); nya metoder för att bättre förankra och öka kunskapen om stadsutvecklingen bland Uppsalaborna ("öka de boendes delaktighet och inflytande", IVE 2012-2015). Det fjärde exemplet på inslag – systematiska utvärderingar av större projekt – saknar dock motsvarighet i styrdokument och uppdrag.

Allt fler städer tar fram arkitekturpolicies eller motsvarande. Med Uppsalas utvecklingstakt behövs styrdokument som ökar tydligheten i villkor för förändringar i stadsbygden, som har legitimitet genom väl genomförda processer samt bidrar till ökad kvalitet. Huruvida en "sammanhållen arkitekturpolitik" är ett sådant inslag kan inte avgöras utan åtminstone en begränsad förstudie. Den bör fokusera på lämplig avgränsning av sakfrågor och beslutsnivå samt på vilken arbetsinsats som krävs och vilken nytta kan vara – med utgångspunkt i erfarenheter från omvärlden och förhållandena i Uppsala.

Det är lämpligt att plan- och byggnadsnämnden får kommunfullmäktiges uppdrag att göra en sådan förstudie i samråd med gatu- och samhällsmiljönämnden. Förstudien kan då finnas med som ett underlag inför samlade överväganden våren 2014 kring översiktsplanens aktualitet och vilka strategiska sakområden som är särskilt viktiga att vidareutveckla arbetssätt kring.

### *Ekonomiska konsekvenser*

Utredningens omfattning begränsas så att den kan genomföras inom befintlig budget

UPPSALA KOMMUNSTYRELSE	
Ink.	2011 -09- 27
Diarienum	USN-2011-0525
	00 Akbil. 1

## Motion till Uppsala kommunfullmäktige

# Arkitekturpolitik för ett Uppsala i tiden

Uppsala kommun växer. Snart passerar vi två hundra tusenstreck. Det är fantastiskt att så många människor vill bo och leva i vår stad. Även antalet turister som vill upptäcka och lära sig mer om Uppsala ökar, vilket är mycket positivt inte minst utifrån näringslivssynpunkt. Det finns mycket att vara stolt över när det gäller Uppsalas stadsmiljö och samhällsliv, men aktiviteterna för att ständigt förbättra och utveckla kommunen får inte stanna av.

Vi vill bidra till att Uppsala fortsätter att utvecklas på ett attraktivt sätt och möjliggöra för fler att leva urbant, modernt och hållbart. Köpenhamn är en stad som kan tjäna som inspiration i det arbetet. Danmarks huvudstad har hittat en framgångsrik form för stadsutveckling som bidragit till att man har uppfört byggnader som gett internationell lyskraft. Det rör sig inte bara om prestigebyggen såsom Konserthuset och Kungliga teatern, utan också bostadshus som Bjerget och andra moderna, urbana stadsdelar. Konceptet bygger på en aktiv arkitekturpolitik med ett gemensamt beslutat styrdokument som tydliggör både för medborgare och för byggherrar hur kommunen ser på stadsutveckling och nybyggnation. Bland annat betonas vikten av att nya områden och byggnader utformas i konkurrens där arkitektbyråer, stora som små, nationella som internationella, unga som äldre, får vara med och tävla om utformningen av nya miljöer.

Ett andra inslag i arkitekturpolitiken är att staden ska lära av sina misstag. Arkitekturpolitiken kräver därför att nybyggda områden och byggnader systematiskt utvärderas. Kommunen ska skaffa sig information om exempelvis huruvida nya stadsrum uppskattas, om det blev rätt antal P-platser och huruvida de arkitektoniska greppen uppfyller kraven på social och miljömässig hållbarhet, energieffektivisering och funktionalitet.

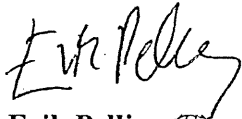
Ett tredje inslag i arkitekturpolitiken är att öka den folkliga förankringen när nya områden planeras, bland annat genom att bjuda in invånarna till diskussioner, workshops, stadsvandringar m.m. i ett tidigt skede inför förändringar i stadsutvecklingen. Invånarna har rätt att få veta vad som är på gång i deras stad utan att behöva gräva ner sig i protokoll och planbeskrivningar. Om människor tidigt informeras så att de slipper bli tagna på sängen av ett stort byggprojekt ökar också förutsättningarna för en konstruktiv och kvalificerad dialog om stadsutvecklingen.

Vår utgångspunkt är att vi ska värna om Uppsalas egenart – staden på slätten med domkyrkan och slottet som särskilt utmärker sig i siluetten. Men Uppsala får heller inte bli musealt. Kraften i både bevarande och förnyande ska tas tillvara. Här ska både äldre invånare och nytillkomna invånare känna sig hemma och uppleva att de är delaktiga i stadens utveckling. Därför vill vi att Uppsala kommun utvecklar en arkitekturpolitik för stadsutvecklingen. Tydliga mål och riktlinjer för stadsutveckling ska slås fast i samråd med kommuninvånarna.

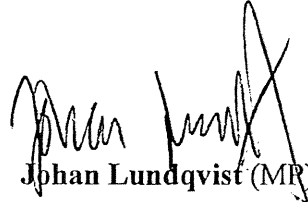
En arkitekturpolitik för Uppsala får gärna hämta inspiration från Köpenhamns koncept. Ett ökat inslag av arkitekttävlingar kan vara ett sätt att få en större variation i byggandet. Nya större byggnationer och bostadsområden skulle kunna bli föremål för en uppföljning som sedan ligger till grund för kommande byggprojekt. Tydligare riktlinjer för hållbart byggande och energieffektiva bostäder borde även det utgöra ett viktigt inslag i arkitekturpolitiken. Kommunen bör även hitta nya metoder för att bättre förankra och öka kunskapen om stadsutvecklingen bland Uppsalaborna.

**Vi föreslår därför Uppsala kommunfullmäktige besluta:**

*att* i ett brett i samråd med kommuninvånarna utarbeta en sammanhållen arkitekturpolitik med tydliga mål och riktlinjer för Uppsalas stadsutveckling.



**Erik Pelling (S)**



**Johan Lundqvist (MP)**



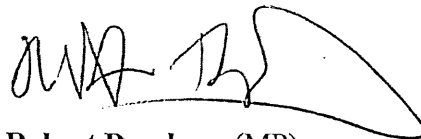
**Caroline Andersson (S)**



**Maria Gardfjell (MP)**



**Monica Östman (S)**



**Robert Damberg (MP)**

Handläggare  
Torsten LivionDatum  
2011-12-15Diarienummer  
2011/30111

Kommunstyrelsen

UPPSALA KOMMUNSTYRELSE	
Ink.	2011 -12- 21
Diarienum	KSN-2011-0525
	00 Arkbil 4

## Remiss: Motion om arkitekturpolitik för ett Uppsala i tiden

KSN-2011-0525

### SAMMANFATTNING

I en motion till kommunfullmäktige har föreslagits att en arkitekturpolitik ska utarbetas med mål och riktlinjer för Uppsalas stadsutveckling. Byggnadsnämnden anser att förslaget är intressant i sina stora drag, men att underlaget är otillräckligt för att besluta enligt förslaget, och att motionen därför bör avslås. De nämnder som ansvarar för samhällsbyggnad och utformningen av de offentliga rummen bör få i uppdrag att utreda frågan vidare i en förstudie.

Utredningen bör redovisa vilka vägval som skulle behöva göras, och vilka möjligheter en arkitekturpolicy ger. Beslutsunderlagets grund bör vara en vidare omvärldsanalys där lärdomar dras av svenska och internationella exempel. Det bör framgå vilken inverkan arkitekturpolicier har fått på stadsbyggnadsprocesserna i andra städer, och i vilken grad de gett positiva resultat för de byggda miljöerna och städernas ekonomiska utveckling.

### BAKGRUND

#### Förslaget

I en motion till kommunfullmäktige har Erik Pelling m fl (samtliga S) samt Johan Lundqvist m fl (samtliga MP) föreslagit att kommunfullmäktige ska besluta att i ett brett samråd med kommuninvånarna utarbeta en sammanhållen arkitekturpolitik med tydliga mål och riktlinjer för Uppsalas stadsutveckling. Förslaget är inriktat på att Uppsala ska fortsätta utvecklas på ett attraktivt sätt och möjliggöra för fler att leva urbant, modernt och hållbart. Vidare ska nybyggnation utvärderas systematiskt för att kommunen ska lära av sina misstag. Slutligen är syftet att stadsutvecklingens folkliga förankring ska ökas.

#### *Arkitekturby København – Köpenhamns arkitekturpolicy*

I motionen lyfts Köpenhamns utveckling fram som ett positivt exempel. Danmark har de senaste decennierna hållit en relativt hög arkitektur- och designprofil. En nationell arkitekturpolicy formulerades i programmet *Arkitekturturnation Danmark* från 2007, ett arbete där Köpen-



hamns kommun deltog. I det nationella programmet uppmanas de danska kommunerna att formulera sin egen lokala arkitekturpolicy.

Den nuvarande köpenhamnska arkitekturpolicyn heter *Arkitekturby København* och antogs 2009. I den förs resonemang om Köpenhamns egenart, vilka arkitektoniska värden som ska främjas, målinriktning för stadsrummen samt verktyg såsom arkitektävlingar, samarbetsformer och utvärderingsmetoder

### **Tidigare ställningstaganden i Uppsala**

I Uppsala finns en praxis för stadsbyggandet och arkitekturen, som har utbildats under lång tid och utvecklas fortlöpande inom kommunfullmäktiges och de berörda nämndernas verksamhet. Den genomförs i vardagens möten mellan byggherrar, arkitekter, tjänstemän och politiker. Något samlande dokument finns inte idag som formulerar den politiska viljeinriktningen på arkitekturområdet och tydligt kommunicerar den mot allmänhet, fastighetsägare och förvaltningar. Däremot finns ett antal dokument och riktlinjer antagna på olika detaljnivåer, som får sin tolkning i det praktiska arbetet.

Översiktsplanen behandlar den byggda miljöns utformning just översiktligt, bland annat i kapitlet "Stadskärnan och innerstaden", "Stadsstråk och kärnområden", avsnittet *Utformning av den byggda miljön* respektive i kapitlet "Genomförande och uppföljning" under rubriken *Park, natur, offentliga rum*. Även avsnittet *Kulturmiljö* anknyter till ämnet.

I kommunfullmäktiges *IVE 2012–2015* (Inriktning, verksamhet, ekonomi) finns inriktningsmål som mer eller mindre har bäring på arkitektur- och stadsbyggnadsfrågor, såsom förtätning, principer om livscykelkostnad, hållbarhet och en inbjudande gestaltning av gaturummets miljö, stadens torg, platser och parker.

Ett inriktningsdokument för stadens utemiljö antogs av kommunstyrelsen 2009, *Handlingsplan för Uppsalas stadsrum*. Dokumentet togs fram i samarbete mellan Uppsala kommun och näringslivet i form av Uppsala City/Vi i Stan AB. Tre stadsutvecklingsprojekt lyfts fram, som bedrivs i samverkan mellan näringsliv, fastighetsägare och kommunen: stråket Vaksalagatan/Drottninggatan, Fyristorg och Dragarbrunnsgatan.

För stadsutvecklingsprojekt som de som nämns ovan, tas gestaltningsprogram fram som kan vara förhållandevis detaljerade. De fyller bland annat funktionen att fastslå en ambitionsnivå för gaturummet i samarbetsprojekt med näringsliv och fastighetsägare. Ett exempel är programmet *Dragarbrunnsgatan. Kvaliteter i stadsbilden och gestaltningsprinciper*, som ligger till grund för den pågående kvalitetshöjningen för Dragarbrunnsgatan med tvärgator.

### **STÄLLNINGSTAGANDE**

Byggnadsnämnden delar förslagsställarnas önskemål om att Uppsala ska utvecklas på ett attraktivt sätt och möjliggöra för många att leva ett urbant och modernt liv, i en långsiktigt hållbar stadsmiljö. Att en övergripande arkitekturpolicy skulle kunna ingå i verktygslådan för att uppnå sådana mål, är en tanke som återfinns i många länder och kommuner. I Sverige har ett tiotal kommuner någon form av arkitekturpolicy, och ett trettiotal överväger att utarbeta en, enligt en undersökning som gjorts av Sveriges Arkitekter.

Samtidigt är det uppenbart att en policy kan se ut på många olika sätt och betona olika frågor. Malmös arkitekturpolicy *Karaktär Malmö* till exempel, har en annan inriktning, utformning och omfattning än det motsvarande dokument som Stockholms stad är på väg att anta, *Arkitektur Stockholm*. Detaljnivån kan variera, liksom ambitionsnivån vad gäller geografiska fördjupningar. Här finns många vägval att göra redan i uppdragets förutsättningar.

SBK dnr 2011/30111 Remiss: Motion om arkitekturpolitik för ett Uppsala i tiden

För en kommun som överväger att inleda arbetet med att utveckla en arkitekturpolicy, är den viktigaste frågan om en sådan policy är ett verkningsfullt medel för att genomdriva en önskvärd politik. Den stora arbetsinsats som krävs för att utarbeta policyn, måste vara motiverad.

Byggnadsnämndens uppfattning är att förslaget är intressant i sina stora drag, men att underlaget är otillräckligt för att besluta enligt förslaget. Motionen bör därför avslås.

Byggnadsnämnden menar att de nämnder som ansvarar för samhällsbyggnad och utformningen av de offentliga rummen bör få i uppdrag att utreda frågan vidare i en förstudie. Utredningen bör redovisa vilka vägval som skulle behöva göras, och vilka möjligheter en arkitekturpolicy ger. Underlagets grund bör vara en vidare omvärldsanalys där lärdomar dras av svenska och internationella exempel. I en sådan omvärldsspaning bör ingå vilken inverkan arkitekturpolicier har fått på stadsbyggnadsprocesserna i andra städer, och i vilken grad de gett positiva resultat för de byggda miljöerna och städernas ekonomiska utveckling.

Byggnadsnämnden



Liv Hahne  
ordförande



Bengt André  
stadsbyggnadsdirektör

**SAMMANTRÄDESPROTOKOLL**

Sammanträdesdatum

2011-12-15

Sida

5

§ 270

Diariennr: 2011/30111-1

**Remiss: Motion om arkitekturpolitik för ett Uppsala i tiden**

KSN-2011-0525

**Beslut**

Byggnadsnämnden godkänner förslagsskrivelsen och överlämnar densamma till kommunstyrelsen.

**Reservation**

Monica Östman (S), Robert Damberg (MP), Björn Engström (V), Jimmy Mattsson (S) och Kia Solid (S) reserverar sig till förmån för Monica Östmans yrkande.

**Sammanfattning**

Byggnadsnämnden anser att förslaget är intressant i sina stora drag, men att underlaget är otillräckligt för att besluta enligt förslaget, och att motionen därför bör avslås. De nämnder som ansvarar för samhällsbyggnad och utformningen av de offentliga rummen bör få i uppdrag att utreda frågan vidare i en förstudie.

Utredningen bör redovisa vilka vägval som skulle behöva göras, och vilka möjligheter en arkitekturpolicy ger. Beslutsunderlagets grund bör vara en vidare omvärldsanalys där lärdomar dras av svenska och internationella exempel. Det bör framgå vilken inverkan arkitekturpolicier har fått på stadsbyggnadsprocesserna i andra städer, och i vilken grad de gett positiva resultat för de byggda miljöerna och städernas ekonomiska utveckling.

**Yrkanden**

Monica Östman (S), med instämmande av Robert Damberg (MP) och Björn Engström (V) yrkar att i Sammanfattningen och i texten stryks "att motionen därför bör avslås".

Liv Hahne (M) yrkar bifall till föreliggande förslag.

**Beslutsgång**

Ordföranden ställer yrkandena under omröstning och finner att nämnden bifaller Liv Hahnes yrkande.



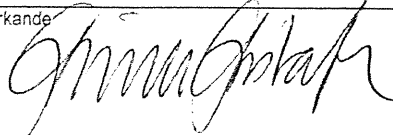
**Beslutsunderlag**

Tjänsteskrivelse

**Expedieras till**

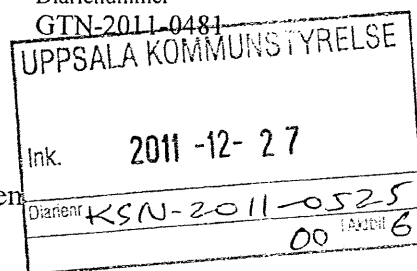
KS

Akten

Justerandens sign 		Utdragsbestyrkande 
--	---	--

Handläggare  
Karlsson TomDatum  
2011-12-13Diarienummer  
GTN-2011-0481

Kommunstyrelsen

**Yttrande över motion av Erik Pelling m.fl. (alla S) och Johan Lundqvist m.fl. (alla MP) om arkitekturpolitik för ett Uppsala i tiden, KSN-2011-0525****Sammanfattning**

I en motion till kommunfullmäktige föreslås att en arkitekturpolitik ska utarbetas med mål och riktlinjer för Uppsalas stadsutveckling. Gatu- och trafiknämnden anser att förslaget är intressant men att frågan måste utredas vidare i en förstudie innan ett sådant beslut fattas. Utredningen kan med fördel utföras av de nämnder som ansvarar för samhällsbyggnad och utformning och förvaltning av det offentliga rummet.

**Ärendet**

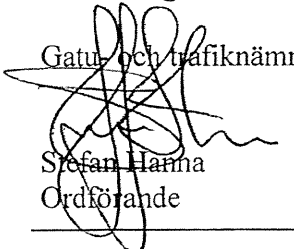
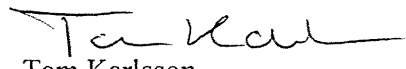
I en motion till kommunfullmäktige föreslås att en arkitekturpolitik ska utarbetas med mål och riktlinjer för Uppsalas stadsutveckling. I motionen lyfts Köpenhamns utveckling fram som ett positivt exempel. Danmark har en nationell arkitekturpolicy, som uppmanar de danska kommunerna att formulera sin egen lokala arkitekturpolicy.

I Sverige har ett tiotal kommuner en egen arkitekturpolicy men detaljeringsgraden varierar. I Uppsala finns sedan länge en utvecklad praxis för stadsbyggandet, översiktliga beskrivningar i Översiktsplan 2010 samt sektorsplaner och program. Ett samlat dokument saknas dock.

Gatu- och trafiknämnden anser att förslaget om en arkitekturpolicy är intressant men konstaterar att framtagande av en sådan kräver stora arbetsinsatser. Underlaget för ett beslut är inte tillräckligt. Därför förordar nämnden att det utförs en förstudie, som utgår från de lärdomar som kan dras från svenska och internationella exempel och i vilken mån policyerna haft inverkan på städernas utveckling.

Utredningen kan med fördel utföras av de nämnder som ansvarar för samhällsbyggnad och utformning och förvaltning av det offentliga rummet.

Gatu- och trafiknämnden

  
Stefan Hanna  
Ordförande  
Tom Karlsson  
Chef för gatu- och trafikkontoret

Handläggare  
Espmark HelenaDatum  
2011-12-19Diarienummer  
FNN-2011-0302

UPPSALA KOMMUNSTYRELSE	
Ink.	2011-12-22
Diarienummer	KSN-2011-0525
	00 AKTEN 5

Kommunstyrelsen

**Remiss: Motion av Erik Pelling med flera (alla S) om arkitekturpolitik för ett Uppsala i tiden, dnr KSN-2011-0525****Sammanfattning**

Park, landskap, stadsnatur, torg och gårdsmiljöer kommer att få en allt större betydelse i den tätare staden och deras utformning är avgörande för hur många funktioner de kan fylla. En arkitekturpolitik bör utformas som ett komplement till översiktsplanen. Där översiktsplanen säger *att* de offentliga rummen ska utformas med hög arkitektonisk standard så ska en arkitekturpolicy säga *hur* men utan att styra mot likriktning.

**Yttrande**

Arkitektur och formgivning är en del av vår kultur och samhällsutveckling och därmed en viktig demokratifråga. Hur de miljöer som vi lever och verkar i är gestaltade påverkar direkt vårt välbefinnande. Dagens och morgondagens planering och byggande måste också i alla avseenden utgå från kravet på hållbar utveckling.

Det finns sedan 1998 ett nationellt svenskt handlingsprogram för arkitektur, form och design, "framtidensformer", som antagits av Sveriges riksdag. Programmet utgår från alla människors rätt till en god miljö.

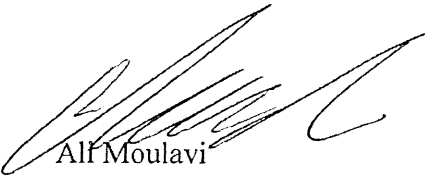
Tidningen Arkitekten har frågat Sveriges kommuner om de har en arkitekturpolicy och bara 10 kommuner av de 186 som svarat, har svarat ja. 15 % har planer på att utarbeta en arkitekturpolicy.

Park, landskap, stadsnatur, torg och gårdsmiljöer kommer att få en allt större betydelse i den tätare staden och deras utformning är avgörande för hur många funktioner de kan fylla. Investeringar i offentliga platser, befintliga såväl som nya, är långsiktigt lönsamma och bidrar aktivt till det hållbara stadsbyggandet. Parkernas ekonomiska betydelse för staden som attraktiv boplatz måste också lyftas fram och värderas i relation till deras skötselkostnader.

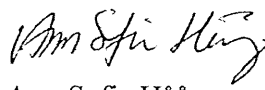


En arkitekturpolitik bör utformas som ett komplement till översiktsplanen. Där översiktsplanen säger *att* de offentliga rummen ska utformas med hög arkitektonisk standard så ska en arkitekturpolicy säga *hur* men utan att styra mot likriktning.

Fritids- och naturvårdsnämnden



Alf Moulavi  
Ordförande



Ann-Sofie Hååg  
Sekreterare

**Nr 97. Motion av Erik Pelling och Göran Svanfeldt (båda S) om att göra småskalig kommersiell trädgårdsodling möjlig i Uppsala KSN-2011-0610**

Kommunfullmäktige

*Förslag till beslut*

*Kommunstyrelsen* föreslår kommunfullmäktige besluta

att bifalla motionen, samt

att uppdra till gatu- och samhällsmiljönämnden att se över regelsystemet för lokal odling på kommunal mark i Uppsala.

Marlene Burwick, Erik Pelling, Ulrik Wärnsberg, Hilde Klasson (alla S) och Emma Wallrup (V) reserverar sig till förmån för att kommunfullmäktige ska besluta enligt arbetsutskottets förslag

att bifalla motionen,

att uppdra till gatu- och samhällsmiljönämnden att se över regelsystemet för lokal odling på kommunal mark i Uppsala för att kunna möta framtidens olika behov av stadsodling, samt

att uppdra till gatu- och samhällsmiljönämnden att i samverkan med berörda nämnder se över om de utpekade områdena för odling i Översiktsplanen är tillräckliga för att utveckla stadsodlingen i Uppsala.

Maria Gardfjell och Rickard Malmström (båda MP) reserverar sig enligt bilaga A

Uppsala den 2 maj 2012  
På kommunstyrelsens vägnar

**Fredrik Ahlstedt/Astrid Anker**

I avgörandet deltagande: Fredrik Ahlstedt, Cecilia Forss, Liv Hahne, Mats Gyllander (alla

M), Cecilia Hamenius, Peter Nordgren (båda FP), Stefan Hanna (C), Ebba Busch (KD), Marlene Burwick, Erik Pelling, Ulrik Wärnsberg, Hilde Klasson (alla S), Maria Gardfjell, Rickard Malmström (båda MP) och Emma Wallrup (V).

Dessutom närvarande: Christopher Lagerqvist, Andreas Bergman, Simone Falk (alla M), Karin Ericsson (C), Bengt Westman, Irene Zetterberg och Milischia Rezai (alla S).

*Ärendet*

Erik Pelling (S) och Göran Svanfeldt (S) har i en motion väckt den 31 oktober 2011 föreslagit att fritids- och naturvårdsnämnden får i uppdrag att se över regelsystemet för lokal odling på kommunal mark för att möjliggöra småskalig kommersiell trädgårdsodling i Uppsala. Se *ärendets bilaga 1*.

*Remissbehandling*

Motionen är remitterad till gatu- och samhällsmiljönämnden (GSN). Se *bilaga 2*.

GSN ställer sig positiv till att se över regelsystemet för lokal odling på kommunal mark. I samband med detta vill nämnden se över lämpliga lokaliseringar för främst småskaliga kommersiella trädgårdsodlingar. Nämnden poängterar vikten av att miljö- och hälsoskyddsnämnden, ur ett tillsynsperspektiv inkluderas vid försäljning av lokalt producerade livsmedel.

*Föredragning*

Stadsodling är ett begrepp som diskuteras allt mer. Det handlar dels om möjlighet till en utökad egenförsörjning, dels om att själv vara delaktig i produktionen av mat och på så sätt bestämma själv över hantering och produktion. Odling utan bekämpningsmedel och tillsammans med barn, där lärande blir en viktig del, är andra positiva effekter.

Flera svenska städer arbetar med att utveckla stadsodlingen. I Malmö har odlingar anlagts i parker, i Göteborg har sk storodlingsområden anlagts lite utanför staden. I Uppsala har ideel-

la krafter satt i gång ”Matparken” i Gottsunda. I det planerade området Östra Salabacke finns mark för trädgårdsodling med i diskussionerna för områdets utformning, initierat av byggföretagen.

Motionen angående stadsodling behandlar en viktig och aktuell fråga. Ett första steg att möta det ökade intresset och behovet av stadsodling skulle kunna vara att i enlighet med motionen se över regelsystemet för olika odlingsformer i Uppsala. Utifrån regelsystemöversynen bör även, som ett andra steg, de utpekade områdena i ÖP ses över för att klargöra om de är tillräckliga för att utveckla stadsodlingen i Uppsala.

#### *Ekonomiska konsekvenser*

Gatu- och samhällsmiljönämnden har att hantera de ekonomiska konsekvenser som en regelöversyn innebär inom gällande ekonomiska ramar.

#### *Bilaga A*

##### *Mp-reservation*

Miljöpartiet reserverar sig till förmån för bifall till förslaget från KSAU som innebär bifall till motionen. Lokal produktion av livsmedel ligger i tiden och Miljöpartiet skriver också under på att stadsnära livsmedelsproduktion måste främjas och regelverket utvecklas.

Visst måste kommunen ge utrymme för kommersiella stadsodlingar, men det är än viktigare att satsa på och utveckla fler gemensamma odlingar, efter modellen Matparken. Matparken i Gottsunda har varit framgångsrik på flera sätt. Det finns brister i infrastrukturen för de initiativ som redan startats. Det finns till exempel inte någon eldrift av vattenpumpen i Matparken, vilket kommunen borde kunna ordna. Det finns också stor anledning att främja och utveckla fler former av kolonilotter och välkomna mindre rabattodlingar i bostadsområden.

De kommersiella ”stadsodlingarna” bör i första hand ligga inom 1-3 mils omkrets runt staden. All form av småskalig jordbruksproduktion,

inte enbart grönsaksodling, bör främjas. Kommunen bör säkerställa att betesmarker i stadsnära naturområden och reservat betas så att naturvärdena kan upprätthållas. Här kan kommunen främja kontakter mellan jordbrukare och närboende så att de senare också involveras i produktionen. Stadsodlingar bidrar starkt till allmänintresset som folkhälsan, klimatet och människors livskvalitet.

Kommersiella odlingar i stadsmiljö klarar sig enbart med kraftigt subventionerade markkostnader – det är knappast en tillfällighet att det nästan inte finns några kvar. För att främja stadsnära odling måste också jordbruksmark bevaras långsiktigt och inte byggas.

Representanter för lokala matföretag i Uppsala har framhållit att en viktig aspekt av stadsodlingar är att synliggöra matens ursprung och därmed öka intresset för vilken mat vi stoppar i oss.

Visst kan markfrågan och regelverket vara ett problem, men det saknas också affärsutveckling på området. Det handlar om allt från att utveckla miljövänliga distributionssystem som lämpar sig för småskaliga producenter till kunskaper om vidareförädling och försäljning. Det finns exempel från andra städer i världen där företagsutveckling skett inom stadsodlingsområdet – till exempel kan nystartade småföretag bistå villaägare ta hand om över-skottsfrukt i trädgårdar, förädla och sälja, ofta med syfte att samtidigt stödja social verksamhet.

När kommunen ska stödja intensiv grönsaksodling är det också rimligt att kommunen ställer krav på ekologiska odlingsmetoder används på kolonilotter och odlingar på kommunens mark. Kommunen bör också kunna informera hur såväl odlare som villaägare får kunskap om hur man odlar ekologiskt.

Under diskussionen i kommunstyrelsen framkom från majoriteten att tjänstemännen skulle ha gett ett politiskt svar på motionen, och majoriteten strök därför de delar av att-



satserna i KSAUs förslag som handlade om stadsodling. Vi vill poängtera att stadsodling inte är ett politiskt begrepp, utan ett sätt att arbeta med modern stadsutveckling där gröna rum blir allt viktigare. Forskningsrådet Formas – Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande – stödjer exempelvis forskning om stadsodlingar. Det är beklämmande att de borgerliga partierna så enhälligt sluter upp för en linje där de vill hindra en intressant liten utvecklingsgren för den gröna näringen – nämligen stadsodlingar.



Uppsala  
socialdemokratiska  
kommunfullmäktigegrupp

UPPSALA KOMMUNSTYRELSE

2011 -10- 3 1

UN-2011-0610

00 Akad /

Uppsala 2011-10-25

Kommunfullmäktige i Uppsala

Motion till kommunfullmäktige

## Gör småskalig kommersiell trädgårdsodling möjlig i Uppsala!

Diskussionen om att i första hand av miljöskäl främja lokal odling har hitintills främst handlat om kommunens inköp av livsmedel, en i sig angelägen ambition. Den småskaliga livsmedelsförsäljningen på Fyris torg och Vaksala torg har för närvarande nog större symbolvärde än praktisk betydelse, men även det är viktigt. Samma gäller nystartade Bondens marknad vid Resecentrum, som har ett mera kvalificerat sortiment. Bondens marknad erbjuder samtidigt lokala entreprenörsdrivna mindre företag möjligheter att bredda sitt kundunderlag.

Vi har ingen uppfattning om hur stor konsumtionen är av främst grönsaker, frukt och bär från de många privata trädgårdarna och koloniområdena, men vi vet att mycket mer skulle kunna odlas där i händelse av starkt ökade livsmedelspriser eller livsmedelsbrist. Beträffande frukt och bär skulle även tillvaratagandet kunna förbättras – i sista hand skulle väsentligt mycket mer av all fallfrukt kunna samlas in och användas i biogasproduktionen.

Kolonistugeområdena tillkom för omkring hundra år sedan – för Uppsalas del startade det första området år 1907 efter en motion i Stadsfullmäktige. Syftet var både att erbjuda "svaga grupper" i samhället en möjlighet att själva bidra till ett förbättrat kosthåll, men även att erbjuda möjligheter till en aktiv fritid och en bättre utemiljö för inte minst barnen.

Odlingslotter i olika former har funnits i och kring staden ända sedan stadens tillkomst – längre tillbaka utgjorde odlingsland i anslutning till staden också en viktig del av "avlöningsystemet" för olika tjänster. För drygt trettio år sedan tog dåvarande Fritidsnämnden initiativ till tillkomsten av enkla odlingslotsområden på stadens mark, både på jordbruksmark och parkmark. Resultatet blev under loppet av några år ett tjugotal nya odlingslotsområden. Uppsala har sedan dess troligen varit den kommun som haft flest odlingslotter i förhållande till antalet invånare i själva staden.

Från början dominerades odlingslotterna helt av potatis, grönsaker och bärbuskar – det var en främst en äldre generation inflyttade till lägenheter i staden som tog chansen att kunna odla på det sätt de varit vana vid från barndomen. – I dag har odlingslotterna utvecklats i två riktningar, dels till trädgårdsliknande odling med



grönsaker, bärbuskar och ofta rikligt med blommor, dels på några områden – i varierande omfattning - till en systematisk intensivodling av grönsaker för försäljning.

De två odlingsformerna kan säkert ha en del att lära av varandra men det finns samtidigt klara motsättningar. Intensivodlingen drivs ofta med väsentligt större förbrukning av vatten och handelsgödsel och inte sällan med växthus och staket som strider mot kommunens regler för odlingslotterna. De kommersiellt inriktade odlarna har dessutom ofta i praktiken ett flertal lotter – även det i strid med kommunens regler. Samtidigt genererar den småskaliga kommersiella odlingen redan idag både sysselsättning och inkomster för en ansevärd grupp Uppsalabor.

Som framgår ovan har båda formerna av odling som den i dag bedrivs på odlingslotter ett berättigande, men en översyn av regler och regelsystem bör ske. Den naturliga lösningen är att kommunen vid sidan av nuvarande typ av odlingslotter erbjuder särskilda områden för stadsnära småskalig kommersiell trädgårdsodling. Arrendavtal, vattenförsörjning etc för dessa skulle då kunna anpassas till denna odlingsform. Medan konventionella odlingslotter med fördel ligger nära bostadsområdena skulle den nya typen av odlingsområden kunna ligga lite längre bort från staden och då också smidigare vara tillgängliga för transporter. Samtidigt skulle möjligheter öppnas för en ny angelägen form av lokalt entreprenörskap och ytterligare en form av lokalt livsmedelsproduktion möjliggöras. Vilka miljökrav som ska gälla måste tydligt anges.

Ett exempel på hur man kan göra är Göteborgs kommun. Där har man inrättat en ny typ av större kolonilotter som man kallar "storodlingsområden". Genom att olika grupper med olika odlingsbakgrund odlar tillsammans och kan sälja sina produkter till stans restauranger, saluhallar, torg och mataffärer hoppas man också uppnå en ökad integration.

**Med anledning av ovanstående föreslås kommunfullmäktige besluta:**

Att uppdra till Fritids- och naturvårdsnämnden att se över regelsystemet för lokal odling på kommunal mark för att möjliggöra småskalig kommersiell trädgårdsodling i Uppsala.

Socialdemokraterna

Erik Pelling

Kommunalråd (S)

Göran Svanfeldt

Ersättare i kommunfullmäktige (S)

Handläggare  
Johansson, Lars

Datum  
2012-01-31

Diarienummer

GSN-2012-0059

UPPSALA KOMMUNSTYRELSE	
Ink.	2012-02-23
U.S. NR	KSN-2011-0610
	00 PÅGÅEN 3

Kommunstyrelsen

**Yttrande över motion av Erik Pelling och Göran Svanfeldt (båda S) om att göra småskalig kommersiell trädgårdsodling möjlig i Uppsala, KSN-2011-0610**

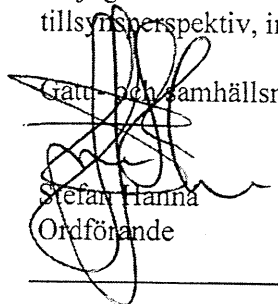
**Sammanfattning**


Gatu- och samhällsmiljönämnden ställer sig positiv till att se över regelsystemet för lokal odling på kommunal mark för att möjliggöra småskalig kommersiell trädgårdsodling i Uppsala. Nämnden anser att i samband med en översyn av regelsystemet bör en utredning genomföras som ser över lämpliga lokaliseringar för småskalig kommersiell trädgårdsodling. För att uppnå en långsiktigt hållbar stadsstruktur är det viktigt att skapa möjligheter till lokal produktion av livsmedel. Miljö- och hälsoskyddsnämnden bör, ur ett tillsynsperspektiv, inkluderas vid försäljning av lokalt producerade livsmedel.

**Ärendet**

Kommunstyrelsen har skickat en motion om småskalig kommersiell odling på remiss och önskar yttrande senast den 6 februari 2012. Motionen tar upp hur odlandet i stadens förändrats och att det idag har utvecklats i två riktningar, dels till trädgårdsliknande odling med grönsaker, bärbuskar och blommor, dels på några områden och i varierande omfattning till en systematisk intensivodling av grönsaker för försäljning. Den intensiva odlingen drivs delvis i strid mot kommunens regler för odlingslotter. Nämndens uppfattning är att detta är en korrekt beskrivning av hur det förhåller sig och att det finns skäl till en översyn av regelsystemet. Motionen tar även upp lokaliseringen av småskalig kommersiell odling och föreslår att denna typ av odling med fördel kan ligga längre från staden. Nämnden anser att vid en översyn av regelsystemet bör även en utredning genomföras som ser över lämpliga lokaliseringar för småskalig kommersiell trädgårdsodling och om dessa upplåtelseformer mer kan likställas med jordbruksarrenden. För att uppnå en långsiktigt hållbar stadsstruktur är det viktigt att skapa möjligheter till lokal produktion av livsmedel. Miljö- och hälsoskyddsnämnden bör, ur ett tillsynsperspektiv, inkluderas vid försäljning av lokalt producerade livsmedel.

Gatu- och samhällsmiljönämnden

  
Stefan Hanna  
Ordförande

  
Inger Tjäder  
Sekreterare

**Nr 98. Motion av Emma Wallrup (V) om att skicka ut ett informationsblad om klimatfrågan till hushållen i Uppsala kommun  
KSN-2011-0470**

Kommunfullmäktige

*Förslag till beslut*

*Kommunstyrelsen* föreslår kommunfullmäktige besluta

att besvara motionen med föredragningen i ärendet.

Marlene Burwick, Erik Pelling, Ulrik Wärnsberg, Hilde Klasson (alla S), Maria Gardfjell, Rickard Malmström (båda MP) och Emma Wallrup (V) reserverar sig till förmån för att kommunfullmäktige ska besluta

att ge kommunstyrelsen i uppdrag att köpa plats i Vatten och Avfall AB:s informationsblad till hushållen för information om klimatarbetet i kommunen.

Uppsala den 2 maj 2012  
På kommunstyrelsens vägnar

**Fredrik Ahlstedt/Astrid Anker**

I avgörandet deltagande: Fredrik Ahlstedt, Cecilia Forss, Liv Hahne, Mats Gyllander (alla M), Cecilia Hamenius, Peter Nordgren (båda FP), Stefan Hanna (C), Karin Ericsson (C), Marlene Burwick, Erik Pelling, Ulrik Wärnsberg, Hilde Klasson (alla S), Maria Gardfjell, Rickard Malmström (båda MP) och Emma Wallrup (V).

Dessutom närvarande: Christopher Lagerqvist, Andreas Bergman, Simone Falk (alla M), Bengt Westman, Irene Zetterberg och Milischia Rezai (alla S).

*Ärendet*

Emma Wallrup (V) har i en motion, väckt den 30 augusti 2011, föreslagit kommunfullmäktige att uppdra till kommunstyrelsen att

ordna så att ett hushållsutskick om klimatfrågan görs två gånger per år till hushållen i Uppsala kommun. Motionen återges i *bilaga*.

*Föredragning*

Uppsala kommun arbetar brett med klimatfrågan. Kommunstyrelsens uppdrag är att samordna, utveckla och synliggöra klimatarbetet. Synliggörandet är bland annat en strategi för att mobilisera den enskilde och civilsamhället i stort att ta sig an klimatutmaningen. Det görs på flera sätt idag: olika aktiviteter, samverkansprojekt och rådgivning, men även information direkt till media. Basen i kommunens informationsarbete är att synliggöra det egna klimatarbetet, men även påvisa goda exempel från andra aktörer i kommunen.

Först och främst ska uppsalaborna och -företagen, men även besökaren, kunna inhämta kunskap om kommunens klimatarbete och klimatmål. Den bärande tanken är att informationen ska uppfattas som meningsfull för den enskilde, organisationen eller företaget samt att motivera till aktivitet.

Den enskilde kan ta ansvar i såväl vardagslivet som i yrkeslivet. Den enskildes ansvar som privatperson och som konsument har fått stor uppmärksamhet i media, i informationskampanjer och den allmänna diskussionen. I mindre omfattning har ansvaret som medborgare och yrkesmänniska varit i fokus. Det är kommunens roll att lyfta fram helheten.

Kommunens klimatkommunikation är tredelad:

1) integrerad med den ordinarie verksamheten  
En del av kommunens organisation bedriver informationsarbete gentemot allmänheten kring miljö och klimat utifrån sitt verksamhetsansvar. Exempel på det är Uppsalahem AB som har utförlig miljöinformation på sin hemsida och också gör miljöaktiviteter för sina hyresgäster. Uppsala Vatten och Avfall AB bedriver informationsarbete och kampanjer kring källsortering. Andra nämnder och styrelser driver verksamhet där miljö- och klimat-aspekten skulle kunna tydliggöras bättre gentemot en extern målgrupp. Kommunens

olika nämnder och styrelser ska under devisen ”det ska vara lätt att göra rätt” forma sin verksamhet samt informera allmänheten om hur man kan leva miljösmart.

## 2) etablerade rådgivningsfunktioner

Uppsala kommun har en klimat- och energirådgivare vars målgrupp är allmänhet och små- och medelstora företag. Därutöver ger Konsumentrådgivningen viss miljöinformation.

## 3) initiativ på övergripande nivå som komplement och för helheten samt för särskilda satsningar

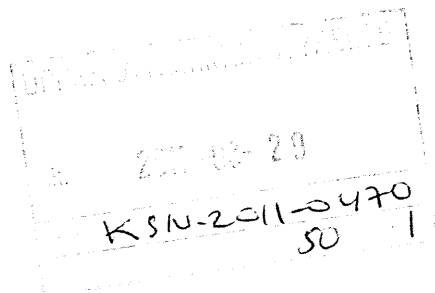
Kommunstyrelsens ledningsroll är att ta och uppmuntra initiativ samt bidra till den samordning som kan behövas. Kommunens klimatkommunikation ska visa helheten vad gäller klimatpåverkan genom transporter, bebyggelse och konsumtion för att främja en positiv utveckling. Prioriterade områden är där kommunen har lägst egen rådighet och där det individuella valet har störst betydelse. Exempel är lokala resor, semesterresor, livsmedel (konsumtion).

Det finns mycket information i samhället från föreningar, företag och media i klimatfrågan. Kommunens kommunikation förhåller sig till intensiteten och inriktningen i detta, och strävar efter en uppmuntrande och komplementär roll med ett helhetsperspektiv. Kommunen kommunicerar i partnerskap med andra aktörer för att öka genomslaget och arbeta kostnads-effektivt.

Att, som motionären föreslår, genom ett beslut i kommunfullmäktige fastslå en av många möjliga informationsvägar är inte lämpligt. I kommunstyrelsens uppdrag att samordna, utveckla och synliggöra klimatutmaningen ingår att planera och genomföra arbetet genom bland annat kommunikationsaktiviteter. I den löpande verksamheten väljs lämpliga aktiviteter och kanaler. Kommunstyrelsen har vidare i mars 2012, givit kommunledningskontoret i uppdrag att utveckla kommunikationsarbetet avseende miljömedvetna val för att möta medborgarnas engagemang. I det arbetet bör olika informationsvägar prövas där kostnader och effekter bedöms.

## *Ekonomiska konsekvenser*

Inga ekonomiska konsekvenser med föreliggande förslag.



Vänsterpartiet

Motion om att skicka ut ett informationsblad om klimatfrågan till hushållen i Uppsala kommun.

Mycket spridd information om klimatfrågan når hushållen. Budskapet är många gånger motsägelsefullt och trots att kommunen har tydliga klimatmål och det råder enighet om att vi ska arbeta mot klimatmålet så kan det uppfattas som att vi springer åt olika håll istället för att gemensamt arbeta för att nå målen i tid. Frågan är av så allvarlig karaktär att många känner sig desillusionerade och tycker att det händer för lite från politiskt håll och att alla andra människor i omgivningen kanske inte uppmärksammar frågan i den grad som behövs, för att det ska bli en tillräckligt stor och snabb omställning till ett klimatneutralt samhälle. Känslan av att vi arbetar gemensamt åt samma håll behöver ibland infinna sig för att människor ska känna att det är någon ide att ändra på sina vanor. Därför skulle det vara betydelsefullt att ha ett hushållsutskick där man presenterar kommunens klimatarbete och också vad hushållen kan göra för att bidra till en positiv utveckling. Det skulle kunna innehålla statistik på hur läget ser ut nu i kommunen och tydliga mål på hur vi med gemensamma åtgärder kan sänka utsläppen. Det skulle även kunna innehålla tydliga och bra exempel på vad som varit framgångsfaktorer i vår kommun samt i andra kommuner för att bidra till att växthusgasutsläppen minskat.

Jag föreslår därför att ge uppdrag till kommunstyrelsen att ordna så att

Ett hushållsutskick om klimatfrågan görs två gånger per år till hushållen i Uppsala kommun.

Emma Wallrup (V)  
Emma Wallrup (V)

**Nr 99. Motion av Erik Pelling (S)  
om att inrätta ett mobilitetskontor  
för ett hållbart resande i Uppsala  
KSN-2011-0245**

Kommunfullmäktige

*Förslag till beslut*

*Kommunstyrelsen* föreslår kommunfullmäktige besluta

att avslå motionen.

Marlene Burwick, Erik Pelling, Ulrik Wärnsberg, Hilde Klasson (alla S), Maria Gardfjell, Rickard Malmström (båda MP) och Emma Wallrup (V) reserverar sig enligt *bilaga A*.

Uppsala den 2 maj 2012  
På kommunstyrelsens vägnar

**Fredrik Ahlstedt/Astrid Anker**

I avgörandet deltagande: Fredrik Ahlstedt, Cecilia Forss, Liv Hahne, Mats Gyllander (alla M), Cecilia Hamenius, Peter Nordgren (båda FP), Stefan Hanna (C), Karin Ericsson (C), Marlene Burwick, Erik Pelling, Ulrik Wärnsberg, Hilde Klasson (alla S), Maria Gardfjell, Rickard Malmström (båda MP) och Emma Wallrup (V).

Dessutom närvarande: Christopher Lagerqvist, Andreas Bergman, Simone Falk (alla M), Bengt Westman, Irene Zetterberg och Milischia Rezai (alla S).

*Ärendet*

Erik Pelling (S) har i motion, väckt den 2 maj 2011, yrkat att kommunfullmäktige beslutar att inrätta ett mobilitetskontor för hållbart resande i Uppsala kommun. Motionen återges i *ärendets bilaga 1*.

*Remissbehandling*

Ärendet har remissbehandlats. Remissvar har lämnats av gatu- och trafiknämnden.

Gatu- och trafiknämnden avstyrker förslaget. Nämnden anser att arbetet med mobility management är viktigt men i stället för att ett separat kontor ansvarar för frågan bör ansvaret ligga hos det nya kontoret för samhällsutveckling (KSU). *Reservation* har lämnats av S och MP. *Bilaga 2*.

*Föredragning*

Uppsala kommun behöver ett strukturerat arbete med hållbara transporter och resor för att nå trafikmålen i ÖP2010. Det visade sig bl.a. tydligt i arbetet med framtagandet av ÖP-2010 genom körningar i en trafikmodell. Trots att ÖP2010 föreslår stora investeringar i kollektivtrafiken når man inte målen med fördubblat resande utan det behövs även andra åtgärder. Åtgärder inom mobility management som främst försöker förändra beteende och val av transportsätt har visat sig effektiva i andra kommuner och länder, både vad det gäller kostnaden och effektiviteten. Speciellt när dessa åtgärder genomförs i samband med förändringar i infrastrukturen. Fler har övergått till att gå, cykla eller att åka kollektivt.

Sedan motionen skrevs har kommunen förändrat organisationen och kontoret för samhällsutveckling har bildats. Inom kontoret pågår ett arbete för att ännu bättre kunna svara upp emot Uppsalas kommande utvecklingsbehov och nya utmaningar.

Arbetet med att skapa attraktiva stomlinjer och stadsstråk med "tänk buss, tänk spår" som motto har fortsatt. Under 2012 har även arbeten satts igång med att ta fram policys och handlingsplaner för cykel och parkering. Inom ramen för Uthållig kommun testas principer för att planera mer hållbart redan från början. I alla dessa arbeten följer hållbart resande som en röd tråd. Eftersom det är ett pågående arbete finns ännu inga specifika åtgärder för hållbart resande eller mobility management föreslagna men för att ta till vara på det som framkommer i utredningarna samt för att kunna ta ett helhetsgrepp om hållbara resor och transporter behöver kommunen ett organiserat och resurssatt arbete med frågorna.



Kommunen arbetar strukturerat och långsiktigt med mobility management, hållbara resor och transporter för att nå sina trafik- och miljömål och mål om en attraktiv stad. Det arbetet sker dock bäst integrerat i ordinarie organisation. Motionens förslag att inrätta ett kontor föreslås därför avslås.

#### *Ekonomiska konsekvenser*

Inte aktuellt med föreliggande förslag till beslut. .

#### *Bilaga A*

*S-, MP,- V-reservation*

Förslag till beslut

Att bifalla motionen

Motivering:

Trafiken är det största miljöproblemet i Uppsala tätort. Situationen på trafiksäkerhetsområdet är också otillfredsställande. Erfarenheter från många håll visar att trafikanternas insikt, acceptans, attityd och beteende avseende olika åtgärder i trafiksystemet är avgörande för hur väl olika åtgärder faller ut. Bildandet av ett mobilitetskontor i Uppsala syftar till att hjälpa enskilda människor och företag att anpassa sina resor och transporter så att de blir miljövänligare, klimatsmartare och säkrare.

Att arbeta med mobility management är viktigt för att ställa om resandet i Uppsala och uppnå hållbara transporter i Uppsala. Motionen bör därför bifallas. Det är viktigt att arbetet med mobility management ges en egen status och en egen utåtriktad profil. Det finns då goda möjligheter att samordna sig och söka extern finansiering med andra aktörer som exempelvis UL. Fördelen med att Uppsala tar täten i arbetet med mobility management är att man då på ett mer naturligt sätt kan jobba med alla slags hållbara transporter. Mobilitetskontorets verksamhet ska bedrivas genom information, kommunikation, rådgivning och utbildning och arbetet bör ske inom ramen för Kontoret för Samhällsutveckling (KSU).

Uppsala, 2011-04-01

Kommunfullmäktige i Uppsala 2011-04-05

Motion till kommunfullmäktige

## Inrätta ett mobilitetskontor för ett hållbart resande i Uppsala

Biltrafiken är Uppsalas största miljöproblem. Men potentialen för att få fler att välja andra sätt att transportera sig är stor. Hälften av Uppsalabornas bilresor kortare än 5 km. Bilen kommer att ha en viktig roll även i framtiden, inte minst för Uppsalas stora landsbygdsbefolkning. Men en trafikplanering som sätter gång- och cykeltrafik samt kollektivtrafik främst är både möjlig och nödvändig. God tillgänglighet kan nås utan en fortsatt ökning av biltrafiken.

För att intensifiera arbetet med att göra Uppsalas trafiksystem miljövänligt och effektivt vill vi inrätta ett mobilitetskontor för hållbart resande i Uppsala kommun. Detta mobilitetskontor bör utifrån prioriteringsordningen gående, cykeltrafik, kollektivtrafik och biltrafik få i uppdrag att bedriva ett aktivt opinions- och informationsarbete för ett ökat hållbart resande i Uppsala kommun.

Utöver miljövinsten och en minskad trängsel ger ett hållbart resande positiva effekter som bättre hälsa, ökad säkerhet i trafiken och en attraktivare stadsmiljö. Men för att uppnå ett långsiktigt hållbart resande krävs både nytänkande och en uthållig och konsekvent planering som måste prioriteras och samordnas från kommunledningen. Ett mobilitetskontor som strategiskt, utifrån mätbara mål och med väldefinierade målgrupper, arbetar för ett hållbart resande skulle kunna bli den drivande kraft Uppsala kommun behöver för att öka andelen som väljer gång-, cykel- eller kollektivtrafik före bilen.

Mobility management (MM) är en kunskapsbaserad metod för att främja hållbara transporter och påverka bilanvändningen genom att förändra resenärers attityder och beteenden. Målet är att påverka resan eller transporten innan den börjat och medlet är "mjuka" åtgärder som information, organisation av tjänster och ett brett samarbete med många olika partners. Det kan exempelvis handla om prova-på-perioder med cykel eller kollektivtrafik, rådgivning till företag och enskilda om hur de kan miljöanpassa sina transporter eller om att driva cykla-till-jobbet-kampanjer.

Befintliga resurser ska användas på ett så effektivt och resurssnålt sätt som möjligt. Ett lyckosamt arbete med mobility management är ingen ersättning för fysiska



åtgärder men kan komplettera och förbättra effektiviteten hos nya eller befintliga tekniska lösningar.

Uppsalas trafiksituation är på många sätt unik men vi har också mycket gemensamt med andra kommuner. Från de kommuner som i likhet med exempelvis Umeå och Malmö redan har inrättat mobilitetskontor finns därför mycket att lära. Inte minst gäller det hur man genom ett nära samarbete med kollektivtrafikföretag, statliga myndigheter och företag kan uppnå både varaktiga beteendeförändringar och en gemensam finansiering av ett framgångsrikt arbete för hållbart resande.

**Med anledning av ovanstående föreslås kommunfullmäktige besluta:**

**Att inrätta ett mobilitetskontor för hållbart resande i Uppsala kommun.**

Socialdemokraterna

**Erik Pelling**  
Kommunalråd (S)

Handläggare  
Kjösnes Torkel

Datum  
2011-09-28

Diarienummer  
GTN-2011-0237

Kommunstyrelsen

UPPSALA KOMMUNSTYRELSE	
Ink.	2011 -10- 14
Diarienum	KSN-2011-0245
	Aktbil 3

### Yttrande till kommunstyrelsen över en motion av Erik Pelling (S) om att inrätta ett mobilitetskontor för ett hållbart resande i Uppsala, KSN-2011-0245

#### Sammanfattning

Kommunstyrelsen har hemställt hos gatu- och trafiknämnden om yttrande över en motion av Erik Pelling (S) om inrättandet av ett mobilitetskontor. Gatu- och trafiknämnden anser att så kallat mobility management är viktigt, men anser att istället för att ett separat kontor ansvarar för frågan bör ansvaret ligga hos det nya kontoret för samhällsutveckling (KSU).

#### Ärendet

Kommunstyrelsen har hemställt hos gatu- och trafiknämnden att yttra sig över en motion av Erik Pelling (S) om att inrätta ett mobilitetskontor för hållbart resande. Syftet skulle vara att genom så kallat mobility management påverka Uppsala kommuns invånare att resa mer med hållbara transporter. Utifrån att städer som Malmö och Umeå har inrättat motsvarande kontor förslås att även Uppsala inrättar ett mobilitetskontor.

Gatu- och trafiknämndens anser att det är viktigt att arbeta för hållbara transporter. I en växande stad är det viktigt att transporter, och de utsläpp de avger, inte växer i samma takt som staden växer, utan i möjligaste mån minskar. Detta perspektiv bör genomsyra all verksamhet inom kommunen och även påverka samhällsplaneringen.

Förutom att den fysiska planeringen verkar för detta syfte bör kommunen arbeta med att påverka människors uppfattning och preferenser när det gäller hur de reser, för att förmå fler att välja alternativa transportmedel, som till exempel kollektivtrafik och cykel. Det innebär att kommunen bör arbeta aktivt med detta genom mobility management.

Mobility management kompletterar den fysiska planeringen och påverkar denna och bör därför ingå i hela processen när man tar fram planer och program inom Uppsala kommun. Mobility management kompetens bör därför ingå i det nya kontoret för samhällsutveckling, som bildas vid årsskiftet. Kontoret kommer att vara processororienterat och ha ansvar för

planering, genomförande av planer och förvaltning av områden. Där bör mobility management ingå.

Ett exempel på hur viktigt mobility management är, är att när nya bostadsområden byggs, påverka de nyinflyttade med information om cykelvägar, gångstråk och kollektivtrafik. Genom att ge till exempel prova-på-biljetter kan man skapa en vana av att använda andra transportmedel än bilen. Nära samarbete med bussbolag och framtida kollektivtrafikmyndighet är då nödvändigt.

Ambitionen med kommunens omorganisation och KSU är att samla de olika kontorens kompetens inom samma kontor och göra kontorets arbetssätt processororienterat. Syftet är att kompetensen ska vara tillgänglig för alla olika stadsutvecklingsprojekt. Inrättandet av ett separat mobilitetskontor stärker inte detta syfte utan verkar för en separation av kompetensen från det forum där den bör ingå.

Gatu- och trafiknämnden avstyrker därför förslaget att upprätta ett separat mobilitetskontor utan anser att det är bättre att låta motsvarande funktion och kompetens ingå i den nya processororienterade organisation man planerar att starta i januari 2012.

Gatu- och trafiknämnden

Stefan Hanna  
Ordförande

Tom Karlsson  
Tom Karlsson  
Chef för gatu- och trafikkontoret

**SAMMANTRÄDESPROTOKOLL**

UTDRAG

Sammanträdesdatum: 2011-09-28

## § 83

**Yttrande över motion av Erik Pelling (S) om att inrätta ett mobilitetskontor för ett hållbart resande i Uppsala  
GTN-2011-0237**
**Beslut**

Gatu- och trafiknämnden beslutar

att anta upprättat förslag till skrivelse och överlämna detsamma till kommunstyrelsen.

**Reservation**

Mot beslutet anmäler Elnaz Alizadeh (S) och Johan Lundqvist (MP) reservation till förmån för eget, gemensamt yrkande.

**Sammanfattning**

Kommunstyrelsen har hemställt hos gatu- och trafiknämnden om yttrande över en motion av Erik Pelling (S) om inrättandet av ett mobilitetskontor. Gatu- och trafiknämnden anser att så kallat Mobility management är viktigt, men anser att istället för att ett separat kontor ansvarar för frågan bör ansvaret ligga hos det nya kontoret för samhällsutveckling (KSU).

**Yrkande**

Elnaz Alizadeh (S) och Johan Lundqvist (MP): Det upprättade förslaget ändras till följande lydelse: Att arbeta med Mobility management är viktigt för att ställa om resandet i Uppsala, så att transporterna blir mer hållbara. Gatu- och trafiknämnden anser att det finns en tydlig poäng med att ge Mobility management en egen status och en egen utåtriktad profil genom att just kalla det för ett mobilitetskontor. Nämnden anser även att det finns goda möjligheter till samordning och extern finansiering tillsammans med andra aktörer (som t.ex. Upplands Lokaltrafik). Gatu- och trafiknämnden ser också en fördel med att Uppsala tar på sig ledartröjan. Då kan kommunen på ett mer naturligt sätt arbeta med alla slags hållbara transporter, det vill säga inte enbart överföring av biltrafik till kollektivtrafik utan även biltrafik till gång- och cykeltrafik eller många enstaka lastbils-transporter till samordnade transporter i färre bilar. Gatu- och trafiknämnden tycker att Mobility management är viktigt och anser att ett sådant kontor och ansvaret för frågan bör ligga hos det nya kontoret för samhällsutveckling (KSU). Gatu- och trafiknämnden föreslår därför kommunfullmäktige att bifalla motionen.


Stefan Hanna (C): Bifall till upprättat förslag.

**Beslutsgång**

Ordföranden ställer yrkandena under proposition och finner att nämnden beslutar anta Stefan Hannas yrkande.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

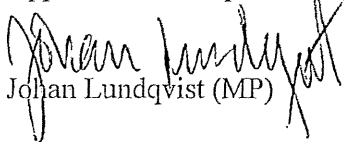


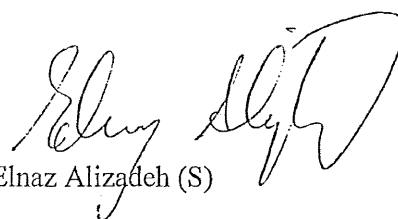
Reservation mot gatu- och trafiknämndens beslut den 28 september 2011 i ärendet *Yttrande över motion av Erik Pelling (S) om att inrätta ett mobilitetskontor för hållbart resande i Uppsala (K9)*

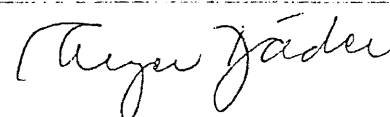
Att arbeta med Mobility Management är viktigt för att ställa om resandet i Uppsala, så att transportererna blir mer hållbara. Vi anser att nämnden borde ha föreslagit kommunfullmäktige att bifalla motionen. Det finns en tydlig poäng med att ge Mobility Management en egen status och en egen utåtriktad profil. Det finns då goda möjligheter att samordna sig och söka extern finansiering med andra aktörer som t.ex. UL. Fördelen med att Uppsala tar tåten och ledarpositionen inom området är att man då på ett mer naturligt sätt kan jobba med alla slags hållbara transporter.

Verkställandet av ett bifall av motionen kan lämpligen ske genom att det nybildade kontoret för samhällsutveckling (KSU) ges ett tydligt uppdrag om att ha kompetens för och arbeta med Mobility Management.

Uppsala den 28 september 2011

  
Johan Lundqvist (MP)

  
Elnaz Alizadeh (S)



**Nr 100. Motion av Johan Lundqvist (MP) om digital cykelkarta med planeringsfunktion  
KSN-2011-0301**

Kommunfullmäktige

*Förslag till beslut*

*Kommunstyrelsen* föreslår kommunfullmäktige besluta

att besvara motionen med föredragningen i ärendet.

Marlene Burwick, Erik Pelling, Ulrik Wärnsberg, Hilde Klasson (alla S), Maria Gardfjell, Rickard Malmström (båda MP) och Emma Wallrup (V) reserverar sig till förmån för bifall till motionen.

Uppsala den 2 maj 2012  
På kommunstyrelsens vägnar

**Fredrik Ahlstedt/Astrid Anker**

I avgörandet deltagande: Fredrik Ahlstedt, Cecilia Forss, Mats Gyllander, Christopher Lagerqvist, (alla M), Cecilia Hamenius, Peter Nordgren (båda FP), Stefan Hanna (C), Karin Ericsson (C), Marlene Burwick, Erik Pelling, Ulrik Wärnsberg, Hilde Klasson (alla S), Maria Gardfjell, Rickard Malmström (båda MP) och Emma Wallrup (V).

Dessutom närvarande: Andreas Bergman, Simone Falk (alla M), Bengt Westman, Irene Zetterberg och Milischia Rezai (alla S).

*Ärendet*

Johan Lundqvist (MP) yrkar i motion, väckt den 2 maj 2011, att kommunfullmäktige uppdrar till gatu- och trafiknämnden att inrätta en digital cykelkarta med planeringsfunktion.

Motionen återges i *ärendets bilaga 1*.

*Remissbehandling*

Ärendet har remissbehandlats. Remissvar har lämnats av gatu- och trafiknämnden (*bilaga 2*). Nämnden anser att beslut om införande av digital cykelkarta bör fattas först när cykelpolicyn har lagts fast.

*Föredragning*

En förbättrad folkhälsa och en minskad klimatpåverkan är viktiga frågor att arbeta med och en digital cykelkarta med planeringsfunktion skulle kunna vara ett verktyg för detta.

Kommunfullmäktige har i IVE 2012-2015 gett gatu- och trafiknämnden i uppdrag att ta fram en cykelpolicy. Detta arbete påbörjades under första halvåret 2012 och beräknas bli färdigt i slutet av 2012. Vid framtagandet av cykelpolicyn kommer även en handlingsplan att tas fram. I handlingsplanen presenteras vilka åtgärder och insatsområden som behövs för att uppnå Översiktsplanens från 2010 trafikmål om ett ökat cyklande. En digital cykelkarta med planeringsfunktion kan eventuellt vara en åtgärd i det sammanhanget.

Med anledning av ovanstående föreslås motionen besvarad.

*Ekonomiska konsekvenser*

Inga ekonomiska konsekvenser med föreliggande förslag till beslut



## Motion

**Digital cykelkarta med planeringsfunktion**KSN-2011-0301  
71

Cykling är miljövänligt och bra för hälsan. Cyklarna tar mindre plats i stadsbilden, låter mindre och orsakar mindre utsläpp och färre allvarliga olyckor än bilar. Uppsala kommun kan på många sätt bidra till att fler använder cykel oftare. Ett sätt kan vara att som i Stockholm införa en cykelreseplanerare på en webbplats som Uppsala kommun tillhandahåller. På [cykla.stockholm.se](http://cykla.stockholm.se) kan man söka bästa färdvägen mellan två adresser, få utförlig vägbeskrivning och dessutom få information om sträckans längd, förväntad tidsåtgång i olika hastigheter, om ungefärlig kaloriförbrukning samt hur stora delar av sträckan som består av cykelväg och hur mycket som är i blandtrafik. Kartan indikerar även var det finns cykelpumpar, cykelparkeringar och låncyklar. Förutom att det är värdefullt att enkelt få reda på bästa sättet att ta sig från A till B, som är huvudpoängen med cykelplaneraren, så kan all extrainformation skapa ett mervärde för cyklisterna. Det blir både lite enklare och lite roligare att ta cykeln.

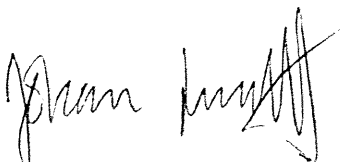
Det som behöver göras är helt enkelt att digitalisera cykelvägnätet och koppla samman det med bilvägnätet och att samköra det med adresser, information om enkelriktning etc, och att med hjälp av en applikation göra all information sökbar. Mycket av jobbet är redan gjort, men med en extra insats kan all information få bättre tillgänglighet och större nytta för kommuninvånarna.

Enligt Uppsala kommuns hållbarhetsbokslut för 2010 är hela 60 procent av bilresorna i Uppsala kortare än fem kilometer och 37 procent är kortare än tre kilometer. Detta är resor som i stor utsträckning istället skulle kunna ske med cykel. Att tillhandahålla en digital cykelkarta med en planeringsfunktion är en av flera viktiga insatser som behövs för att göra cyklingen mer attraktiv.

**Därför föreslår jag att kommunfullmäktige beslutar**

att ge gatu- och trafiknämnden i uppdrag att inrätta en digital cykelkarta med planeringsfunktion.

Uppsala den 2 maj 2011



Johan Lundqvist (MP)

Handläggare  
Karlsson Tom

Datum  
2011-10-10

Diarienummer  
GTN-2011-0238

UPPSALA KOMMUNSTYRELSE	
Ink.	2011-10-14
Diarienummer	KSN-2011-0301
	Aktbil 3

Kommunstyrelsen

**Yttrande över motion av Johan Lundqvist (MP) om digital cykelkarta med planeringsfunktion, KSN-2011-0238**


Motionären föreslår att gatu- och trafiknämnden får i uppdrag att ta fram en digital cykelkarta med planeringsfunktion, som ett sätt att öka cyklingen i kommunen.

Gatu- och trafiknämnden instämmer i nödvändigheten av att fler använder cykel, både ur folkhälso- och klimatperspektiv. En digital cykelkarta kan vara en av flera åtgärder som skulle kunna bidra till att så sker. Kommunfullmäktige har i IVE 2012-2015 gett gatu- och trafiknämnden i uppdrag att ta fram en cykelstrategi. Nämnden har för avsikt att påbörja detta arbete redan under hösten 2011. Som ett led i arbetet med cykelstrategin kommer frågan om en digital cykelkarta med mera att beaktas.

Gatu- och trafiknämnden anser att ett beslut om införande av digital cykelkarta bör fattas först när cykelstrategin har lagts fast.

Gatu- och trafiknämnden

  
Stefan Hanna  
Ordförande

  
Tom Karlsson  
Chef för gatu- och trafikkontoret

**SAMMANTRÄDESPROTOKOLL**

UTDRAG

Sammanträdesdatum: 2011-09-28

§ 76

**Yttrande över motion av Johan Lundqvist (MP) om digital cykelkarta med planeringsfunktion  
GTN-2011-0238****Beslut**

Gatu- och trafiknämnden beslutar

**att** anta upprättat förslag till skrivelse och överlämna detsamma till kommunstyrelsen.**Reservation**

Mot beslutet reserverar sig Johan Lundqvist (MP) och Elnaz Alizadeh (S) till förmån för Johan Lundqvists yrkande.

**Sammanfattning**

Motionären föreslår att gatu- och trafiknämnden får i uppdrag att ta fram en digital cykelkarta med planeringsfunktion, som ett sätt att öka cyklingen i kommunen. Nämnden instämmer i nödvändigheten av att fler använder cykel, både ur folkhälso- och klimatperspektiv. En digital cykelkarta kan vara en av flera åtgärder som skulle kunna bidra till att så sker. Kommunfullmäktige har i IVE 2012-2015 gett gatu- och trafiknämnden i uppdrag att ta fram en cykelstrategi. Nämnden har för avsikt att påbörja detta arbete redan under hösten 2011. Som ett led i arbetet med cykelstrategin kommer frågan om en digital cykelkarta med mera att beaktas. Nämnden anser att ett beslut om införande av digital cykelkarta bör fattas först när cykelstrategin har lagts fast.

**Yrkande**Johan Lundqvist (MP): Avslag till upprättat förslag till förmån för intentionerna i motion.  
Stefan Hanna (C): Bifall till upprättat förslag.**Beslutsgång**

Ordföranden ställer yrkandena under proposition och finner att nämnden beslutar anta Stefan Hannas yrkande.

**Beslutsunderlag**

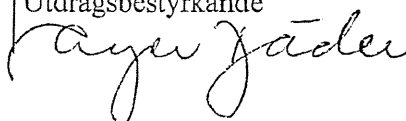
Kommunstyrelsens remiss av den 9 maj 2011.

Kontorets skrivelse av den 5 september 2011.

Arbetsutskottet har utan eget yttrande överlämnat ärendet till nämnden.

Justerandes sign


Utdragsbestyrkande

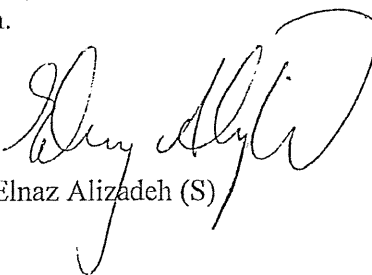


Reservation mot gatu- och trafiknämndens beslut den 28 september 2011 i ärendet *Yttrande över motion av Johan Lundqvist (MP) om digital cykelkarta med planeringsfunktion (K2)*

En digital cykelkarta med planeringsfunktion och funktionalitet i smartphone-applikation vore ett värdefullt verktyg för Uppsalas cyklister och skulle kunna uppmuntra och förenkla cyklingen, så att fler väljer detta miljövänliga och hälsosamma transportmedel. Att redan nu starta arbetet med en digital cykelkarta i enlighet med motionens förslag skulle vara värdefullt då kommunen under 2012 ska utarbeta en cykelstrategi. Vi anser att nämnden borde ha föreslagit fullmäktige att bifalla motionen.

Uppsala den 28 september 2011

  
Johan Lundqvist (MP)

  
Elnaz Alizadeh (S)

---

*Ayşe Jäder*

**Nr 101. Interpellation av Liza Boëthius (V) om hyressättning i LSS-boenden**

**KSN-2012-0453**

Kommunfullmäktige

*Interpellation*

*Till kommunstyrelsens ordförande*

I UNT har det under den senaste tiden funnits artiklar angående kommunens hyressättning vad gäller boende i gruppboendestäder, där boendet är ett bostadsbeslut i form av bostad med särskild service jml LSS

De personer som har beviljats detta bistånd är ofta personer med medfödda funktionsnedsättningar. Det innebär att de har den lägsta aktivitets- eller sjukersättningen. Sin inkomst har de inte kunnat, och kan inte, på något sätt påverka genom eget arbete eller pensionssparande. Bostadstillägg utgår, men det kompenserar inte hela i hyran.

I LSS-lagen och dess förarbeten stadgas tydligt att den enskilde inte skall ha extra kostnader till följd av sin funktionsnedsättning. Vidare att avgiften (för boendet) bör avse den enskildes privata bostad. Den enskilde bör däremot inte ha kostnader för gemensamma utrymmen och personalutrymmen.

I domar i denna fråga ända upp till regeringsrätten, nuvarande högsta förvaltningsdomstolen, har man valt att stödja sig på hyreslagen, och socialtjänstlagen (SoL). I SoL framgår att kommunen vid upplåtande av bostad får ta ut ersättning för allt som påverkar boendets värde. Ett dylikt förslag till skrivning i LSS-lagen togs bort vid dess införande. Detta måste, tillsammans med att en funktionsnedsättning inte skall ge den enskilde merkostnader, ses som en indikation på att lagstiftarnas mening var att endast utrymmet för den enskildes privata bostad skall utgöra grund för hyressättningen.

Det är inte bara i vackra tal och i debattartiklar och insändare om att man stöttar personer med funktionsnedsättning som avgör hur man ser till dessa personers väl och ve. Det är i det praktiska handlandet. Här har vi i Uppsala kommun möjlighet att välja att fullfölja LSS-lagens intentioner istället

för hyreslagen och domar till följd av denna, där utslagen inte står i samklang med LSS-lagen och propositionen som föregick denna.

Frågan har uppmärksammats på riksnivå. Men inte mycket händer. Statsrådet Maria Larsson har i riksdagen uttryckt som sin uppfattning att principen att en enskilds funktionsnedsättning inte skall få medföra extra kostnader är viktig att upprätthålla.

Med hänvisning till ovanstående är min fråga till kommunstyrelsens ordförande

Varför väljer kommunen att följa hyreslagen och domar i förvaltningsrätterna ang hyressättning i LSS-boenden istället för LSS-lagen med dess klara intention att funktionsnedsättningen inte skall medföra extra kostnader för den enskilde.

Uppsala 10 december 2011

*Liza Boëthius*

*Svar*

Bakgrunden till att en ny modell av hyressättning i särskilt boende togs fram i början på 2000-talet i Uppsala kommun, var brister i tydlighet kring hanteringen och att de hyror som fanns för likvärdiga boendeenheter varierade kraftigt.

Dåvarande Tekniska beställarnämnden fick i september 2001 i uppdrag av kommunstyrelsen att se över situationen, analysera behov av åtgärder och lämna förslag på förändringar. Rapporten från denna analys bearbetades sedan av Kommunstyrelsen (KS) och Fastighetsnämnden (FSN) och ett omfattande remissförfarande vidtog bl.a. yttrade sig Nämnden för vuxna med funktionshinder (VFN), Äldrenämnden (ÄLN) och Handikappföreningarnas samarbetsorganisation (HSO), innan KS 2003 beslutade att FSN i samråd med ÄLN, VFN och Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden (UAN) skulle ta fram ett slutgiltigt förslag. Detta förslag som innebar en rättvisare hyressättning för de boende och oförändrade hyresintäkter för kommunen togs av KS, 2004-02-04, vilket innebar att FSN tillsammans med VFN och ÄLN skulle genomföra de utarbetade förändringarna i systemet för hyressättning av särskilda boenden.

*Interpellanten frågar varför kommunen väljer att följa hyreslagen och domar i förvaltningsrätterna angående hyressättning i LSS-boenden i stället för LSS-lagen .*

Målet för kommunens hyressättning av särskilda boenden är som nämns i ingressen att skapa tydlighet kring hanteringen och att skapa rättvisa och jämlika kostnader för de som bor i jämförbara boenden.

Enligt vad som sägs i LSS vad gäller hyressättning är att jordabalkens (hyreslagen) 12e kap kan tillämpas under förutsättning att hyresgästen tillhandahålls ett utrymme som han disponerar ensam. Att de gemensamma ytorna tas med i värdesättningen av bostaden är skäligt enligt bruksvärdesreglerna, som styr värdet för de boende.

Regeringsrätten har i två domar 3feb 2005 mål nr 212-04 och 420-04 sagt att även om ett boende ”har beviljats enligt § 9 LSS inte hindrar att värdet av tillgång till personal, gemensamhetsutrymmen och andra förmåner beaktas vid hyressättning”.

Flera studier visar att kommuner kan följa hyreslagen i de hyressättningar detta gäller, något som Uppsala kommun har gjort sedan 2004 allt i syfte att uppnå en jämlik och rättvis hyressättning, så att boendeenheter med samma storlek och standard i likvärdiga fastigheter får samma hyreskostnad.

I de kommunala handlingar som jag studerat i frågan har jag inte funnit några reservationer mot denna typ av hyresmodell, varför jag kan konstatera att stor politisk enighet råder i denna fråga.

Uppsala den 19 mars 2012

*Stig Rådahl*

**Nr 102. Interpellation av Lisa Skiöld  
(V) om studievägledningen i Uppsala  
kommun  
KSN-2012-0523**

Kommunfullmäktige

*Interpellation till barn- och ungdomsnämndens ordförande*

I Uppsala kommun avgör varje grundskola själv om och hur mycket SYV-tjänst de vill köpa. Under 2011 var snittet på grundskolan 712 elever/SYV, under 2012 är det 809 elever/SYV. För gymnasiet används ett riktvärde på 500 elever/SYV som skolverket rekommenderar, men för grundskolan finns inget önskemål om något riktvärde från alliansens sida utan det hänvisas till rektors ansvar.

Det ideala skulle vara att ha alla skolor hade den mängd SYV-tjänst som behövs. Behovet kan ju skifta rätt mycket från skola till skola, enligt samma resonemang som att skolor får strukturbidrag för att kompensera för ojämlika hemförhållanden. Det verkar dock osannolikt att behoven skulle ha minskat så rejält de senaste åren, och att de skiljer sig så mycket från behoven på gymnasiet.

Förutom att elevernas rätt till studie- och yrkesvägledning blir sämre, så påverkas förstås också SYVarnas arbetsmiljö. Många skolor har 10, 15 eller 20 % tjänst. Läger vi då också till lite utbildningstillfällen och personalsamlingar så inser man att det blir väldigt lite tid på varje skola, och en väldigt splittrad tillvaro med dåliga förutsättningar att kunna göra ett bra jobb. Trots detta får SYVarna bra resultat i elevutvärderingar. Problemet är ju att eleverna inte vet vad de kan förvänta sig, och att många elever inte får träffa någon studie- och yrkesvägledare alls.

De skolor som ligger långt under riktmärket 500 elever/SYV skriver nämligen i avtalet med Tek-

nik och Service att vägledningen inte gäller alla elever i årskurs 9, utan endast de mest behövande – något som rektor får ta ställning till vilka det gäller. Detta är ett problem för likvärdigheten för eleverna. Alla ska ha rätt till studie- och yrkesvägledning, men några elever har kanske däremot ett större behov, och behöver mer tid, än andra. I uppföljningen av policyerna för hållbar utveckling i årsbokslutet från Barn- och ungdomsnämnden för 2011 står att "*Det är tveksamt om kommunens skolor därmed kan ge det som lagen föreskriver.*"

Idag finns ingen undersökning av effekterna av den kraftiga minskningen av studieväglarresurser på grundskolorna. Som bokslutet också konstaterar är tänkbara effekter att elevernas val till gymnasiet blir sämre underbyggda och leder till studieavbrott och omval i onödan. Vissa byten, om de sker långt in på läsåret, medför ett extra år i skolan, något som blir kostsamt för både elev och skola. I värsta fall leder avhoppet till att gymnasiet inte blir av alls, vilket idag är ett stort hinder för att få arbete. Under läsåret 2010/2011 skedde 1256 avbrott.

Mina frågor till ansvariga kommunalråd är alltså:

Hur säkerställs elevers rätt till likvärdig vägledning, på både grundskola och gymnasium?

Hur säkerställs att Studie- och yrkesväglarna får en god arbetsmiljö?

Uppsala den 13 mars 2012  
*Lisa Skiöld*

*Svar*

1) Hur säkerställs elevers rätt till likvärdig vägledning i både grundskolan och gymnasieskolan?

Gymnasieskolan är inte barn- och ungdomsnämndens ansvar varför jag håller svaret till grundskolan.

---

Skolverket och skollagen är tydlig vad gäller ansvaret för studie- och yrkesvägledare. I Skolverkets allmänna råd och kommentarer om studie- och yrkesvägledningen står:

”Rektorn har ansvar för skolans resultat och har därvid, inom givna ramar, ett särskilt ansvar för att den studie- och yrkesorienterade verksamheten organiseras så att eleverna får vägledning inför de olika val som skolan erbjuder och inför val av fortsatt utbildning och yrke. Enligt skollagen har kommunen ansvar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen och i andra lagar eller förordningar.”

Barn och ungdomsnämnden anser att rektorns ansvar att bestämma hur den bästa yrkes- och studievägledning kan åstadkommas är tydligt. Den samlade studie- och yrkesvägledningen erbjuder skolorna en tjänst av god kvalitet men det är rektorn som skall bestämma omfattningen som skolan vill avtala om på samma sätt som rektorn bestämmer hur resurserna fördelas till allt annat i skolan, till exempel bibliotek, skollunch, materialinköp och personal.

Alliansen är mycket positiv till den samlade SYV-organisationen som barn och ungdomsnämnden tillsammans med utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden infört. I barn- och ungdomsnämnden tror vi att det till exempel är lättare att upprätthålla kompetensen hos studie- och yrkesvägledarna om de är heltidsanställda. Oppositionen i barn- och ungdomsnämnden reserverade sig mot förslaget med motiveringen att organisationen inte stämde överens med styrmodellen och att det blev kostnadsdrivande på bekostnad av annat inom skolan (vänsterpartiet var inte representerat på sammanträdet).

Barn- och ungdomsnämndens beslut innebär att skolorna bestämmer om de vill anlita den samlade vägledningen för hela eller delar av SYV-verksamheten, det vill säga att rektorernas ansvar gäller. Rektorerna har en grannlaga uppgift att fördela kommun- och statsbidrag på bästa möjliga sätt. Om barn- och ungdomsnämnden i sin uppföljning finner att medlen disponerats så att rektorerna inte uppnått bästa möjliga resultat skall nämnden ställa krav på förbättringar.

Statistikföringen behöver kommenteras då den ger en bild av minskade resurser. Enligt vård och bildning grundskola råder tveksamheter i skolorna hur rapporteringen skall gå till. Redan när den nya organisationen infördes fanns nästan dubbelt så mycket studie- och yrkesvägledning än statistiken anger. Omfattningen idag är något mindre men antalet elever är också mindre. Förhållandet mellan antalet SYV per 500 elever bör inte ha minskat. Vård och bildning arbetar vidare med att se till att all statistik rapporteras så att den ger en rättvis bild.

1) Hur säkerställs att studie- och yrkesvägledarna får en god arbetsmiljö?

Arbetsmiljön säkerställs genom att arbetsmiljöansvariga finns. Det är ett ansvar för arbetsgivaren i respektive nämnd. Skolan lyder under styrelsen för vård och bildning. Den samlade yrkesvägledningen lyder under styrelsen för teknik och service. I styrelsens delegationsordningar framgår hur ansvaret är fördelat.

Många skolor har lärare som är studie- och yrkesvägledare på deltid. Det är naturligt att skolorna inte ville dra ned på tjänstgöringsgraden för skickliga lärare för att köpa in motsvarande tjänster från annat håll. Det är ett skäl varför flera skolor vill ha en kombination av egna studie- och yrkesvägledare och ”köp” av studie- och yrkesvägledningstjänster från den samlade SYV-organisationen. Ett annat skäl är att man vill att studie- och yrkesvägledaren skall vara tillgänglig genom att personen finns i skolan hela dagarna. Ett tredje skäl som angivits är att skolan är mycket nöjd med den studie- och yrkesvägledaren som finns och inte tror att ett skifte skulle ge bättre studie- och yrkesvägledning.

Lisa Skiöd beskriver en sådan tjänst som en ”väldigt splittrad tillvaro med dåliga förutsättningar att kunna göra ett bra jobb.” Skulle det vara så måste rektorn ingripa precis som rektorn måste ingripa om annan personal på skolan inte har förutsättningar att utföra sitt arbete. Men det är inte den bilden jag fått. Jag har snarare mött en oro att inte få fortsätta med kombinationen lärartjänst och SYV-tjänst då man trivs bra med det.

Uppsala den 17 april 2012  
*Cecilia Forss*



**Nr 103. Interpellation av Erik Pelling och Carl Lindberg (båda S) om vad som händer med cykelvägen till Ulva kvarn****KSN-2012-0534**

Kommunfullmäktige

*Interpellation**Till gatu- och samhällsmiljönämndens ordförande*

Vad händer med cykelvägen till Ulva kvarn?

Önskemål om en cykelväg längs Fyrisån från Uppsala till Ulva kvarn har funnits i över 30 år. Lika länge har det funnits en stark önskan hos de boende i Bälinge att få en cykelväg till Uppsala via Ulva. Kloka politiker i Uppsala kommun insåg det stora värdet i en cykelväg och beslutade år 2004 att bygga en gång- och cykelväg med belysningsstolpar längs Fyrisån.

Beslutet överklagades av markägarna till Fastighetsdomstolen, som lämnade det utan bifall. Domstolen ansåg nämligen, att det var av väsentlig betydelse att cykelvägen skulle få byggas, att intrånget var marginellt på jordbruksverksamheten och att de olägenheter som framförts inte innebär att "synnerligt men" uppkommer. Markägarna drev det då vidare till Svea Hovrätt, som i november 2005 godkände Fastighetsdomstolens beslut. Därmed kunde den första delen av cykelvägen byggas, men den slutar i Klastorp, bara halvvägs till Ulva. Lantmäterimyndigheten inledde sedan arbetet på att skapa förutsättningar för att bygga resten av vägen från Klastorp till Ulva. Man låter göra en sakkunnigutredning som konstaterar att cykelvägen har stort allmänintresse och skulle ge samhällsekonomiska vinster, men även att kulturmiljön inte påverkas, att markintrånget blir litet och att man får ökad tillgänglighet till naturmiljö. Myndigheten redovisade också att det finns ett behov av någon form av varningssystem vid start och landning.

På nytt överklagas Lantmäterimyndighetens beslut i augusti 2009, att fullfölja cykelvägen från Klastorp till Ulva. Den 31 januari 2011 konstaterar Fastighetsdomstolen, att cykelvägen är väsentlig och att den inte medför "synnerligt men" för jordbruks-

fastigheterna. Men samtidigt återförvisas ärendet till Lantmäterimyndigheten, för närmaste utredning om bulletpåverkan och olycksrisker genom att vägen går nära flygplatsen. Där ligger fråga om cykelvägen nu.

Trafikverket kommer att inom några månader ha fullbordat den fina cykelvägen från Bälinge via Forkarby till Ulva kvarn. När det gäller den återstående etappen från Ulva till Klastorp har Lantmäterimyndigheten låtit utreda bulletpåverkan från flyget. I en ljudutredning utförd av Bjerking i augusti 2011 konstateras att risken för hörselskador är försumbar men att varningsskyltar bör placeras vid de berörda delarna av cykelvägen för att påminna om att de kan komma flygplan. Vid passage av JAS Gripen föreslås ett blinkande varningsljus och en skylt som rekommenderar att man väntar tills planet passerat. När det gäller eventuella olycksrisker utgör försvarsmaktens stängsel runt Ärna flygplats redan ett fullgott skydd. Nu handlar det alltså om att Lantmäterimyndigheten snarast ska slutföra lantmåteriförättningen varefter Uppsala kommun kan starta bygget av cykelvägen.

I kontakt med Trafikverket har vi upplysts om att enligt ett ursprungligt avtal ska Trafikverket bekosta sträckan Bälinge-Forkarby-Ulva och Uppsala kommun sträckan Ulva-Uppsala. Eftersom Trafikverket nu uppfattar signaler om att Uppsala kommun inte har för avsikt att bygga den planerade cykelvägen från Ulva till Klastorp efter Fyrisån vill Trafikverket nu återgå till den regionala cykelvägsplanen som förutsätter att kommunen medfinansierar med 50 procent. Kommunen ska därmed bekosta hälften av kostnaden för sträckan Bälinge-Ulva, vilket innebär ca 3 miljoner kronor. Det skulle naturligtvis för kommunen vara mer förmånligt att hålla det ursprungliga avtalet så att dessa 3 miljoner kronor skulle kunna utnyttjas för cykelvägen från Ulva till Klastorp efter Fyrisån.

I UNT den 21 februari ges en annan bild av läget genom att kommunalrådet Stefan Hanna (C) där påstår att Trafikverket saknar medel för att fullfölja sin del av avtalet. I artikeln påstås vidare att Uppsala kommun har inlett diskussioner med Försvaret och Länsstyrelsen om dragningen av cykelvägen "för att hitta lösningar så att en rekreativ väg med minsta möjliga intrång i miljön ska kunna skapas längs ån". Skälet till varför dessa diskussioner har inletts är helt obegripligt. Detta har redan gjorts

synnerligen grundligt i samband med Lantmäterimyndighetens "Anläggningsförrättning berörande Husbyborg 1:82" daterad den 2 juli 2009, en rapport som i närmast lyriska ordalag förordar dragningen längs Fyrisån. Dessutom var Länsstyrelsen och Försvarmaktens synpunkter beaktade av Fastighetsdomstolen i dess beslut den 31 januari 2011, som enbart gällde frågor om bullerpåverkan och olycksrisker. Problem som alltså mycket enkelt kan åtgärdas med varningssignaler.

Den dragning av cykelvägen som Stefan Hanna (C) alldeles uppenbart i första hand arbetar för är längs väg 272. En dragning som är avsevärt längre och som kraftfullt avvisats i Lantmäterimyndighetens rapport år 2009, eftersom den omöjligt kan framställas som en rekreativsväg för Uppsalabor som vill besöka Ulva kvarn. Den skulle inte heller tjäna som funktionell väg för alla de Bälungebor, som skulle kunna tänka sig att cykelpendla in till Uppsala.

Med anledning av ovanstående är våra frågor till kommunalrådet Stefan Hanna (C) följande:

a) När skulle samtliga etapper av den planerade cykelvägen längs Fyrisån från Bälunge via Ulva kvarn till Uppsala kunna vara färdigställda?

b) Vi önskar att Du tydligt klargör vad som gäller i diskussionerna med Trafikverket.

c) Varför har Du initierat diskussioner med Länsstyrelsen och Försvaret i en fråga som redan avgjorts i Fastighetsdomstolen och där dessa myndigheters synpunkter redan beaktats i domstolens utslag?

Uppsala den 7 mars 2012  
*Erik Pelling och Carl Lindberg*

*Svar*

1. När skulle samtliga etapper av den planerade cykelvägen längs Fyrisån från Bälunge via Ulva kvarn till Uppsala kunna vara färdigställda?

2013 finns det en rekreativsväg som kommer att fungera utmärkt under stora delar av året

och samtidigt smälta in i omgivningen, under förutsättning att pågående lantmåteriförrättning tillåter det och vinner laga kraft.

2) Vi önskar att du tydligt klargör vad som gäller i diskussionerna med Trafikverket

Enligt den gamla överenskommelsen skulle Trafikverket, bygga och finansiera cykelvägen norr om Ulva kvarn till Bälunge och kommunen detsamma söderut. I nuläget saknar Trafikverket medel att slutföra sin del och har erbjudit kommunen ett avtal där kommunen delfinansierar den norra delen med 3 mnkr (annars byggs den inte färdigt 2012) mot att Trafikverket delfinansierar kommunens del. Det föreliggande avtalsförslaget är dock för otydligt, främst vad avser Trafikverkets ansvar. Förhandlingar pågår fortfarande i ärendet.

3) Varför har du initierat diskussioner med Länsstyrelsen och Försvaret i en fråga som redan avgjorts i Fastighetsdomstolen och där dessa myndigheters synpunkter redan beaktats i domstolens utslag?

Jag har informerat medborgarna om varför ärendet inte är verkställt. I kommunens planer finns berörd cykelväg med men för närvarande är planens genomförande i händerna på statens verksamhet kopplad till Lantmäteriet inom Länsstyrelsen. Förhoppningsvis vinner planen på en GC väg i berört område laga kraft under 2012 och då kan vi ha rekreativsvägen klar under 2013. KSU kontaktade Länsstyrelsen i syfte att föra en dialog om projektets fortskridande, då risken bedömdes stor att de överklagar lantmåteriförrättningen. Bedömningen är att det var ett rimligt och proaktivt arbetssätt. Länsstyrelsen avböjde dock och hänvisade till att frågan får hanteras formellt i den fortsatta förrättningen.

Uppsala den 17 april 2012  
*Stefan Hanna*

**Nr 104. Interpellation av Jeannette Escanilla (V) om äldres situation inom äldreomsorgen i Uppsala kommun****KSN-2012-0571**

Kommunfullmäktige

*Interpellation**Till äldrenämndens ordförande*

I tidningen 18 minuter kunde man läsa en kort notis om en allvarlig händelse på Dalbyhemmet i Uppsala som drivs av Förenade Care.

- Tre veckor utan toalettbesök! En 74 åring på äldreboendet Dalbyhemmet i Uppsala, som drivs av privata Förenade Care, fick inte hjälp med att gå på toaletten på tre veckor. När mannen fördes till Akademiska sjukhuset kunde läkare konstatera att han var nära att dö på grund av förstoppningen. Mannen hade fått upp maginnehåll som han andades ner i lungorna. Det var andra gången som mannen tvingades åka till akuten på grund att han inte fått gå på toaletten under flera veckor. (källa 18 minuter 9 mars)

För mig är en sådan situation mycket allvarligt och ovärdig äldre människor. Bristande omsorg och livshotande brist på vård borde inte få finnas i dagens äldreomsorg. Denna händelse väcker ett antal frågor och krav på åtgärder.

Många äldre befinner sig i en mycket utsatt situation och är i det närmaste totalt utelämnade till sin omgivning. Detta ställer mycket höga krav på medarbetare inom äldreomsorgen, men också på utförare och oss politiker.

Alla borde ha rätt till att känna trygghet i äldrevården. Den äldre själv har rätt att bli omhändertagen utifrån sina personliga behov, anhöriga ska vara trygga när deras närmaste bor på ett äldreboende, de anställdas ska uppskattas för sin arbetsinsats och skattebetalarna ska kunna veta att pengarna går till avsett ändamål.

För att äldre ska få en god värdig vård är det av högsta vikt att vårdpersonalen har rätt kompetens och att fler jobbar inom äldreomsorgen. Kvalitén måste säkerställas och arbetsmiljön för personalen måste bli bättre.

Det måste bli ett slut på skandaler och vanvården i äldreomsorgen. Vi i Vänsterpartiet vill att Uppsala kommun ska bli den kommun man vågar bli gammal i, en kommun där ingen ska behöva vänta i veckor för att få rätt hjälp.

Mina frågor till ansvarig kommunalråd är:

Vilka initiativ avser kommunalrådet att ta för att säkra att äldre får den vård och omsorg de behöver?

Vad avser kommunalrådet att göra för att utveckla kvalitetskontroller i äldrevården?

Uppsala 13 mars 2012

*Jeannette Escanilla**Svar*

Inledningsvis vill jag understryka att jag delar uppfattningen att den händelse som inträffade på Dalbyhemmet är mycket allvarlig och ovärdig äldre människor.

Mot bakgrund av händelsen har Jeannette Escanilla efterfrågat vad jag avser att göra för att utveckla kvalitetskontroller i äldreomsorgen. Här vill jag informera om att kontoret för hälsa, vård och omsorg på uppdrag av äldrenämnden har byggt upp ett system för att kontinuerligt följa upp att äldreomsorgen håller god kvalitet. Kontoret genomför varje år ca 100 avtalsuppföljningar där syftet är att säkerställa att utförare utför vad som utlovats i ingångna avtal. Kontoret genomför vidare ett stort antal individuppföljningar för att säkerställa att den enskilde får de insatser beviljats samt att insatserna är av god kvalitet. Min uppfattning är att kvalitetsuppföljningen i Uppsala fungerar bra och står sig mycket väl vid en jämförelse med uppföljningen i andra kommuner.

När det gäller den händelse som föranledde interpellationen har vårdgivaren, enligt såväl lagstiftning som förfrågningsunderlag, ett tydligt ansvar

---

för att utreda händelser i verksamheten som har medfört eller hade kunnat medföra vårdskada. I Uppsala är den medicinskt ansvariga sjuksköterskan (MAS) anställd av de företag som äldrenämnden har avtal med. I det aktuella fallet har MAS vid Förenade Care utrett det inträffade och funnit händelsen så allvarlig att en Lex Mariaanmälan till socialstyrelsen skickades in i mars. I anmälan beskrivs såväl händelsen som de riskförebyggande åtgärder som har vidtagits vid Dalbyhemmet för att undvika att liknade brister i framtiden äger rum.

Escanilla frågar vidare vilka initiativ jag avser att ta för att säkra att de äldre får den vård och omsorg de behöver. Här vill jag understryka att jag anser att den stora merparten av de äldre erhåller en verksamhet som svarar väl mot deras behov. Ibland sker dock avvikelser som pekar på vikten av att vi kontinuerligt arbetar med att ytterligare förstärka äldreomsorgens kvalitet i Uppsala. När det gäller den tillsyn MAS bedriver så har flertalet kommuner, också sådana som har konkurrensutsatt verksamheten, valt att låta MAS organisatoriskt tillhöra kommunen. En förutsättningslös översyn av var MAS ska vara organiserad skulle därför kunna vara ett steg i det kontinuerliga arbetet med att ytterligare förbättra kvaliteten.

Uppsala den 17 april 2012

*Ebba Busch*

**Nr 105. Interpellation av Maria Gardfjell (MP) om riktlinjer för resor i tjänsten**  
**KSN-2012-0664**

Kommunfullmäktige

*Interpellation*

*Till kommunstyrelsens ordförande*

Ett av de övergripande inriktningsmålen - Uppsala bidrar till att hindra klimatförändringen - innebär att "Uppsala kommun aktivt arbetar för att minska klimatgasutsläppen, genom förbättrad hushållning med energi, genom hållbart resande och genom att främja ny teknik."

Uppsala kommunfullmäktige satte år 2007 som mål att till år 2020 ha minskat kommunen utsläpp av växthusgaser per invånare med 30 procent, jämfört med 1990 års nivå. I juni 2011 beslutade kommunfullmäktige att skärpa detta mål, till 45 procent, och att utsläppen sedan ska fortsätta att minska.

En viktig del är självklart de resor som kommunens förtroendevalda och tjänstemän gör för vilket val av färdmedel påverkar hur mycket växthusgaser som våra resor orsakar. Därför utgör riktlinjer för resor ett viktigt verktyg för att minska vår klimat- och miljöbelastning.

På kommunens webbplats har klimatstrategen publicerat information om att det skulle finnas riktlinjer för resor i tjänsten där de anställda i så stor utsträckning som möjligt resa till fots, med cykel eller kollektivt. Bil ska väljas i sista hand, och då ska miljöbil eller bränslesnål bil användas. Idag är knappt hälften av kommunens bilar miljöbilar enligt Trafikverkets definition. Ofta kan en resa undvikas genom god planering eller genom att nyttja telefon- eller videokonferenser. Flyg inrikes ska undvikas. Från och med 2012 ska kommunen även börja klimatkompensera sina flygresor. Det går dock inte att finna kommunens riktlinjer som det hänvisas till.

Många kommuner har fastställda riktlinjer eller policier för resor. Som exempel kan nämnas Karl-

stad och Malmö som i sina respektive riktlinjer tar upp att det är viktigt att undersöka möjligheten till videokonferens, som har med riktlinjer om hur många timmar i tidsbesparing som gäller för att det ska vara aktuellt med flyg istället för tåg. Linköping uttrycker i sin resepolicy att flyg "endast undantagsvis nyttjas vid inrikesresor" och att "långväga resor inom Sverige ska i första hand ske med tåg". Det är viktigt att detta finns med i riktlinjer så att inte godtyckliga beslut tas avseende flygresor då tåg skulle kunna vara ett rimligt alternativ.

När representanter för kommunen under våren besöker Malmö är det endast Miljöpartiets och Vänsterpartiets politiker som väljer tåget. Ingen information har gått ut motsvarande det som finns på kommunens webbplats.

Mina frågor till kommunstyrelsens ordförande Fredrik Ahlstedt är:

Pågår något arbete med utveckling av riktlinjer för resor i tjänsten?

När kommer beslut i frågan så fall att ske?

Uppsala den 16 april 2012

*Maria Gardfjell*

---

**Nr 106. Interpellation av Malena Ranch (MP) om konkurrensutsättning av träffpunkter för personer med psykiska funktionsnedsättningar KSN-2012-0665**

Kommunfullmäktige

*Interpellation**Till nämnden för hälsa och omsorgs ordförande*

Efter att Nämnden för hälsa och omsorg (NHO) tog beslut om en konkurrensplan för 2012-2014 har ledamöter i nämnden blivit kontaktade av brukare och personal vid träffpunkterna i Uppsala. Anledningen är att planen inkluderar träffpunkterna för personer med psykiska funktionsnedsättningar, som enligt planen ska upphandlas redan under hösten 2012. Det finns en stor oro kring vad beslutet innebär, inte minst för kontinuiteten i träffpunkternas verksamhet. Brukare beskriver det som att nämnden "drog undan mattan" för det kvalitets- och utvecklingsarbete med brukarråd och brukarmedverkan som har initierats och genomförts de senaste åren.

Sedan träffpunkterna hotades med nedläggning för ett par år sedan har stora förändringar skett inom träffpunkterna i Uppsala. På träffpunkten Pepparn har man gjort en satsning på en yngre målgrupp och har i dagsläget kontinuerliga besök av ett trettio-tal unga vuxna. Även brukarmedverkan har utvecklats mycket på olika sätt. Träffpunkten Lindormen drivs idag av föreningen RSMH. Även flera andra träffpunkter har stor grad av brukarmedverkan. På Vänkretsen håller till exempel brukarföreningen Kungsängsliljan öppet även på fredagskvällar och på helger, vilket möjliggjorts genom nära samarbete med personalen.

Personalens möjlighet att arbeta långsiktigt med verksamheten är en förutsättning för att bygga förtroende hos en målgrupp där återhämtningsperioden efter psykisk sjukdom kan vara lång. Eventuella konsekvenser av att utsätta verksamheten för korta och tidsbegränsade avtalsperioder har skapat stor oro bland personer som besöker och engagerar sig vid träffpunkterna. Träffpunkterna har specifika förutsättningar som man behöver ta hänsyn till vid utvecklingen av verksamheten.

Förra gången träffpunkterna var i farozonen ledde de starka brukarreaktionerna mot förslaget till en ökad brukarmedverkan och en positiv utveckling av verksamheten. Det är uppenbart att det finns en stor och berättigad oro för att möjligheterna kommer förändras vad gäller brukarnas möjlighet till att utforma verksamheten och verka i nära samarbete med personalen i att utveckla verksamheten.

Mot den bakgrunden vill jag ställa följande frågor till ordförande i NHO:

Fördes det några samtal med brukare och personal på träffpunkterna inför bedömningen att träffpunkterna skulle utsättas för konkurrens?

På vilket sätt kommer nämnden inhämta erfarenheter och synpunkter från brukare och personal på träffpunkterna inför att tjänstemännen påbörjar arbetet med förfrågningsunderlag till konkurrensutsättningen som enligt planen kommer att genomföras redan hösten 2012?

Är du beredd att ompröva beslutet att Träffpunkterna för personer med psykiska funktionsnedsättningar ska utsättas för konkurrens efter de synpunkter som inkommit från brukare vid träffpunkterna?

Uppsala den 23 mars 2022

*Malena Ranch*

---

**Nr 107. Interpellation av Daniel Fredriksson (V) om Uppsalahems renoveringar och hyreshöjningar  
KSN-2012-0666**

Kommunfullmäktige

*Interpellation**Till Uppsalahem AB:s ordförande*

Debatten om så kallade lyxrenoveringar och påföljande hyreshöjningar inom Uppsala har pågått under lång tid och inte minskat under detta första kvartal av 2012. I januari kunde man på UNT:s ledarsida läsa om farhågor om framtvingade flyttvågor bland Kvarngärdets boende då hyresvärdarna vältrar över kostnader för renoveringar på dessa boende. Den 18 mars skrevs en debattartikel, även den i UNT, av representanter från Vänsterpartiet som diskuterade frågor om vad som utgör rimliga renoveringar, en rimlig hyra och, kanske än mer viktigt, vad allmännyttan bör göra för att inte medverka till en ökad gentrifiering i Uppsala. Mellanliggande artiklar och debattinlägg har avhandlat både Uppsalahems, Stena fastigheters och Rikshems förehavanden och där det den 7 mars till och med pratades om "panik" bland hyresgäster i Rikshems bestånd i Gränby på grund av kraftiga hyreshöjningar. Stämningen är således uppskruvad, vilket är förstaeligt då bostaden är en fundamental del av människors liv och vardag.

Huvudproblemet är i min mening att det inte finns så mycket underbyggd analys av konsekvenserna av renoveringarna och de påföljande hyreshöjningarna på Kvarngärdet eller andra bostadsområden i Uppsala (åtminstone inte vad jag kan hitta). Jag har läst igenom Uppsalahems styrelseprotokoll från 2009 och framåt och har inte hittat någon information som rör diskussioner gällande konsekvenser av de renoveringar som genomförts och om detta får påverka de boendes möjlighet att bo kvar. Protokollen är förstås av naturliga skäl ganska spartanska och möjligtvis finns bakomliggande handlingar och diskussioner som berört frågan. Ett av få eller kanske det enda som finns av mer underbyggd karaktär är forskningsrapporten "... *men vart ska ni då ta vägen?* - *Ombyggnation ur hyresgästernas perspektiv*" av Sara Westin och Irene Molina som publicerades i september 2011 och som undersöker just frågan om renoveringar och

där Uppsalahem figurerar som en av fallstudierna. Där anges exempelvis att Sofia Karthe, "ombyggnadsvärden" för Uppsalahems renovering av Södra Kvarngärdet, sagt att 75% av de boende kommer att bo kvar. Rapporten diskuterar förstås utförligt orsaker och överväganden som hyresvärdar gör när man genomför dylika projekt (för det gäller fler än bara Uppsalahem) men åsikter om vad som är rimliga renoveringar att göra och vad som är rimliga hyresnivåer går isär både av juridiska och politiska skäl och även om denna forskningsrapport till viss del kan ses som en partsinlaga (då den är genomförd på uppdrag av hyresgästföreningen) så reser den också intressanta frågor. Förutsatt att ovanstående siffra stämmer, är det till exempel rimligt att 25 % flyttar på grund av att hyran höjs efter en upprustning av ett bostadsområde? Man kan också kanske fråga sig om det finns en gräns för hur många som behöver flytta för att en hyreshöjning kan sägas ha hamnat på en för hög nivå.

Som jag uppfattar situationen så florerar det för tillfället ett antal mer eller mindre underbyggda påståenden om att boende antingen kommer att flytta eller redan har flyttat på grund av den hyreshöjning som följde på upprustningen. Om vi för tillfället bortser från diskussioner om hur rimligt det är att höja hyror-na med i runda slängar 50% och om detta faktiskt motsvarar bruksvärdet och den nya (och förvisso viktiga) standarden på bostaden och istället koncentrerar oss på vad som faktiskt blev konsekvenserna av renoveringarna så kan vi konstatera att det saknas några pusselbitar för att bilden ska bli komplett. Jag anser nämligen att Uppsalahem som kommunalt bostadsaktiebolag har ett visst ansvar för att göra konsekvensbeskrivningar av de beslut som fattas då dessa potentiellt kan få stor effekt på dels enskilda kommuninvånare men också kommunens demografiska sammansättning.

Med anledning av detta vill jag rikta följande frågor till Uppsalahems styrelseordförande:

- Gjorde Uppsalahem någon djupare analys av hur många boende som eventuellt skulle flytta på grund de renoveringar och hyreshöjningar som beslutades?
  - Vet Uppsalahem hur många av de boende som faktiskt har flyttat sedan hyreshöjningarna trädde i kraft och i så fall var de har tagit vägen?
-

- Skulle det, om ingen analys tidigare gjorts, vara möjligt att genomföra en sådan utredning nu?

Uppsala den 26 mars 2012

*Daniel Fredriksson*



**Nr 108. Interpellation av Malena Ranch (MP) om behandling av män som utövar våld i nära relationer  
KSN-2012-0667**

Kommunfullmäktige

*Interpellation*

*Till kommunstyrelsens ordförande*

Nämnden för hälsa och omsorg (NHÖ) har antagit en konkurrensplan för 2012-2014 som beskriver hur nämndens mål om att 75% av nämndens verksamhet ska vara utsatt för konkurrens år 2015 ska uppnås.

Till de områden som nämnden ännu inte tagit ställning tillhör behandling av män som utövat våld i nära relationer. Motiveringen är enligt NHO att det är "oklart om behov finns som motiverar en ny upphandling".

NHO hade fram till i höstas ett avtal med en utförare som endast hade kontakt med sex män under de två år uppdraget gällde. Av det drar nämnden slutsatsen att det är tveksamt om det finns behov av behandlingsinsatser för män som utövat våld i nära relationer.

Ett samtal med föreningen Mansmottagningen mot våld (MVU) ger informationen att de hade 900 samtalstimmar förra året. Sammanlagt hade de kontakt och samtalsbehandling med 90 personer, varav två tredjedelar var föräldrar. Det innebär att 140-160 barn bedöms beröras av verksamheten genom att deras föräldrar får hjälp och behandling för sitt våldsutövande.

Trots att det arbete MVU utför påpekades av Miljöpartiet vid nämndens behandling av konkurrensplanen, valde alliansen att stå fast vid att beskriva behovet av behandling av män som utövar våld som "oklart".

Utöver ett verksamhetsbidrag till Mansmottagningen mot våld på cirka 200 000 kronor, har Nämnden för hälsa och omsorg ingen verksamhet för professionell behandling av män som utövar

våld i nära relationer, vare sig i upphandlad eller egen regi.

Mina frågor till kommunstyrelsens ordförande är därför

Tycker du att det är korrekt att basera bedömningen av behovet av behandling av män som utövar våld i nära relationer på statistiken från utföraren som bedrev behandling på uppdrag av NHO?

Tycker du att det är "oklart" huruvida det finns behov av behandling av män som utövar våld i nära relationer?

På vilket sätt arbetar ni med att uppfylla målet i IVE att män som utövar våld ska erbjudas behandling?

Uppsala den 15 mars 2012

*Malena Ranch*

**Nr 109. Interpellation av Loa Mothata och Erik Pelling (båda S) om hur Sunnerstastugan värnas**  
**KSN 2012-0685**

Kommunfullmäktige

*Interpellation*

*Till kommunstyrelsens ordförande*

För ett år sedan bestämde sig den borgerliga alliansen för att konkurrensutsätta Sunnerstastugan. Verksamheten, som består av bland annat skid- och löpspår, kanot och kajak, gym, boule och café, hade dittills bedrivits av Friluftsförbundet. I upphandlingen var dock en ideell förening som Friluftsförbundet chanslös. UNT rapporterar (2012-04-04) att Friluftsförbundet nu har blivit tvungna att flytta ut från Sunnerstastugan. Hur det blir med skidskole-, mulleverksamheten och kajakuthyrningen är oklart. Friluftsförbundet har inte fått några besked från kommunen.

Socialdemokraterna är positiva till de ideella krafterna i Uppsala. Det ideella engagemanget inom idrott, kultur och fritid går inte att värdera i pengar. Vi vill att Uppsala kommun ska främja det ideella engagemanget, inte strypa det.

Svepande privatiseringar som görs utifrån idén att all verksamhet blir bättre om den konkurrensutsätts medför problem. Kvalitet och ideella föreningars engagemang är nyckelfaktorer för Uppsalas fritidsliv. Rapporteringen kring Sunnerstastugan visar att konkurrensutsättningen har slagit fel och gått ut över just kvaliteten och det ideella engagemanget. Ansvaret för att hitta en lösning på problemet är politiskt.

Med anledning av ovanstående vill vi fråga kommunstyrelsens ordförande Fredrik Ahlstedt (M) följande:

- Anser du att den moderatledda alliansens konkurrensutsättning av Sunnerstastugan har fallit väl ut?

- Tänker du som ansvarig politiker vidta åtgärder för att den uppskattade fritidsverksamheten vid Sunnerstastugan som skidskolan, mulleverksamheten och kajakuthyrningen inte försvinner som en konsekvens av konkurrensutsättningen?

Uppsala den 12 april 2012

*Loa Mothata och Erik Pelling (båda S)*

**Nr 110. Interpellation av Johan Lundqvist (MP) om länsstyrelsens beslut angående ny bilbro vid Studenternas IP KSN-2012-**

Kommunfullmäktige

*Interpellation*

*Till gatu- och samhällsmiljönämndens ordförande*

Länsstyrelsen beslutade i mars 2012, med stöd av Havs- och vattenmyndigheten, att stoppa planerna på en ny bilbro vid Studenternas IP eftersom den hotade dricksvattenförsörjningen i hela Uppsala.

Mot byggandet av en ny bilbro vid Studenternas finns en lång rad argument. Bron skulle bland annat attrahera trafik från Kungsängsbron och innebära att ungefär 7 500 fordon per dygn som i dag åker på Kungsängsbron i stället väljer att åka genom centrala Uppsala. En bro vid Studenternas skulle också innebära att en trafikled med 15 000 fordon per dygn dras genom ett av Uppsalas viktigaste rekreativstråk, vilket skulle få förödande barriäreffekter. Ett bygge av en ny bro och trafikled skulle även hota dricksvattenförsörjningen, eftersom vägen dras rakt över en vattentäkt som riskerar att förorenas vid utsläpp från vägen.

Med anledning av detta blir min fråga till gatu- och samhällsmiljönämndens ordförande

- innebär Länsstyrelsens beslut i detta ärende att planerandet av en ny bilbro vid Studenternas IP avbryts?

Uppsala den 16 april 2012

*Johan Lundqvist*

---

**Nr 111. Interpellation av Frida Johnsson (MP) om hur vi främjar mångfalden bland friskolorna KSN-2012-**

Kommunfullmäktige

*Interpellation*

*Till utbildnings- och arbetsmarknadsnämndens ordförande*

Under friskolereformens tidiga år drevs de flesta friskolor av ideella föreningar, stiftelser eller kooperativ, ofta med en särskild pedagogisk inriktning. De senaste tio åren har skolornas profiler blivit alltmer likartade då ett fåtal stora koncerner dominerar friskolesektorn, både i Uppsala och i resten av landet.

Fler små ideella friskolor har fått tillstånd från Skolinspektionen att starta i Uppsala men har inte kunnat göra så, ofta då de har haft för få sö-kande. En av få ideella gymnasiefriskolor i Uppsala, Waldorfgymnasiet med en särskild pedagogisk inriktning, hotas idag av nedläggning på grund av ekonomiska problem. Mindre friskolor lever under andra villkor än de stora skolkoncernerna och förändringar i regler, elevpeng eller elevantal kan få stora konsekvenser för möjligheterna att bedriva verksamhet.

Idag är friskolorna ett naturligt och populärt inslag i den svenska skolan men om elever och föräldrar ska kunna välja bland en mångfald av olika skolor, med olika inriktningar, ägare och värderingar så behövs det en politik som främjar valfrihet – också för den som vill starta en skola och ska välja organisationsform. Vi kan aldrig särbehandla en skola före en annan men att möjliggöra för olika driftsformer såsom stiftelser, sociala entreprenörer, kooperativ med mera är angeläget om vi ska ha en mångfald att tala om bland skolorna.

Mina frågor till utbildnings- och arbetsmarknadsnämndens ordförande blir därför

- anser du att det är viktigt med en mångfald av driftsformer bland friskolorna i Uppsala?

- hur kan Uppsala kommun bidra till detta?

Uppsala den 16 april 2012

*Frida Johnsson*

---

**Nr 112. Interpellation av Johan Lundqvist (MP) om tillsyn av försäljning av receptfria läkemedel utanför apotek  
KSN-2012-0688**

Kommunfullmäktige

*Interpellation*

*Till miljö- och hälsoskyddsnämndens ordförande*

Sedan den 1 november 2009 är det tillåtet att sälja vissa receptfria läkemedel utanför apotek. Kommunerna ansvarar för en stor del av tillsynen av denna verksamhet. Tidningen Svensk Farmaci rapporterade i december 2011 att det inledande tillsynsarbetet visat nedslående resultat och att enbart fem av 32 inspekterade försäljningsställen följde Läkemedelsverkets regler för försäljning av receptfria läkemedel i öppen handel.

Mina frågor till miljö- och hälsoskyddsnämndens ordförande blir därför

- hur många försäljningsställen för receptfria läkemedel utanför apotek har varit föremål för tillsyn av Uppsala kommun sedan den 1 november 2009?

- hur många av dessa försäljningsställen har fullt ut följt Läkemedelsverkets regelverk för försäljningen?

Uppsala den 16 april 2012

*Johan Lundqvist*

---



UPPSALA KOMMUNSTYRELSE	
Ink. 2012 -04- 20	
Diar.nr. XSN-2012-0689	Aktbil. 7

Uppsala 2012-04-18

Kommunfullmäktige i Uppsala

Interpellation till kommunstyrelsens ordförande Fredrik Ahlstedt (M)

## Hur utvecklar vi torghandeln på Vaksala torg?

Torghandeln på Vaksala Torg är en folklig institution. Det är ett lördagsnöje för Uppsalabor och tillresta, en social mötesplats och en viktig sidoinkomst för många människor. Det är en hållbar handelsplats där nya ägare får nytta av andras gamla prylar som annars hade hamnat i soporna.

Torget är en plats där människor möts – utgår med vänner och bekanta, slår sig i slang med en och annan försäljare eller obekant besökare eller bara strosar runt bland borden och tittar på folk. De möten över sociala, etniska och generationsmässiga gränser som torghandeln medför utgör ett sällsynt inslag i innerstadsmiljön. Torghandeln är starkt bidragande till att skapa ett levande lokalsamhälle i vår stad.

Att lyfta fram och bejaka torghandeln har dock inte varit den officiella politiken från Uppsala kommun de senaste åren. Sedan fem år tillbaka arbetar Gatu- och trafikkontoret utifrån en överenskommelse med Kommunledningskontoret att torget ska upplåtas för externa evenemangsarrangörer sju lördagar per år. Det säger sig självt att dessa arrangemang sker under sommarhalvåret, vilket medför att torghandeln är avstängd en till två lördagar i månaden under säsong.

Kommunen utannonserar vilka lördagar torget är avstängt för handel, men det medför ändå att den som spontant beger sig ner för att besöka lördagshandeln ger sig på ett vågspel. Under juni månad 2011 var torghandeln avstängd tre lördagar i rad, vilket ledde till bildandet av Facebookgruppen "Vaksala Torgs vänner", med följande krav på dagordningen:

- Att i mesta möjliga mån förlägga evenemang som är av den storleksordningen att de förhindrar eller inkräktar avsevärt på marknaden till andra platser än Vaksala torg.
- Att i de fall torgytan ändå upplåtes för annat ändamål på lördagen se över möjligheten att låta loppmarknaden äga rum i dess omedelbara anslutning, som exempelvis på delar av Salagatan, S:t Persgatan och/eller utrymmet mellan Storgatan och UKK.
- Att se över och allra helst sänka dagens torgavgift på 180 kr, då risken finns att denna avskräcker människor från den vällovliga gärningen att tillvarata och sälja vidare sådant som inte längre kommer till användning.



Det är självklart att externa evenemangsarrangörer ställer tydliga krav på kommunen. Men då torghandeln inte ger stora vinstmarginaler till en stor enskild aktör, utan bygger på många människors spontana val att sälja prylar eller besöka torget på lördagen, så saknar torghandeln en röst i den kommunala maskinen. I det läget måste kommunen själv kunna stå upp för allmänintresset och förstå torghandelns betydelse i stadsväven. Annars får de externa evenemangsarrangörerna ett oproportionerligt stort inflytande över torgets användning.

När jag försökt undersöka frågan om torghandelns villkor har jag blivit varse att Vaksala Torg inte varit föremål för någon egentlig politisk debatt på länge. Därför känns det angeläget att kommunens högsta beslutande församling diskuterar vad vi vill med vårt största torg. Vad tycker kommunfullmäktige – vem och vilka ska egentligen ha rätt att använda Vaksala Torg och på vilka villkor?

Frågan om externa evenemang på Vaksala Torg på lördagar är en klassisk mållkonflikt. I vissa fall kan det finnas skäl att prioritera arrangemangen före torghandeln, men idag sker dessa beslut på tjänstemannanivå utan några egentliga direktiv från politiken. Min bedömning är att man inte i tillräcklig utsträckning tittar på andra möjliga evenemanglokaler såsom andra torg, Kapområdet och så vidare. I dagsläget erbjuds inte heller några alternativa lokaler för torghandel under de lördagar då torget är avstängt.

Med anledning av ovanstående vill jag fråga kommunstyrelsens ordförande Fredrik Ahlstedt (M) följande:

- Hur ser kommunens politiska majoritet på torghandelns betydelse för ett levande lokalsamhälle?
- Vilka åtgärder avser kommunledningen att vidta för att stärka torghandeln i Uppsala?

Socialdemokraterna

Peter Gustavsson  
Kommunfullmäktigeledamot (S)

**Nr 114. Interpellation av Erik Pelling (S) om vad som görs för basketens framtid i Uppsala****KSN-2012-0697**

Kommunfullmäktige

*Interpellation**Till kommunstyrelsens ordförande*

Sedan det blev känt att Svenska Basketbollförbundet fr.o.m. säsongen 2012-2013 inte längre ger lag som spelar basket i högsta ligan dispens för spel på plastgolv har ansvarigt kommunalråd diskuterat ett antal förslag, men några konkreta beslut om basketens förutsättningar att bedriva verksamhet i kommunen har inte tagits. De verksamheter som avses är elitbasket herr och dam, ungdomsverksamheten Schysst Framtid och basketgymnasiet.

Uppsala Basket har i artiklar, brev till kommunalråden och vid uppvaktningar av ansvarigt kommunalråd redogjort för läget och påtalat att klubbarna bedriver en långsiktig verksamhet med anställda spelare, administrativ personal och andra vilket kräver ett långt planeringsperspektiv. I brev till kommunalråden har Uppsala Baskets ordförande hävdade att klubbarna - om ingen lösning inom Uppsala kommun kan åstadkommas - måste träffa avtal med annan kommun om spel eller upplösa föreningarna. Av brevet framgår även att klubbarna redan innan sommaren måste säga upp anställningsavtal för spelare och andra medarbetare om inga åtgärder vidtas.

De synpunkter och farhågor som klubbarna framfört visar att frågan om basketens framtid i Uppsala befinner sig i ett akut läge. Inför nästa säsong är frågan om trägolv i A-hallen avgörande för såväl herr- som dambasketen i Uppsala, men också för ungdomsverksamheten, för klubbarnas sociala projekt och för basketinriktningen på idrottsgymnasiet.

Under våren har även medlemmar, supportrar och publik uppvaktat ansvarigt kommunalråd och överlämnat en namninsamling där de bland annat skriver att de anser att kommunen måste fatta beslut som gör det möjligt att få se basket på högsta nivå i Uppsala även i framtiden. De skriver: ”*Vi vill se*

*våra ligalag Uppsala Basket Herr och Sallén Basket Dam spela och vinna på hemmaplan i Idrottsstaden Uppsala. Vi som är publik och supportrar till Uppsalas basketlag vill med denna namninsamling rikta en vädjan till Uppsalas politiker från samtliga partier att snarast fatta beslut som gör det möjligt för Uppsalaborna att få se ligabasket spelas på trägolv i Uppsala under nästa säsong och åren framöver”.*

Uppsala kommun har ambitionen att vara en framstående idrottsstad för både bredd- och elitidrott. Vi vet idag att en investering i idrott lönar sig. Idrottskvinnor och idrottsmän är positiva förebilder för barn och unga. I Uppsala Baskets och Sallén Baskets sociala verksamhet Schysst framtid deltar flera hundra barn och unga. Den här verksamheten som under flera år fått kommunala bidrag och som lovordas av skolorna får svårt att fortsätta om det inte finns ligabasket med spelare som förebilder i Uppsala.

Skälen till att Basketförbundet inte längre ger klubbar dispens för spel på plastgolv är väl kända, varför vi i denna interpellation inte redogör för dem. Med denna interpellation efterlyser vi besked från kommunledningen om kommunen avser att fatta beslut som innebär att ligabasket kan spelas på trägolv i Fyrishov fr.o.m. säsongen 2012-2013 eller om även denna arenafråga riskerar att hamna i en långbänk. Klubbarna, spelare, supportrar och publik förtjänar ett besked från den borgerliga kommunledningen.

Att skapa goda förutsättningar för idrottens utveckling i Uppsala har visat sig vara, ett komplicerat pussel. Men det kan inte vara omöjligt att hitta en lösning som fungerar för samtliga idrotter som idag har Fyrishov som sin matcharena.

Med anledning av ovanstående vill jag fråga kommunstyrelsens ordförande Fredrik Ahlstedt (M) följande:

- Vilket besked har kommunstyrelsens ordförande att ge till klubbar, spelare och supportrar angående behovet av tränings- och tävlingsmöjligheter på Fyrishov?

Uppsala den 18 april 2012

*Erik Pelling*

---